

My Helsinki!



HELSINGIN  
TAITOLUISTELU  
KLUBI

# Sisällys

Tervehdys – Pasi Lehtinen .....	3	Rockettes – kerran, aina .....	32
Tervehdys – Jan Vapaavuori .....	3	Rockettes-luistelua viidellä vuosikymmenellä .....	32
“Tee sinä jotain” – HTK syntyy tahtonainen Jane Erkon missiosta .....	4	Muodostelmaluistelukaupungin 10 vuotta .....	35
Tervehdys – Kirsi Nurmi-Haikonen .....	5	Team Fintastic – just fantastic .....	36
Tervehdys – Hely Abbondati .....	6	Glitteriä maskiin .....	37
Tervehdys – Anuliisa Uotila .....	7	Skylettes .....	38
Jäätanssin ja pariluistelun mestareita 1980-1990-luvuilla .....	10	Team Electric .....	38
Yksinluistelun tähtihetkiä 1970- ja 1980-luvuilta .....	11	Finettes .....	39
Tervehdys – Kristiina Tintti Wegelius .....	11	Terveisiä Pekingistä! .....	40
Tervehdys – Tiia-Riikka Pietikäinen .....	12	Novettes .....	40
Yksinluistelu – pakollisista kuvioista kohti suurempaa taiteellisuutta .....	14	MiniMints .....	41
Yksinluistelun nousevia tähtiä lähikuvassa .....	16	MiniSparkles .....	42
Tervehdys – Sami Sykkö .....	19	Best Before .....	43
Kilparyhmä Edustus .....	20	JääLeidit .....	44
Kilparyhmä 1 .....	20	Tervehdys – Anu Oksanen .....	45
Kilparyhmä 2 .....	21	Luciat Jääpuistossa .....	45
Kilparyhmä 3 .....	21	Kavereita luistelukoulusta .....	46
Tyttö ja Anton Erkama – luistelun lumoa sukupolvesta toiseen .....	22	Seuratyötä suurella sydämellä .....	47
HTK – muodostelmaa Suomen ja maailman huipulta liki 40 vuotta .....	24	Yhden taitoluistelutuomarin tarina – Hely Abbondati .....	51
Jane, suomalaisen muodostelmaluistelun Grand Old Lady .....	25	Tuomariaitiossa on tiukat paikat .....	52
Kolme kertaa kolme SM-kultaa .....	26	Tuomarointia 2020-luvulla – mikä kaikki on muuttunut .....	52
Sarjasta ja nimestä toiseen .....	28	HTK Mitalitaulukko .....	53
Helsinki Rockettes .....	30	Sponsorit .....	55
Tervehdys – Kaisa Arrateig .....	31	Lähdeluettelo .....	55

HTK 50-vuotishistoriikin suunnittelusta ja toimittamisesta ovat vastanneet Satu Jaatinen, Elina Lehtinen ja Katja Palhus. Erityiskiitos työhön osallistuneille Pirkko Elolle, Taija Romppaselle ja Anna Vaalasrannalle, joita ilman tätä teosta ei tässä laajuudessaan olisi voitu tehdä. Kiitokset myös kaikille julkaisuun tervehdyksensä lähettäneille: Hely Abbondati, Kaisa Arrateig, Kristiina “Kissa” Herbert, Carita Himberg, Pasi Lehtinen, Kirsi Nurmi-Haikonen, Anu Oksanen, Elina Paasonen, Tiia-Riikka Pietikäinen, Taija Romppanen, Sami Sykkö, Anuliisa Uotila, Jan Vapaavuori, Nona Vihma ja Kristiina “Tintti” Wegelius.

Visuaalinen suunnittelu ja taitto: Nico Jussila

Julkaisija: Helsingin Taitoluisteluklubi

Julkaisuvuosi: 2023. 1.painos

Kannen kuva: PepperMints-joukkue hurmasi Lucian päivän näytöksessä Jääpuistossa joulukuussa 2018.



Team Fintasticin voittoisa vapaaohjelma Anesthesia kaudella 2019-2020





## TERVEHDYS

### **Pasi Lehtinen**

Puheenjohtaja, Helsingin Taitoluisteluklubi

Seuran alkuajoista asti Helsingin Taitoluisteluklubi on ollut edelläkävijä, uudistaja, innoittaja ja koko lajiin ja sen historiaan vaikuttava toimija. HTK:ssa valmentavat ammattitaitoiset valmentajat, joiden merkitys toiminnan korkealle tasolle ja sen kehittymiselle on avainasemassa.

Olemme menestyneet yksin-, pari- ja muodostelmaluistelussa sekä jäätanssissa. Muistamme Tintti Wegeliuksen ja Pekka Leskisen kaltaiset huippuluistelijat. Suomen mestaruuksia meillä on yli 100, muodostelmaluistelussa senioreiden maailmanmestaruuksia kolme ja junioreiden kaksi. Himmeämpiä, mutta yhtä saavutettuja sijoituksia on lukuisia. Upea on myös Anton Erkaman vastikään voittama Pohjoismaiden mestaruus.

Menestystä tärkeämpää on antaa luisteliijoille eväitä elämään, tukea ja kehittää heidän kasvuaan niin urheilijoina kuin ihmisinäkin. Samalla kun meillä on etuoikeus ja ilo jalostaa nuorten luistelijoittemme taitoja yhä pidemmälle, meillä on myös mahdollisuus ja vastuu tukea heidän kasvuaan tasapainoisina, itseään arvostavina ja itsensä hyväksyvinä yksilöinä ja ihmisinä.

Luistelu on antanut meistä jokaiselle erilaisia asioita voiton huumaan, tappion katkeruutta, onnistumista, ystäviä, yhteenkuuluvuutta. Ensimmäinen oma kosketukseni urheilun merkitykseen on muodostelmaluistelun MM-kisat Helsingissä 2011. Muistan sen metelin ja filiksen, jotain mitä en silloin lajia tuntemattomana voinut kuvitella olevan. Tuolloin perheemme nykyinen Helsinki Rockettes -luistelija halusi kisahuumassa 8-vuotiaana maailmanmestariksi. Unohtumattomia ovat olleet myös ne hetket, kun kahden käden sormet juuri ja juuri riittivät laskemaan kaatumiset. Kaiken kaikkiaan vaikuttavia hetkiä.

Olen HTK:n 11. puheenjohtaja. Kiitos jokaiselle edeltäjälleni. Kiitos seuran toimintaan osallistuneille vapaaehtoisille, luistelijoiden arjen pyörittäjille, tukijoillemme ja faneillemme. Kiitos seuran työntekijöille, teille, jotka pyöritätte jokapäiväistä toimintaamme ja toteutate yhteistä tavoitettamme ammattimaisuudesta ja toiminnan laadusta. Laadusta, joka tunnustettiin, kun meistä vastikään tuli Tähtiseura.

Haluan myös meidän kaikkien puolesta kiittää tahoja, joiden kanssa ja tuella olemme voineet toimia ja kehittyä: Suomen olympiakomitea, Suomen Taitoluisteluliitto, Helsingin kaupunki, Jääkenttäsäätiö ja kaikki muut taitoluisteluseurat! Kiitos hyvästä yhteistyöstä jään ulkopuolella ja rehdistä kilpailusta jäällä.

Kansainvälinen menestys taitoluistelussa tarvitsee tuekseen runsaasti lajista kiinnostuneita nuoria, parhaat mahdolliset olosuhteet ja päteviä valmentajia. Haluankin suunnata keskustelun siihen, miten voimme turvata taitoluistelun menestymismahdollisuudet myös tulevaisuudessa. Inflaatio ja energian hinnan nousu vaikuttavat juuri nyt jokaiseen talouteen ja myös harrastuksen kustannuksiin. Kaikki seurat ovat tässä saman asian äärellä, ja keskustelua tulisi aktiivisesti käydä siitä, miten toimintaa voidaan järjestää niin, että perheille tulevat kustannukset eivät nousisi kohtuuttomasti ja olosuhteet harrastamiseen ja huippu-urheiluun säilyvät. Tähän keskusteluun tarvitaan mukaan lajiliitto, kaupunkeja ja kuntia sekä suomalaista huippu-urheilua edistäviä tahoja.

Lopuksi haluan esittää erityisen kiitokseni historiikkityöryhmälle määrätietoisestä työstä upean historiamme taltioimisesta. Ja teille kaikille toivon nautinnollisia lukuhetkiä historiamme parissa.



## TERVEHDYS

### **Jan Vapaavuori**

Suomen olympiakomitean puheenjohtaja

Kaikki alkaa liikkeestä. Pienestä kipinästä, joka kannustaa ottamaan askeleen. Jokainen askel vie lähemmäksi hyvää oloa, onnistumista, tavoitetta, unelmiakin. Liikkeessä ihminen etenee, vaikka maailma tuntuisikin pysähtyvän.

Liike on ajattelua – ja aistimista ilman ajattelua. Se kehittyy toistojen, venymisten, oppimisen ja epäonnistumisen kautta. Liike yhdistää arkiliikkujan, kuntoilijan, kilpailijan ja huippu-urheilijan; lapsen, nuoren, aikuisen ja ikäihmisen. Joskus liike kasvaa elämäntavaksi, intohimoksi, jopa ammatiksi. Liike luo hyvinvointia, ystävyyksiä, rakkauttakin. Ennen kaikkea: liike tekee hyvää, liikunta tekee hyvää ja urheilu tekee hyvää meille kaikille.

Urheiluseurojen, kuten Helsingin Taitoluisteluklubin tekemä työ niin liikkujien, harrastajien kuin huippu-urheilijoidenkin hyväksi on korvaamattoman arvokasta. HTK:n historia on loistokas ja seuralla on ollut merkittävä rooli suomalaisen taitoluistelun kehittäjänä. Tänä päivänä HTK tarjoaa noin tuhannelle nuorelle ja aikuiselle luistelijalle omanlaisensa polun liikunnan ja urheilun elämyksiin. Samalla HTK tuottaa vuosi toisensa jälkeen kansainvälisellä huipulla menestyviä muodostelmaluistelujoukkueita, jotka tarjoavat sykähdyttäviä hetkiä kaikille suomalaisille.

HTK:n toiminnan laadun takeena on Suomen olympiakomitean myöntämä Tähtiseura-status. Tähtiseurassa toimitaan vastuullisesti, kuunnellaan ja kannustetaan osallistujia, reagoidaan ympärillä tapahtuviin muutoksiin, toimitaan modernisti ja vaikutetaan toimintaympäristöön. Tähtiseurassa jokainen voi liikkua ja urheilla omalla tasollaan ja kehittyä kohti omia tavoitteitaan. Yhdessä muiden suomalaisten Tähtiseurojen kanssa HTK on mukana rakentamassa hyvinvointia ja elinvoimaa Suomeen.

Liikutaan ja urheillaan hyvässä seurassa!

Jane Erkon tinkimätön työ suomalaisen taitoluistelun hyväksi on saanut lukuisia tunnustuksia. Hänelle on myönnetty Suomen Leijonan ansioristi (1977), Suomen Taitoluisteluliiton kultainen ansiomitali (1980), Suomen liikuntakulttuurin ja urheilun kultainen ansioristi (1990) ja Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön Pro Urheilu -mitali (2013).  
Kuva Kuvaiskot, Museovirasto

# “Tee sinä jotain” – HTK syntyy tahtona nainen Jane Erkon missiosta

Ainakaan rohkeutta ja kunnianhimoa ei Jane ja Aatos Erkolta puuttunut, kun he 1960-luvulla vallinneeseen suomalaisen taitoluistelun (silloin vielä kaunoluistelun) alennustilaan kyllästyneinä päättivät nostaa lajin maassamme uuteen kukoistukseen. Tarina kertoo, kuinka kaikki sai alkunsa vuonna 1965 Janen katsellessa USA:n Colorado Springsissa järjestettyjä MM-kisoja. Suomalaisia ei kisoissa näkynyt, mikä harmitti lapsena Väinämöisen kentällä lajia harrastanutta ja siihen kovasti ihastunutta Janea suuresti. Kisojen edetessä Janen harmitus vain kasvoi. “Meillä on menestyjiä kaikissa muissa lajeissa, muttei yhtään kaunoluistelijaa. Jonkun on pakko tehdä jotain!”, hänen kerrotaan puuskahtaneen miehelleen Aatokselle, joka vastasi: “Tee sinä jotain.” Siitä se sitten lähti.

Helsingin Sanomien päätoimittajana Aatos oli laajalti verkostoitunut suomalaisessa elinkeinoelämässä ja yhdistysmaailmassa, samoin kuin Janekin. Neuvotteluja käytiin aluksi sekä liiton että helsinkiläisten taitoluisteluseurojen kanssa, mutta ne päättyivät tuloksettomina. Onneksi hanketta saatiin ajamaan myös Helsingin Sanomien urheilutoimituksen päällikkö Jaakko Kahila, joka oli paitsi innokas HJK:n kannattaja myös seuran silloisen puheenjohtajan Jukka Salomaan hyvä ystävä. Ja niin uudenlainen taitoluistelutoiminta löysi kotinsa perinteisen jalkapalloseuran siipien suojista vuonna 1966.

Aivan vieraita eivät jäälahit HJK:lle olleet. Seurassa harrastettiin jo entuudestaan jalkapallon lisäksi myös naisten ja miesten jääkiekkoa sekä jääpalloa, joten miksei siis taitoluistelukin sopisi naisten talvilajiksi. Tavoitteena oli kuitenkin jo alusta alkaen eriyttää taitoluistelijaosto omaksi lajiseurakseen heti, kun sen toiminta oli saatu ammattimaiseksi ja menestysvaatimuksia vastaavaksi.

## **Helsingin jäähalli avaa oven kehitykselle ja kansainvälistymiselle**

Erkoilla oli selkeä näkemys siitä, mitä suomalaisen taitoluistelun nostaminen kansainvälisen kärjen tuntumaan vaatii: runsaasti lajista kiinnostuneita nuoria, parhaat mahdolliset olosuhteet ja päteviä valmentajia. He ymmärsivät, että suomalaisen valmennusosaamisen nostamiseksi maahan oli saatava kansainvälisen tason valmentajia, jotka voisivat antaa suomalaisille kollegoilleen valmennusoppien lisäksi myös uutta näkökulmaa työhön. Helpoksi yhtälöä ei voinut sanoa. Taitoluistelijat olivat perinteisesti harjoitelleet vaikeissa olosuhteissa ulkojäillä, mikä ei houkuttellut sen enempää ulkomaisia huippuvalmentajia kuin suuria harrastajamääriäkään.

Helsingin jäähallin, tuttavallisemmin Nordiksen, avautuminen vuonna 1966 nosti taitoluistelun harjoitusmahdollisuudet eurooppalaiselle tasolle, vaikka kilpailu niukoista harjoitteluaajoista jääkiekkoväen kanssa olikin ankaraa ja päätyi usein taitoluistelun

***Meillä on  
menestyjiä kaikissa  
muissa lajeissa,  
muttei yhtään  
kaunoluistelijaa.  
Jonkun on pakko  
tehdä jotain!***



Helsingin jäähalli oli valmistuessaan vuonna 1966 Suomen toinen jäähalli, sitä ennen taitoluistelua harjoiteltiin ulkojäällä.

tappioksi. Joka tapauksessa hallin valmistuminen avasi mahdollisuuden kauden pidentämisen usealla kuukaudella ja eurooppalaisen huippuvalmentajan rekrytointiin. Harjoitteluolosuhteiden paraneminen ja laadukas valmennus puolestaan auttoivat ratkaisevasti houkuttelemaan uusia nuoria luistelijanalkuja mukaan seuran toimintaan.

Uudessa taitoluistelujaoksessa kansainvälisten suhteiden rakentamista pidettiin tärkeänä jo toiminnan esimetreiltä lähtien, ja tässä työssä Helsingin Sanomien urheilutoimittajan ja jaoksen toiminnassa jo sen perustamisesta lähtien mukana olleen Marjukka "Maikku" Luomalan luistelutausta ja laajat kansainväliset verkostot olivat suureksi hyödyksi.

1970-luvulla uutta nostetta toivat ulkomaisten valmentajien vierailut HTK:n valmennustiimissä. Vaativimmat tekniset taidot olivat edellytys kansainvälisiin kilpailuihin osallistumiselle ja ohjelmat laadittiin myös Kansainvälisen Luisteluliiton (ISU) vaatimusten mukaisiksi.

### Kaikki alkoi Jane Erkosta

Erkkojen ja etenkin puheenjohtajaksi valitun Janen työ taitoluistelun eteen oli periksiantamatonta ja yksityiskohtia myöten mietittyä. Toiminnan alkaessa seurassa suunniteltiin kaikille luistelijanaluille systemaattinen harjoitusohjelma, heitä tuettiin taloudellisesti luistinten hankinnassa ja seura myös tarjosi yhtenäiset harjoituspuvut. Tuomari- ja valmentajakoulutusta tarjottiin myös oman seuran ulkopuolelle ja Suomen Kaunoluisteluliitto sai täydet oikeudet valmentajien käyttämiseen omiin tarkoituksiinsa. HJK jopa esitti tarjouksen yliopistojen voimistelulaitoksille valmentajakoulutuksen järjestämiseksi. Sanoma Oy:n taloudellisella tuella oli iso merkitys kaiken tämän mahdollistamisessa.

Janen on kerrottu hoitaneen luisteluasioita kesät talvet ja puhuneen puhelimesta niiden takia lähes tauotta. Jopa siinä määrin, että perheen oli asennettava kotiinsa toinen puhelinyhteys, kun



## TERVEHDYS

### Kirsi Nurmi-Haikonen

Toiminnanjohtaja Helsingin Taitoluisteluklubi

Enpä arvannut mitä elämä toisi eteeni, kun tammikuussa 1993 toin tyttärenti HTK:n luistelukouluun Helsingin jäähalliin. Sain harrastuksen, ystäviä ja työn. Olen ollut monessa mukana, yksinluisteluryhmän ja kolmen muodostelmaluistelujoukkueen jojana ja rahurina, lukemattomien kilpailujen järjestelyissä talkoomuonituksesta kilpailunjohtajan tehtäviin. Seuran hallituksen jäsenenä kului 10 vuotta ja nyt seuran toiminnanjohtajana on vierähtänyt yli 15 vuotta. Hallituksen kokouksiin olen osallistunut vuodesta 1999 asti, paljon on ehtinyt tapahtua, ette uskokaan mitä kaikkea. Toki, kohokohdat ja työn suola löytyvät seuran toimiston sijaan jäähalleilta ja kilpailuista. Olenhan myös kolminkertaisen maailmanmestarin äiti.

Puhutaan urheiluseurojen ammattimaistumisesta. Seuralle asetetut vaatimukset ja odotukset ovat muuttuneet valtavasti. Niin toimintaympäristö kuin seurakin on muuttunut, työntekijöitä on tuplasti pelkästään 10 vuoden takaiseen – meitä on nyt noin 60, Helsingissä on jäähalleja yli kaksinkertainen määrä ja niin on seuralla myös jäätä ja harjoitusryhmiä. Hallituskauteni alussa seuran kirjanpitoaineisto ja kuitit kerättiin laatikkoon ja varsinainen kirjanpito tehtiin kerran vuodessa käsin ja talouden seuranta hoitui pankkitilin saldoa katsomalla ja mutu-menetelmin. Nyt meillä on toimiva sähköinen taloushallinto ja ajantasainen seuranta sekä jäsenpalvelu- ja tilavarausjärjestelmät. Tiedämme mitä tapahtuu, voimme varautua muutoksiin ja suunnitella toimintaa. Kilpailuilmotautumiset hoidetaan sähköisesti eikä kukaan enää lähetä paperisia kuvia kilpailujen käsiohjelmiin tai soita kilpailumusiikkia C-kaseteilta. Olemme kehittäneet toimintaamme määrätietoisesti, josta osoituksena meillä on lasten, nuorten ja aikuisten Tähtiseura- ja muodostelmaluistelussa myös huippuseurastatus. Teemme tiivistä yhteistyötä muiden seurojen ja toimijoiden kanssa.

Oikeastaan kaikki on muuttunut. Paitsi, ettei ole. Seura toimii edelleen vain ja ainoastaan luistelijojen varten. Toimintamme ydin ovat luistelijat perheineen ja vapaaehtoiset. Voisi sanoa, että ainoa tehtävämme on luoda olosuhteet, jotta luistelijat voivat harrastaa, harjoitella ja kilpailla turvallisesti ammattitaitoisten valmentajiemme ja ohjaajiemme valmennuksessa. Haasteita riittää ja niitä ratkotaan yksi kerrallaan. Kilpa- ja huippu-urheilun rinnalla on vilkasta harrastustoimintaa niin lapsille ja nuorille kuin aikuisille. On ilahduttavaa, että luistelu tarjoaa niin paljon meille kaikille.

HTK:laisia yhdistää intohimo luisteluun, halu oppia uutta, tehdä asiat aina paremmin ja menestyä. Osaamme nauttia luistelun ilosta!



Wifa-luistimet olivat aikanaan monen unelmien täyttymys ja joululahjatoive.

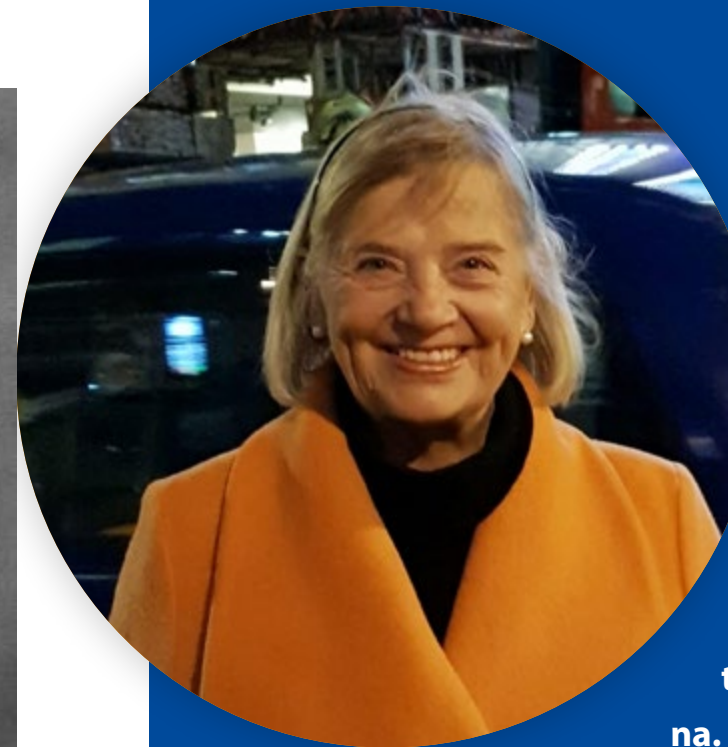
edes Aatos ei pystynyt muuten vaimoaan puhelimella tavoittamaan. Eikä pienintäkään tehtävää jätetty hoitamatta. Jane muun muassa järjesti asunnon Itävallasta muuttaneelle valmentaja Rudolf Zettelmannille ja Aatos puolestaan kuljetti valmentajan perheen muuttokuorman Haagaan.

Toki oli selvää, että mukaan tarvittiin myös muita taitoluistelun uuteen tulemiseen sitoutuneita henkilöitä. Heitä löytyi vähän ehkä yllättäenkin maakunnista ja etenkin Mikkelistä, jossa oli tehty loistavaa pohjatyötä luistelukoulun merkeissä. Noihin aikoihin muuttovirta maakunnista pääkaupunkiseudulle oli vahvaa ja sen myötä moni Mikkelin Palloilijoiden luistelun kuuluisa kasvatti, Marjukka Luomalan lisäksi esimerkiksi Pia Wingsaar ja Marja-Leena Kekkonen, löysivät uuden kotinsa Erkköjen leiristä.

Jaoksen perustamisesta lähtien tähtäin suomalaisen taitoluistelun nostamiselle ja itsenäiselle seuralle oli asetettu 5–6 vuoteen. Tavoitteesta ei tarvinnut tinkiä. Vuonna 1972 taitoluistelujaosto oli valmis nousemaan omille siivilleen ja Helsingin Taitoluistelu-klubi erkani HJK:sta omaksi seurakseen.

## Tiesitkö että...

Jane Erkkö perusti taitoluistelu-seurat myös mm. Kauniaisiin, Myllypuroon, Oulunkylään, Kirkkonummelle ja Vantaalle.



## TERVEHDYS

### Hely Abbondati

Taitoluistelun tuomarilegenda

**Olit aktiivisesti mukana taitoluistelussa toiminnan käynnistyessä HJK:n alajaostona. Vuonna 1972 perustettiin Helsingin Taitoluisteluklubi ry. Jane ja Aatos Erkon johtajuutena oli silloin tarjota hyvin ohjattua taitoluisteluharrastusta uudella tavalla. Mikä tapahtuma tai tunnelma on jäänyt noista alkuhetkestä mieleen?**

Olin siihen aikaan mukana HL:n, oman seurani, toiminnassa. HJK:n toiminta alkoi tilanteessa, jossa muut Helsingin seuravat eivät innostuneet Erkköjen ehdottamasta yhteistyöstä ja tavoitteista. Selvisi että uuden seuran tarkoituksena oli valmentaa Suomelle myös kansainvälisesti menestyviä luistelijoita. Vuonna 1972, kun HTK perustettiin, Jane Erkkö kutsui minut uuteen seuraan, jossa toimin aktiivisesti Lontooseen muuttoon asti ja senkin jälkeen jossain määrin.

**Jane ja Aatos Erkkö käyttivät runsaasti aikaa HTK:n toimintaan. He myös organisoivat seuran toiminnan tehokkaasti, erityisesti korostaen asiantuntijoiden roolia – olit mukana sekä hallitus-työskentelyssä että toimikunnissa vaikuttamassa asioihin. Millaista seuratoimintaa oli ja millaisia toiminnan tavoitteet olivat?**

Seuran toiminta oli alusta alkaen tiivistä yhteistyötä ja tehokasta. Asiantuntijoita kuunneltiin ja olimme mukana mm. seuran toiminnan suunnittelussa ja kilpailuihin valmistautumisissa. Tenavaluistelu oli tärkeä osa seuran toimintaa kuin myös kilpailuvalmennus. Joka viikonloppu järjestettiin luistelijoiden katselmus, jossa luistelijat esittivät kilpailuohjelmansa kaksi kertaa ja saivat palautetta ja kannustusta. Tavoitteeksi asetettiin jo toiminnan alkuvaiheessa tulla Pohjoismaiden parhaaksi seuraksi ja se tähän toteutui hyvin pian.

**Kansainvälisyys oli eräs HTK:n kantava teema – millaisen vastaanoton se sai seurassa ja miten luistelijat kokivat ulkomaiset valmentajat ja miten kansainvälinen kilpailutoiminta tuli Suomeen?**

Ulkomaiset valmentajat otettiin hyvin vastaan ja nuoretkin luistelijat tottuivat helposti työskentelemään heidän kanssaan. Luistelijamme osallistuivat Euroopassa järjestettyihin kansainvälisiin kilpailuihin taitojen karttuessa ja kävivät kesäisin ulkomailla harjoittelemassa jo HJK:n aikana.

Ensimmäiset Jane Erkon järjestämät kansainväliset kilpailut Suomessa olivat Universiadi 1971. Koska en ollut vielä kansainvälinen tuomari, Jane järjesti minut Universiadeihin harjoittelemaan jopa jäälle ylituomarin ohjauksessa. Se oli upea kokemus ja myös edisti tuomarin uraa jatkossa.

**Millainen vaikutus ja rooli HTK:lla oli Suomen taitoluistelun kehitykselle; valmentajat, tuomaritoiminta, kilpailut jne.?**

Suuren osan kansainvälisistä verkostoista loivat Erkköt sekä seura- että liittotasolla. Erkoilla oli käytössään merkittävät resurssit ja he myös käyttivät niitä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tietysti Helsinki-keskeisyys nousi kysymyksenä esiin, johon Aatos Erkkö vastasi "Helsinki tekee työtä koko Suomen taitoluistelun hyväksi". Aatos Erkkö toimi Suomen Taitoluisteluliiton puheenjohtajana vuosina 1968-1970 ja 1973-1975.

Ilman Jane ja Aatos Erkon aktiivista toimintaa, en olisi tavannut puolisointi tai saanut näin rikkaita ja antoisia taitoluistelun täyteisiä vuosia. Olen saanut seurata lajin kehitystä ja luistelijoiden työn tuloksia aitiopaikalta.

Onnittelten 50 vuotiaan juhliava HTK:ta ja toivon menestystä tuleville vuosille.

**Lue Helyn huikeasta kansainvälisestä urasta taitoluistelutuomarina täältä ja hänen ajatuksiaan yksinluistelun kehityksestä täältä**



## TERVEHDYS

### Anuliisa Uotila

Taitoluistelun valmentajalegenda,  
television rakastettu kisaselostaja

**Olit aktiivisesti mukana taitoluistelussa toiminnan käynnistyessä HJK:n alajaostona. Vuonna 1972 perustettiin Helsingin Taitoluisteluklubi ry. Jane ja Aatos Erkon johtajuutena oli silloin tarjota hyvin ohjattua taitoluisteluharrastusta uudella tavalla. Mitä noista alkuajoista on jäänyt mieleen?**

Helsingin Luistelijat oli oma seurani, jossa aloitin luistelun Kaisaniemen kentällä 1956.

Helsingin Jäähallin valmistuminen muutti asennettani harjoitteluun ja määritin omia tavoitteitani luistelijana. Jane ja Aatos Erko tulivat jäähalliin erästä harjoitustani seuraamaan ja kertoivat, että olisin tervetullut uuteen perustettavaan seuraan.

Liityin HJK:n taitoluistelujaostoon ja voitin Suomen mestaruuden 1970 tätä seuraa edustaen. Aloitin seuraavana syksynä opiskelut Helsingin yliopiston Voimistelulaitoksella ja lopetin aktiiviurani. Jane ei jättänyt minua rauhaan. Hän sanoi, että seura tarvitsee tuomareita, ja ilmoitti minut tuomarikurssille.

Valmistuttuani liikunnanopettajana kolmen vuoden kuluttua Jane ja Aatos puuttuivat jälleen peliin. Jane sanoi aika lailla suorasanaisesti, että kouluun et sitten lähde, vaan tulet taitoluistelun ammattivalmentajaksi, HTK on työnantajasi. Näin alkoi yli 40 vuotta kestänyt taitoluistelun ammattiura. Sain alusta alkaen paljon vastuuta valmentajana HTK:ssa. Siellä nähtiin heti ensisijaisesti kansainvälistymisen merkitys suomalaisen taitoluistelun kehitysedellytyksenä. Kansainväliset kesäleirit, valmentajavaihto sekä opintomatkat huippuvalmentajien assistentiksi olivat oman valmentajaurani vankat lähtölinjat.

**Jane ja Aatos Erko käyttivät runsaasti aikaa HTK:n toimintaan. He myös organisoivat seuran toiminnan tehokkaasti, erityisesti korostaen asiantuntijoiden roolia – olit mukana sekä hallitustyöskentelyssä että toimikunnissa vaikuttamassa asioihin. Millaista seuratoiminta oli ja millaisia tavoitteet olivat?**

HTK oli edistyksellinen seura myös organisaationa. Seuran hallituksen kokouksiin kutsuttiin aina myös valmentajat. Seura toimi paljon kaikkien seuratoimijoiden asiantuntijuuteen nojaten. Kokoukset olivat kiivaita, mutta tulokset jäällä puhuivat puolestaan. Kilpailumenestystä tuli, ja seura nousi Suomessa esimerkiksi monille vanhoille toimijoille rohkeana ammattivalmentajuuteen luottavana toimijana.

**Kansainvälisyys oli eräs HTK:n kantava teema – millaisen vastaanoton se sai seurassa ja miten luistelijat kokivat ulkomaiset valmentajat ja miten kansainvälinen kilpailutoiminta tuli Suomeen?**

Kansainvälisyys oli ehdottomasti parasta, mitä Erkot saivat aikaan suomalaisessa taitoluistelussa yhtäläillä HTK:ssa kuin STLL:ssa.

**Millainen vaikutus ja rooli HTK:lla oli Suomen taitoluistelun kehitykselle; valmentajat, tuomaritoiminta, kilpailut jne?**

HTK oli kaikessa edelläkävijä. Uutena toimijana se kuitenkin kunnioitti vahvasti koko suomalaista taitoluisteluperhettä ja järjesti uudenlaista kilpailutoimintaa, johon lähetettiin kutsuja muille seuroille. Tuomari- ja valmentajakoulutus uudistui ja kansainväliset suhteet, jotka HTK:n aloitteesta luotiin, palvelivat koko Suomea.

**Olet työskennellyt lajin parissa ja HTK:ssa pitkään. Olisiko asioita, joita haluaisit nostaa erityisesti?**

HTK:ssa luotiin taitoluistelun ammattivalmentajuuden perustukset. Seurasta kehittyi työnantaja niin suomalaisille kuin monille huippuvalmentajille ulkomailta. Yhteistyö seurasta vastuunkantaneiden vapaaehtoistoimijoiden ja ammattilaisten kanssa oli pohja HTK:n nousulle Suomen ykköseuraksi nopeasti. Jane ja Aatos Erko onnistuivat paitsi kokoamaan innokkaat uudet ja entiset taitoluistelijat yhteiseksi HTK-perheeksi, myös tukemaan heitä omilla saroillaan uskollisesti ja luottaen.

Onnittelut juhlivalle seuralle, jonka kultaisen ansiomerkin sain aikanaan.



Anuliisa Uotila korkeimmalla palkintokorokkeella tammikuussa 1970. Pronssia Anna-Maija Rissanen (nyk. Kivimäki)

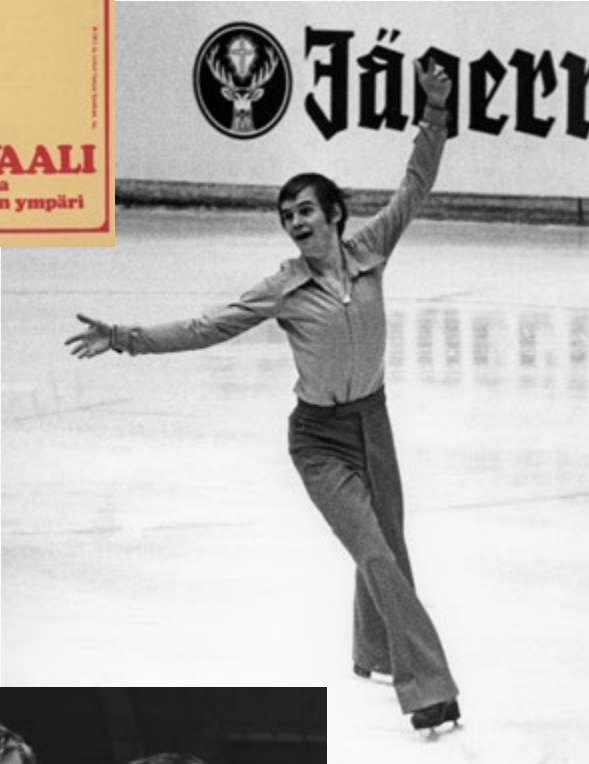
# 1960–1970-luku

## Kaunoluistelu herää

- 1966** HTK saa alkunsa HJK:n kaunoluistelujaoksena, Helsingin jäähalli avataan.
- 1970** Anuliisa Numminen (Uotila) ja Pekka Leskinen voittavat ensimmäiset Suomen mestaruutemme yksinluistelussa (HJK)
- 1971** Jäänäytökset olivat tärkeitä seuran alkuaikoina: Jääkarnevaali esitettiin toukokuussa täysille katsomoille.
- 1972** Liisa Ihmemaassa- ja Resson matka maailman ympäri -jäänäytökset. Ressusta tulee seuraan virallinen maskotti.
- 1972** HTK perustetaan omana seuranaan 15.5. Jane Erkkö aloittaa puheenjohtajana.
- 1976** Pekka Leskinen edustaa HTK:ta ja Suomea Innsbruckin talviolympialaisissa Itävallassa, sijoitus 13.
- 1979** Vapaaehtoiset olivat Jane Erkon johdolla järjestämässä Helsingin maailmanmestareiden näytöstä. HTK:sta näytöksessä esiintyivät Kristiina Wegelius, Susan Broman, Elise Ahonen ja Anu Jääskeläinen.



HTK:lla ja Ressulla on yhteistä historiaa: koirahahmo on seikkaillut seuran jäänäytöksissä ja vuonna 1972 siitä tuli HTK:n virallinen maskotti.



Pekka Leskinen olympiajäällä.



Tarja Näsi, Hannele Koskinen ja Susan Broman ovat kaikki voittaneet seuramme väreissä naisten SM-kultaa yksinluistelussa.



# 1990-luku

## Jäätanssin hurmaa

- 1991** Muodostelmaluistelun ensimmäiset Suomen mestaruuskilpailut järjestetään Turussa, HTK:lle kaksoisvoitto juniorisarjassa: The Rockets kultaa, Finettes hopeaa.
- 1994** Jäätanssipari Katri Kuusniemi ja Juha Sasi voittavat HTK:n ensimmäisen Suomen mestaruuden.
- 1999** Rockettes voittaa Suomen ensimmäisen muodostelmaluistelun arvokilpailumitalin, World Challenge Cup -pronssin Göteborgissa Ruotsissa.
- 1999** Kaisa Nieminen (nykyisin Arrateig) aloittaa HTK:n muodostelmaluistelun päävalmentajana.



1990-luvun lopulla alkoi Kaisan aika HTK:ssa. Kuvassa Rockettes Revontuli-kaudella 1997–1998.

# 1980-luku

## Tintti ja Susan loistavat

- 1980** Kristiina "Tintti" Wegelius ja Susan Broman edustavat HTK:ta ja Suomea Lake Placidin talviolympialaisissa USA:ssa, Tintin sijoitus 10. ja Susanin 17.
- 1981** Jane Erkkö tuo muodostelmaluistelun Suomeen Pohjois-Amerikasta.
- 1982** Maija ja Pekka Pekkala voittavat HTK:lle ensimmäisen pariluistelun Suomen mestaruuden seniorisarjassa.
- 1984** Muodostelmaluistelun ensimmäinen näytöskilpailu järjestetään keväällä Helsingin jäähallissa ja ensimmäinen varsinainen kilpailu puolestaan Laaksohallin jäähallissa joulukuussa. HTK:ta edustaa seuran ensimmäinen joukkue Hopeaparaati, jonka nimi muuttui jo kauden seuraavaan kilpailuun muotoon HTK-Rockets.



Tintti ja Susan matkustivat yhdessä Lake Placidin olympialaisiin.



Kuvassa ensimmäinen muodostelmaluistelijoukkue Hopeaparaati.

HTK dominoi koko Suomen taitoluistelua ja voittaa lukuisia Suomen mestaruuksia ja luistelijamme edustavat Suomea Euroopan ja maailmanmestaruuskilpailuissa.  
**Lue lisää menestyksestämme**

# 2020-luku

## HTK:sta Tähtiseura

- 2020** Team Fintastic voittaa ensimmäisen junioreiden maailmanmestaruutensa Nottinghamissa Iso-Britanniassa.
- 2021** HTK on lasten ja nuorten Tähtiseura.
- 2022** HTK:n Anton Erkama voittaa noviisipoikien Suomen mestaruuden ja valitaan nuorten maajoukkueeseen. Myös Louise Gylling valitaan nuorten maajoukkueeseen.
- 2022** Team Fintastic voittaa junioreiden maailmanmestaruuden toisen kerran peräkkäin Innsbruckissa Itävallassa.
- 2022** HTK on aikuisten ja muodostelmaluistelussa huippu-urheilun Tähtiseura.
- 2022** Helsingin Taitoluisteluklubi täyttää 50 vuotta, merkivuotta juhlietaan Olympiastadionilla 15.10.2022.
- 2023** Team Fintastic voittaa kolmannen perättäisen junioreiden maailmanmestaruuden Ranskan Angersissa.



Team Fintastic Nottinghamissa maaliskuussa 2020: muodostelmaluistelun junioreiden maailmanmestaruus on juuri ratkennut.

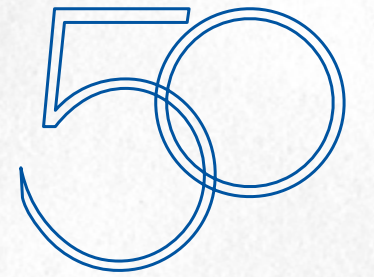


Anton Erkama voittaa noviisipoikien Pohjoismaiden mestaruuden 2023.



HTK:n puheenjohtaja Pasi Lehtinen, toiminnanjohtaja Kirsi Nurmi-Haikonen ja STLL:n toiminnanjohtaja Outi Wuorenhimo HTK:n 50v juhlagalaalla lokakuussa 2022.

HELSINGIN  
TAITOLUISTELU  
KLUBI



# 2000–2010-luku

## Rockettes MM-kultaan

- 2006** Torinon talviolympialaisissa HTK-taustainen Hely Abbondati oli pariluistelun ensimmäinen suomalainen ylituomari sitten 1930-luvun.
- 2007** Kirsi Nurmi-Haikonen aloittaa seuran toiminnanjohtajana.
- 2008** Rockettes voittaa ensimmäisen muodostelmaluistelun maailmanmestaruutensa Budapestissa Unkarissa.
- 2010** Rockettesille toinen MM-kulta Colorado Spingsissä Yhdysvalloissa.
- 2011** Tiia-Riikka Pietikäinen aloittaa HTK:n yksinluistelun päävalmentajana.
- 2011** HTK voittaa ensimmäisenä ja ainoana seurana kaikki kolme muodostelmaluistelun SM-kultaa. Hattutemppu toistetaan 2020 ja 2022.
- 2011** Rockettes voittaa maailmanmestaruuden Helsingin kotikisoissa.
- 2017** HTK:n uusi tarkoitus ja arvot julkaistaan.

Colorado Springs 2010 ja Rockettesin toinen MM-kulta lähestulkoon ylivoimaisella piste-erolla. Luistelijat itse pitivät kauden lyhytohjelmaansa "Harem's secret" suosikkiohjelmanaan.



Rockettes on voittanut ensimmäisen MM-kultansa Unkarin Budapestissa vuonna 2008



Hetki ennen jäälle menoa. Team Fintastic valmistautuu kopissa lyhytohjelmasuoritukseen junioreiden MM-kilpailuissa Innsbruckissa 2022.



Vuoden 2011 MM-kisat täpötäydellä Nordiksella ja Rockettesin toinen perättäinen maailmanmestaruus oli todellista urheilun juhlaa.



Se tunne, kun olet antanut kaikkiesi jäällä. Vuoden 2023 junioreiden MM-kisoissa Ranskan Angersissa Team Fintastic oli lyhytohjelmien jälkeen 3. sijalla, mutta nousi vapaaohjelman jälkeen ensimmäiseksi ja kolmanteen peräkkäiseen MM-kultaan.

# Jäätanssin ja pariluistelun mestareita 1980-1990-luvuilla

Helsingin Taitoluisteluklubin luistelijat ovat menestyneet myös pariluistelussa ja jäätanssissa. Oman lajinsa uranuurtajia seurassa ja Suomen mestareita olivat pariluistelijat Maija ja Pekka Pekkala, jotka voittivat kolme mestaruutta vuosina 1982-1984. He edustivat Suomea vuonna 1983 sijoittuen 12. sijalle EM-kilpailuissa ja 17. sijalle MM-kilpailuissa.

Jäätanssin Suomen mestareiksi HTK:n edustajina tanssivat Katri Kuusniemi ja Juha Sasi vuonna 1994 sekä Katri Kuusniemi ja Jamie Walker vuonna 1996. Katri Kuusniemi ja Juha Sasi edustivat Suomea 1994 EM-kilpailuissa ja sijoittuvat 25. sijalle. MM-kilpailuissa Suomen edustajina tanssivat Katri Kuusniemi ja Jamie Walker vuosina 1995 ja 1996, sijoitus molemmissa kilpailuissa 30. Sama pari sijoittui 22. sijalle EM-kilpailuissa vuonna 1996.

## Simond kärkeen pakollisissa MM-kisojen avaus oli onnistunut

Taitoluistelun vuoden 1983 MM-kisat alkoivat maanantaina asiallisin menoin. Avajaisissa jääle luisteli ensin 23 osanottajamaan lippuja kantavat tytöt. Näiden ryhmitettyä puhui sosiaali- ja terveysministeri Marjatta Väänänen Suomen Taitoluisteluliiton puheenjohtajana.

- Toivon Teidät kaikki tervetulleiksi lumen ja jään kaupunkiin, lausui Väänänen lyhyessä tervetuliaispuheessaan.

Myös kaupunginjohtaja Raimo Ilaskivi lausui tervetuliaisanansa kaupungin puolesta.

Virallisesti kisat avasi kansainvälisen liiton puheenjohtaja Länsi-Saksan Hermann Schiechl.

Puheiden jälkeen esiintyi jäällä nuorten luistelijatyttöjen ryhmä, jossa 12-v. Sami Sykkä oli esiluistelijä. Kaikkiaan 51 nuorta tyttöä päätti "kuvionsa" ryhmittymällä sydämen muotoiseen kuvioon "ensitanssijan" ympärille.

Avajaisten "show" oli vaatimaton, mutta erittäin onnistunut - ja herkkä.

### Pekkaloilta puuttuu kokemusta

Suomen pariluisteluun osal-

listuva sisaruspari Maija ja Pekka Pekkala hoitivat lajin lyhytohjelman kunnialla - ei loistaen eikä juuri huonosti-kaan.

Kokemattomuus paistoi kuitenkin nuorten 18- ja 20-vuotiaiden esityksestä. Ohjelmasta puuttui nimenomaan sitä vauhtia mitä muilla lajin huipputekijöillä oli.

Parin hyppy olivat myös suhteellisen matalia ja vauhdittomia. Piruetti sujui hyvin, mutta muuten lyhytohjelma kärsi vauhdikkuuden puutteesta.

Yksi paha horjahduskin tapahtui, kun Maija Pekkala oli kaatua ohjelman ensimmäisessä hypyssä.

Parhaat pisteet suomalaiset saivat tshekkituomarilta, 4,8. Taiteellisen vaikutelman paras pistemäärä tuli Neuvostoliiton tuomarilta, 4,7.

Kaiken kaikkiaan Pekkaloiden luistelu oli sujuvaa, mutta ohjelma olisi saanut olla vaikeusasteeltaan korkeampi.

Pekkaloiden pisteet:

Tekniset pisteet: 4,2-4,2-4,3-4,8-4,4-4,3-4,1-4,2.

Esittämisestä: 4,3-4,7-4,4-4,6-4,5-4,6-4,3-4,3-4,1.

### Simond tarkkana pakollisissa

Taitoluistelun MM-kisojen ensimmäisessä kilpailussa, miesten pakollisissa kuvioissa, ei juuri tapahtunut yllätyksiä Vantaalla maanantaina.

Etukäteen vahvana kuvio- luistelijana tunnettu Ranskan Jean-Christophe Simond piirsi jälle tarkimmat jäljet ja vei voiton.

Maailmanmestaruutta puolestava Yhdysvaltain Scott Hamilton oli hankin tarkkana sijoittuen toiseksi. Kolmas oli Dortmundin EM-kisojen hopeamies Tshekkoslovakiain Josef Sabovcik.

Scott Hamiltonin pahin uhkaaja Länsi-Saksan Euroopan mestari Norbert Schramm sijoittui hankin kärkeen neljänneksi.

Taitavat vapaaluistelijat Kanadan Brian Orser ja Yhdysvaltojen Brian Boitano sijoittuivat vasta kahdeksanneksi ja yhdeksänneksi. Neuvostoliiton vahva nimi Aleksandr Fadejev sijoittui kuudenneksi.

Kuvioiden osuus kokonais- suorituksesta on 30 prosenttia, lyhytohjelman 20 ja vapaan puolet.

Maanantain kuvioiden pet-

tynein luistelijä oli varmasti Kanadan Brian Orser, joka tuskin enää yhdeksännettä sijalta voi nousta aivan kärkeen.

Tiistaina on miehillä edessä lyhytohjelma, jossa sekä Hamilton että Schramm ovat erittäin varmoja. Miesten luistelun kulta ratkeakin varmasti näiden kahden välillä torstain miesten vapaaluistelussa.

Pakollisten kuvioiden tulokset:

1) Jean-Christophe Simond Ranska 0,6 pistettä 2) Scott Hamilton USA 1,2 3) Jozef Sabovik T-slovakia 1,8 4) Norbert Schramm L-Saksa 2,4 5) Haiko Fischer L-Saksa 3,0 6) Aleksandr Fadejev N-liitto 3,6 7) Vladimir Kotin N-liitto 4,2 8) Brian Orser Kanada 4,8 9) Brian Boitano USA 5,4 10) Rudi Cerne L-Saksa 6,0

11) Gary Beacom Kanada 6,6 12) Laurent Depouilly Ranska 7,2 13) Lars Akesson Ruotsi 7,8 14) Falko Kirsten DDR 8,4 15) Miljan Begovic Jugoslavia 9,0 16) Shinji Someya Japani 9,6 17) Masaru Ogawa Japani 10,2 18) Thomas Hlavik Itävalta 10,8 19) Mark Cockerell USA 11,4 20) Cameron Medhurst Australia 12,0 21) Mark Peperday Iso-Britannia 12,6 22) Fernando Soria Espanja 13,2.



Katrin ja Jamien Samba.

# Yksinluistelun tähtihetkiä 1970- ja 1980-luvuilta

1970- ja 1980-luvuilla Helsingin Taitoluisteluklubi dominoi Suomen taitoluistelua ja voitti lukuisia Suomen mestaruuksia, ja luistelijamme edustivat Suomea Euroopan ja maailmanmestaruuskilpailuissa sekä olympialaisissa. [Lue lisää menestyksestämme](#)

Huippumenestys personoitui kahteen merkittävään urheilijaan, Kristiina Wegeliukseen ja Pekka Leskiseen. Kansainvälisesti menestyneitä olivat myös Susan Broman ja Oula Jääskeläinen.

Kristiina «Tintti» Wegelius on menestyneimpiä suomalaisia taitoluistelijaita. Lukuisien suomenmestaruusmitalien saavuttamisen lisäksi Tintti edusti Suomea EM-kisoissa seitsemän kertaa ja sijoittui kolmesti neljänneksi vuosina 1979–81. Hän edusti Suomea MM-kilpailuissa uransa aikana kuusi kertaa, joista on useita hienoja sijoituksia: 14. sija (1978), kymmenes (1979), kahdeksas (1980), kuudes (1981) ja yhdeksäs sija (1982). Uran huipentaneissa Helsingin kotikisoissa 1983 Tintti sijoittui kuudenneksi. Näillä sijoituksilla Suomi sai useana vuonna kaksi luistelijaa seuraaviin MM-kilpailuihin. Lisäksi Tintti osallistui Lake Placidin olympialaisiin vuonna 1980 ja sijoittui kymmenenneksi. Wegelius asuu nykyisin Kanadassa ja toimii valmentajana ja koreografina.

Kuopiosta kotoisin oleva Pekka Leskinen voitti Suomen mestaruuden kolme kertaa. Hän osallistui MM-kilpailuihin neljä kertaa vuosina 1972–1977 ja sijoittui parhaimmillaan kymmenenneksi sekä 1976 ja 1977. EM-kisoissa Pekka oli mukana kuusi kertaa vuosina 1971–1977. Menestyksen huipentuma oli vuoden 1977 Helsingin EM-kisojen viides sija.

Suomalaisittain merkittävää oli Pekka Leskisen pronssimitalit sekä EM- että MM-kilpailujen vielä tuolloin luistelluista pakollisista kuvioista. Pekka oli mukana Innsbruckin talviolympialaisissa 1976 sijoittuen kolmanneksitoista. Pekka on nykyään ansioitunut ja arvostettu ISU ylituomari ja tekninen kontrolleri

## HTK:n luistelijoiden Suomen mestaruudet

Suomen mestaruuksiin 1970-luvun seniorisarjan kilpailuissa luistelivat naisten sarjassa Anuliisa Numminen (Uotila) (HJK), Tarja Säde (HJK), Tarja Näsi (HJK), Hannele Koskinen (Antikainen) Susan Broman (Lönnqvist), Nina Kyöttinen, Kristiina Wegelius. Vuosina 1976–1985 HTK-lainen voitti naisten Suomen mestaruuden jokaisena vuonna.

Miehissä mestaruuden voitti Pekka Leskinen kolme kertaa ja Antti Kontiola sai kaksi mestaruutta.

1980-luvulla Suomen mestareiksi luistelivat Pia Snellman, Tintti Wegelius, Susanna Peltola, Elise Ahonen sekä Tiia-Riikka Pietikäinen (1987).

Miehissä mestaruuden luistelivat Antti Kontiola neljä kertaa ja Oula Jääskeläinen kolme kertaa.

Juniorisarjojen mestaruuksia on kertynyt niin runsaasti, ettei niitä valitettavasti pysty nostamaan esille tässä lyhyessä artikkelissa.

Lue Anuliisa Uotilan ja nykyisin HTK:n yksinluistelun päävalmentajana toimivan Tiia-Riikan ajatuksia sivuilta [7](#), [12](#) ja [14](#).



## TERVEHDYS

### Kristiina Tintti Wegelius

Luistelijalegenda ja moninkertainen Suomen mestari

## HTK 50 vuotta – ONNEKSI OLKOON!

HTK syntyi Jane Erkon visiosta, ja minä muiden onnekkaiden luistelijoiden joukossa, olin osana Suomen taitoluistelun uutta alkua. En muista monia yksityiskohtia noilta alkuajoilta, mutta ilon ja yhteenkuuluvuuden tunteet ovat minulle jääneet vahvana mieleen. Me kannoimme ylpeinä oman klubimme logoa käsivarressa.

HTK oli ehdoton edelläkävijä tässä Suomen taitoluistelun uudessa aikakaudessa. Alkuaikoina saimme valmennusapua eri maiden valmentajilta, mutta ei kestänyt kauaa, kun Suomen omat valmentajat ottivat ohjat käsiinsä. He ovatkin siitä lahtien johdattaneet HTK:n luistelijaita huipulle.

Oppimisen ja kehittymisen halu oli tuolloin suuri, ja yhteishenkeä riitti! Uskon, että tuo samainen halu kehittyä jatkuu edelleen. Se on todiste HTK:n pitkäaikaisesta ja jatkuvasta menestyksestä.

HTK:n tuki oman urani aikana oli horjumaton, ja siitä olen ikuisesti kiitollinen. Sanonta... It takes a village to raise a child... sopii kuvaamaan omaa taivaltani; HTK kokonaisuudessaan oli minun kyläni. KIITOS!

Onnea ja menestystä myös seuraavalle 50:lle vuodelle.

Luisteluterveisin,

Kristiina Tintti Wegelius

## Tiesitkö että...

Tintit-luisteluryhmä on nimetty Kristiina «Tintti» Wegeliuksen mukaan.



## TERVEHDYS

### Tia-Riikka Pietikäinen

Yksinluistelun päävalmentaja,  
Helsingin Taitoluisteluklubi

Onnittelen lämpimästi 50-vuotiasta kasvattiseuraani Helsingin Taitoluisteluklubia, kaikkia valmentajia, kollegoita, luistelijoita, tuomareita ja seuran vapaaehtoisia äitejä ja isiä.

Aikoinaan Jane Erkkö loi hienot puitteet lajin kehittymiselle ja kasvulle. Hän luotsasi seuraa, myös meitä luistelijoita usein tiukasti, mutta hänen tukeensa hyvinä ja huonoinakin hetkinä saattoi aina luottaa.

HTK oli alusta alkaen turvallinen seura harrastaa ja harjoitella.

Sain innostuksen lajiin television Euroopan mestaruuskilpailujen lähetyksistä, joita kotona seurattiin. Aloitin luistelun HTK:ssa kuusivuotiaana vuonna 1976 keväällä ja kesällä osallistuin Tikkurilan jäähallissa kesäkurssille. Kesäluistelu, oma valmentaja, ensimmäiset oikeat WIFA-taitoluistimet, kaikki oli täysin uutta - ihmeellistä ja niin ihanaa.

Rakastuin lajiin alusta alkaen ja se tunne on säilynyt. Taitoluistelussa minulle yhdistyy monipuolisesti musiikki, liikkeit ja urheilu.

Kotimaisena HTK:n valmentajana oli koko luistelu-uran ajan Tuula Öhrnberg ja ystävyys on säilynyt näihin päiviin.

Kun kysytään mitkä ovat olleet taitoluistelun tähtihetkiä minulle, niitä on useita. Taitoluistelu-urani tähtihetkiä olivat Suomen mestaruudet; juniori-sarjassa 1985 ja senioreiden Suomen mestaruus 1987. Edustin samana vuonna Suomea Euroopan mestaruuskilpailussa Sarajevossa. Mukana kilpailussa oli tuolloin myös Katarina Witt DDR. Myös muut kansainväliset kilpailut ja leirit olivat monin tavoin antoisia.

Ihania tähtihetkiä valmentajana ovat luistelijoiden onnistumiset sekä harjoituksissa että kilpailuissa. Kun lapset harjoittelevat ja viihtyvät ryhmissä, iloiset ilmeet ja nauru ovat valmentajalle palkitsevia. Olen kiitollinen, että saan työskennellä erinomaisessa valmennustiimissä, joka on keskeinen onnistumisen edellytys.

HTK:n luistelijat ovat viime vuosina menestyneet hyvin eri tasoilla niin kotimaassa kuin kansainvälisesti sekä tulleet valituiksi aina maajoukkueeseen asti. Luisteliijollemme nämä HTK:n joukkueena osallistumiset ovat olleet mieluisia kokemuksia.

Juhlavuosi nostaa esiin seuran historiasta monta menestyksen perusasiaa. Eräs niistä kertoo, että 50 vuotta sitten HTK perusti luistelukoulun, kutsumalla yli 100 lasta Tenava-luistelukouluun tutustumaan jäällä liikkumisen hienouteen. Sieltä löytyi intoa jatkaa pidemmälle kuten Tintti, Pekka, Susan ja monet muut tekivät.

Tulevaisuuteen katsomme valoisasti. Lapset ja nuoret ovat tärkeitä ja toivon, että HTK:n luistelijat niin pienet kuin isommat kiintyvät lajiin, kokevat sen palkitsevana harrastuksena ja tähtihetkien tuojana.

Taitoluistelu harrastuksena antaa paljon. Luistelu-uran päättyessä ystävyudet säilyvät, jatkaa voi monissa tehtävissä tai lajin aktiivisena seuraajana ja HTK:n jäsenenä.

## Kansainvälinen kilpailutoiminta

HTK:n luistelijat ovat osallistuneet myös muihin kansainvälisiin kilpailuihin menestyksekkäästi sekä juniori- että seniorisarjoissa. Menestystä on saavutettu myös Pohjoismaiden mestaruuskilpailuissa, jotka ovat edelleen vuotuinen kilpailutapahtuma ja tavoite luisteliijoille.

## HTK:n luistelijoiden EM-edustuksia

- Tarja Näsi edusti Suomea vuonna 1973 ja sijoittui 18. sijalle.
- Susan Broman edusti EM-kilpailuissa viisi kertaa, paras sijoitus Zagrebin 13. sija vuonna 1979.
- Elise Ahonen edusti Suomea neljä kertaa, paras sijoitus 15. tuli vuonna 1985.
- Päivi Nieminen edusti Suomea kaksi kertaa. 1981 hän sijoittui 14. sijalle ja 1982 17. sijalle.
- Hannele Koskinen (Antikainen) vuonna 1972 sijoitus 22. Tia-Riikka Pietikäinen vuonna 1982 sijoitus 17.
- Antti Kontiola osallistui EM-kilpailuihin vuonna 1980 ja sijoittui 16. sijalle.
- Oula Jääskeläinen urakoi EM-eduksissa yhdeksän kertaa, joista viisi ensimmäistä HTK-laisena. Niissä paras sijoitus oli vuonna 1987 saavutettu 12. sija.

## HTK:n luistelijoiden MM-edustuksia

- Susan Broman edusti Suomea MM-tasolla kolme kertaa, Tokion vuoden 1977 maailmanmestaruuskilpailuissa hän saavutti parhaan sijoituksen ollen 16.
- Elise Ahonen edusti Suomea MM-tasolla neljä kertaa, joissa paras sijoitus oli 15. vuonna 1985. Mari Niskanen kaksi kertaa vuosina 1989–1990 sijoittuen 26. sijalle. Annele Koskinen edusti MM-kisoissa 1973 sijoittuen 22. sijalle, Niina Kyöttinen vuonna 1976, sijoitus 20., Päivi Nieminen vuonna 1981, sijoitus 23. ja Susanna Peltola vuonna 1984, sijoitus 20.
- Oula Jääskeläinen luisteli MM-kilpailuissa yhdeksän kertaa, joista kuusi ensimmäistä HTK-laisena. Niistä paras sijoitus tuli vuonna 1990, jolloin hän oli 20.

## HTK:n luistelijoiden olympiaedustuksia

- Pekka Leskinen osallistui Innsbruckin olympialaisiin vuonna 1976 ja sijoittui 13. sijalle.
- Kristiina Wegeliuksen lisäksi Susan Broman osallistui Yhdysvaltojen Lake Placidissa järjestettyihin olympialaisiin 1980. Susan sijoittui sijalle 17.



Sanoma Oy:n Aatos Erko jakamassa palkintoa Pekka Leskiselle.

HTK:n yksinluistelun nykyinen  
päävalmentaja Tiia-Riikka Pieti-  
käinen saavutti naisten SM-kultaa  
vuonna 1987.



HTK:lle kolmoisvoitto vuoden  
1981 SM-kilpailuissa. Kultaa Tintti  
Wegelius, hopeaa Päivi Nieminen  
ja pronssia Pia Snellman.



# Yksinluistelu – pakollisista kuvioista kohti suurempaa taiteellisuutta

## Yksinluistelun 50 vuotta – näin lajilegendat näkevät kehityksen

Lajin ja kilpailujen luonne ja vaatavuustaso on kokenut runsaasti muutoksia 50 vuoden aikana. 1970-luvulla kilpailusuoritus koostui pakollisista kuvioista, lyhytohjelmasta ja vapaaohjelmasta. Pakolliset kuviot poistuivat 1990-luvulla.

Sekä sääntöjä että suoritusten arviointia on muutettu paljon. Kolmois- ja neloshypyt ovat osa parhaiden luistelijoiden vapaaohjelmaa, niiden toistoja ohjelmassa on kuitenkin rajoitettu.

Musiikin esittäminen on saanut lisää painoarvoa. Tällä pyritään saamaan ohjelman esittämiseen ja musiikin tulkintaan ilmeikkyyttä kokonaisuuden taiteellisuutta korostamaan.

Kansainvälinen Luisteluliiton (ISU) pyrkimys on sääntöjen avulla nostaa lajin vaatavuustasoa. Tuorein sääntömuutos vuodelta 2022 koskee seniorisarjojen alaikäraja, jota nostetaan portaittain 15 vuodesta 17 vuoteen.

Lajilegendat kertovat, miten lajin kehitys on heille näyttäytynyt ja miltä tulevaisuus näyttää.

### Anuliisa Uotila, valmentaja ja asiantuntija

”Yksinluistelun kehittyminen pakollisiin kuvioihin pohjaavasta rauhallisesta kaariluistelusta ilmaisullisesti vapaaksi ja yksilölliseen luovuuteen pohjaavaksi ”taiteiluksi” jäällä on ollut huikea. Hypyt ovat samat, mutta rotaatiot moninkertaistuneet.

Vaade harjoitella kahdesti päivässä jo alakouluikäisenä on tämän päivän taitoluistelijan arkea kaikkialla, valitettavasti.

Näkemykseni mukaan voisimme antaa luisteliijoille enemmän vapautta kehittää omaa lajiaan. Täytyy muistaa, että laji kuin laji kehittyy urheilijälähtöisesti. Säännöt tulevat perässä.”

**Näkemykseni mukaan voisimme antaa luisteliijoille enemmän vapautta kehittää omaa lajiaan.**

### Tiia-Riikka Pietikäinen, yksinluistelun päävalmentaja, HTK

”Kaikki taitoluistelun lajit perustuvat samoihin luistelun peruselementteihin jäällä liikkumiseen. Ero syntyy siitä, että suoritukset tehdään yksin, parina tai joukkueena. Säännöt määrittelevät ne lajeiksi; yksinluistelu, pariluistelu, jäätanssi, muodostelmaluistelu.

Harjoittelu vaatii hyvää motivaatiota, sitoutumista ja pitkäjänteisyyttä. Hyvä fyysinen kunto on tärkeää, ja kaikkia näitä korostamme valmennuksessa. Laji on vaativa ja tavoitteet laaditaan yksilöllisesti huomioiden lasten kasvu ja kehitys. Lajin vaikeat elementit vaativat paljon harjoittelua, peruskunnon ylläpitoa ja myös lepoa.

Jäähallitilanne on jo melkoisen hyvä, mutta pääkaupunkiseudulla koulut eivät sijoitu lähelle jäähalleja, jolloin harjoituksiin kulkeminen ei ole aina sujuvaa. Tämä tuo ongelmia perheiden arjen järjestelyihin. Suunnitteilla olevat harjoituskeskukset eivät tuo ongelmaan pikaista helpotusta.

Huolta herättää kustannusten nousu, mikä uhkaa viedä lapsia muihin harrastuksiin. Lajin pariin ei saada lapsia matalalla kynnyksellä. Tämä asia pienentää taitoluistelun harrastajakantaa, joka on tärkeä perusta lajin kehityksessä eteenpäin.

Vaatimukset, tavoitteet ja odotukset tulee mitoittaa saatavilla oleviin resursseihin niin jääajan, valmennuksen kuin tuen suhteen.

Suomen Taitoluisteluliiton leirit antavat lisäarvoa työhön, harjoitteleminen parhaimmiston kanssa, jaamme tietoa ja uusia ideoita. Nämä leirit ovat erinomaisia koulutustilaisuuksia sekä luisteliijoille että valmentajille.”



Kuviot olivat tärkeä osa yksinluistelua, minkä vuoksi niitä harjoiteltiin joka viikko erillisellä tunnilla.

## Hely Abbondati, tuomari

”Lajin kehittämiseen on useita vaikuttavia tekijöitä, joista sääntömuutoksilla ei suinkaan ollut suurin merkitys. Seuraan aktiivisesti kehitystä ja osallistun keskusteluihin aiheesta tuomarikollegoiden ja jopa ISU:n taitoluistelukomitean puheenjohtajan kanssa.

Kun aloitin tuomari toiminnan, kaksoisaxel-hyppy oli vaikein naisten tekemä hyppy. HTK:n Tarja Näsi teki ensimmäisenä suomalaisena kaksoisaxelin EM-kilpailuissa 1973. Laura Lepistöllä oli upea kolmoistulppi-kolmoistulppi-yhdistelmä ja kaikki muutkin kolmoishypyt. Tänä päivänä naisetkin tekevät neloishypyjä.

Toivoisin että lajin kauneudelle annettaisiin enemmän painoarvoa. Yleisön ja TV:n mielenkiintoa lajiin tulee vaalia ja huomioida. Kaunis koreografia, oikea liuku, jossa koko vartalo on mukana, liikkeiden tyylikkyys ja esteettisyys ja niiden avulla musiikin tulkinta ovat tärkeitä ja tekevät lajista mielenkiintoisen.

Kilpailusuorituksista lyhytohjelma ja vapaaohjelma ovat mielestäni liian lähellä toisiaan niin teknisesti kuin taiteellisesti. Olisi mielenkiintoista nähdä ohjelma, jossa taiteellisuudelle annettaisiin enemmän arvoa.”

## Tytti Erkama, taitoluistelija ja luistelijan äiti

”Taitoluistelun harrastaminen on todella monipuolista, kun oheisharjoitteluna on esim. balettia, yleisurheilua ja kaikenlaista motorikkaa. Pärjäsin itse hyvin koululiikunnassa lajissa kuin lajissa, paitsi jääkiekossa.

## Kehon käyttö on monipuolistunut ja luisteluun on tullut vaikutteita modernista tanssista.

Aloitin yksinluistelun aikana, jolloin kaikki tekivät pakollisia kuvioita. Joka viikko oli erikseen kuviotunti ja erikseen vapaaohjelmatunti. Kuvioiden poistumista pidän hyvänä asiana, koska vapautunut treeni-aika voitiin käyttää entistä haastavampien hyppöjen, piruettien ja askeltekniikan sekä kehon käytön harjoitteluun. Kehon käyttö on monipuolistunut ja luisteluun on tullut vaikutteita modernista tanssista. Viime aikojen uudet vaatimukset ovat lisäksi vähentäneet hyppöjen valtaa edistäen lajin monipuolistumista edelleen.”

## Olisi mielenkiintoista nähdä ohjelma, jossa taiteellisuudelle annettaisiin enemmän arvoa.

1. Ihanaa, kun lajilegenda Kristiina ”Tintti” Wegeliuksella on mahdollisuus vierailulla nuorien yksinluistelijoiden harjoituksissa.
2. K2-ryhmän vastuuvallmentaja Heidi ”Missi” Mehto on taitava koreografi, ja pääosa luistelijoiden ohjelmien koreografioista ovat hänen tuotantoaan.
3. Nuorimpia yksinluistelijoita oheisissa: mitäs sieltä piirin keskeltä mahtakaan löytyä...?
4. Edustuksen ihana Louise Gylling kuuluu Suomen nuorten maajoukkueeseen.
5. HTK:n Anna Bergström voittaa pronssia Trophée Métropole Nice Côte d’Azur -kilpailussa lokakuussa 2022.



# Yksinluistelun nousevia tähtiä lähikuvassa

**Anna Bergström, 16**

Edustus, SM-juniori



## **Miten aloitit luisteluharrastuksen?**

Olin halleilla mukana veljeni jääkiekkotreeneissä ja vaadin 3-vuotiaan tahdolla että minäkin pääsen jäälle.

## **Mikä taitoluistelussa on mielestäsi parasta - mikä saa sinut harjoittelemaan ahkerasti?**

Ryhmähenki ja onnistumisen kokemukset. Onnistuminen ja uuden oppiminen motivoi minua jatkamaan eteenpäin.

## **Miten valmistaudut kilpailuihin?**

Käyn kävelyllä koirani kanssa ja kuuntelen musiikkia.

## **Mitä ajattelet ennen kilpailuohjelman alkua?**

Mietin, että otan hetki kerrallaan ohjelmassa.

## **Millaisia tavoitteita sinulla on?**

Otan kisan kerrallaan ja pyrin joka kisassa edellistä parempaan suoritukseen. Olen todella iloinen, että tämän kauden kv-kisat lähtivät näin hyvin käyntiin. Kolmas sija Nizzan kilpailussa motivoi minua tekemään entistä enemmän töitä ja odotan innolla kevätkauden kv-kisoja.

**Louise Gylling, 15**

Edustus, SM-juniori



## **Miten aloitit luisteluharrastuksen?**

Tykkäsin jo tosi pienenä luistella, mutta en antanut äidin ja isän auttaa/opettaa, halusin sinnikkäästi ihan itse opetella. Siksi äiti ilmoitti minut luistelukouluun, taisin olla 3v. Ensimmäisinä vuosina harjoittelin lähinnä pikaluistelua, kunnes oivalsin että nopeus ei ollut tärkeintä vaan taitojen opettelu.

## **Mikä taitoluistelussa on mielestäsi parasta - mikä saa sinut harjoittelemaan ahkerasti?**

Parasta on onnistumiset kisoissa, ulkomaankisat ja hypyt. Myös, kun oppii uutta ja pystyy näyttämään sen kisoissa – se motivoi minua.

## **Miten valmistaudut kilpailuihin?**

Valmistaudun kisoihin tekemällä treeneissä hyvin. Ennen suoritusta lämmittelen kunnolla ja käyn ohjelmaa läpi.

## **Mitä ajattelet ennen kilpailuohjelman alkua?**

Ennen kilpailuohjelman alkua käyn ohjelmaa nopeasti läpi ja missä kohdissa otan katsekontaktia tuomareihin.

## **Millaisia tavoitteita sinulla on?**

Tavoittelen maajoukkuetta ja 3H+3H yhdistelmiä. Haluaisin myös päästä arvokisoihin kilpailemaan.

## Saimi Sivonen, 15

Edustus, Juniori



### Miten aloitit luisteluharrastuksen?

Aloitin luistelun noin 4-vuotiaana, pidin luistelusta paljon ja minut laitettiin luistelukouluun.

### Mikä taitoluistelussa on mielestäsi parasta - mikä saa sinut harjoittelemaan ahkerasti?

Luistelussa parasta on, että siinä voi aina kehittyä ja aina voi oppia uutta se motivoi ja saa treenaamaan ahkerasti.

### Miten valmistaudut kilpailuihin?

Valmistaudun kisoihin nukkumalla hyvin ja kisapäivänä valmistaudun kisoihin henkisesti.

### Mitä ajattelet ennen kilpailuohjelman alkua?

Ennen kilpailuohjelman alkua mietin päässä ohjelman läpi.

### Millaisia tavoitteita sinulla on?

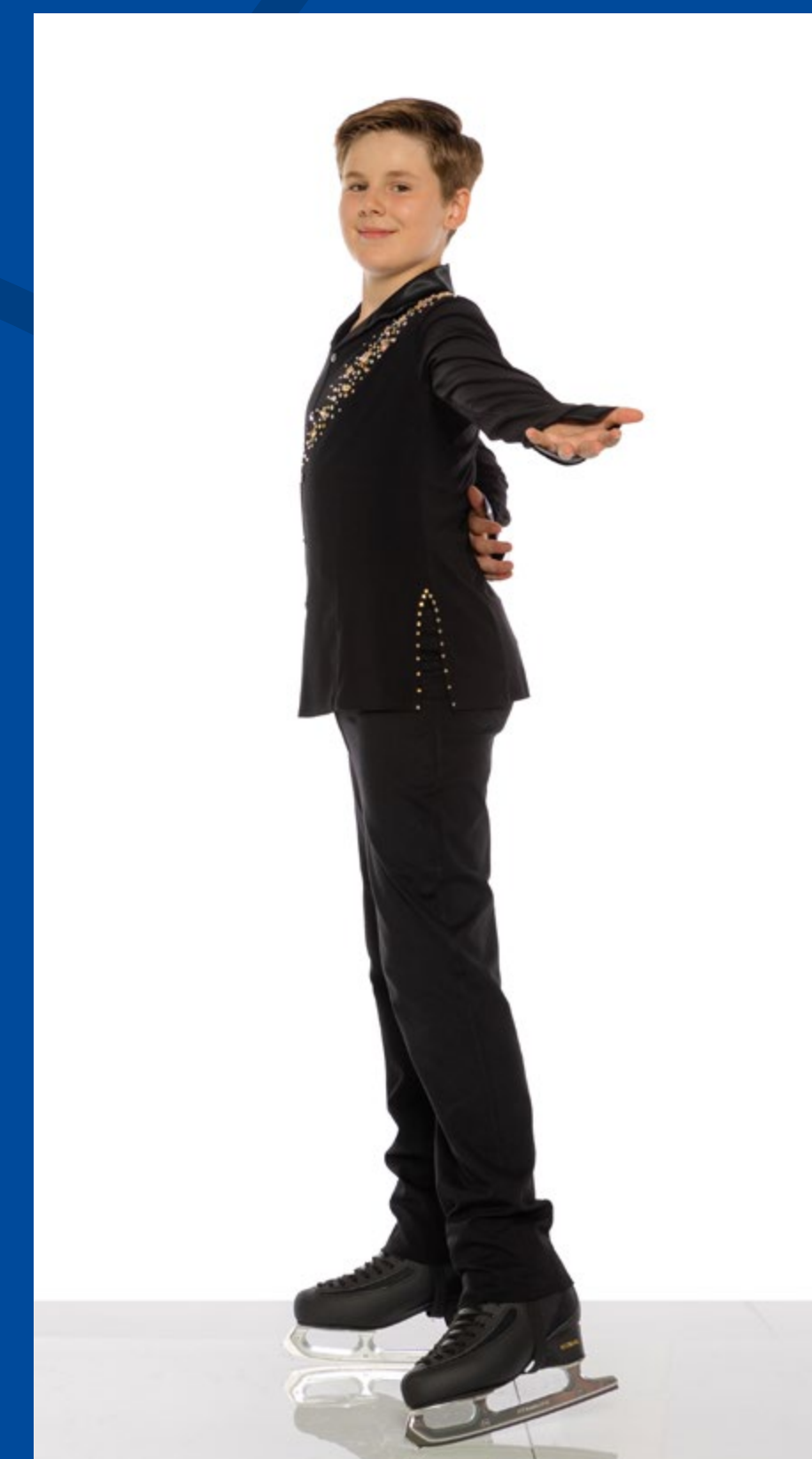
Tavoitteenani tällä hetkellä on parantua nilkkavammasta ja päästä kolmoishypyissä eteenpäin.

### Ikimuistoinen luisteluhetki?

Ikimuistoinen luisteluhetki oli luistella kauden vikat kisat Kööpenhaminassa.

## Oscar Fischer, 12

K1, debytantit



### Miten aloitit luisteluharrastuksen?

Aloitin luistelun, koska minun paras kaveri aloitti ja innostuin heti.

### Mikä taitoluistelussa on mielestäsi parasta - mikä saa sinut harjoittelemaan ahkerasti?

Parasta on hyppyt ja esittäminen.

### Miten valmistaudut kilpailuihin?

Valmistaudun kilpailuihin olemalla rauhallisesti, keskityn ja teen alkuverkan tosi hyvin.

### Mitä ajattelet ennen kilpailuohjelman alkua?

Ajattelen vain sitä hetkeä enkä muita asioita, koska muuten minua alkaa jännittämään.

### Millaisia tavoitteita sinulla on?

Tavoitteeni ovat kaksoisakselin ja kolmoishyppyjen oppiminen, yritän myös päästä eteenpäin pirueteissani.

### Ikimuistoinen luisteluhetki?

Ikimuistoinen luisteluhetkeni oli kun minulla oli ensimmäiset kisani, oli todella hauskaa vaikka minua jännitti ihan hirveästi.

## Ella Kohila, 9

K2, B-Silmut



### **Miten aloitit luisteluharrastuksen?**

Aloitin luistelun luistelukoulusta, koska äitinikin harrasti luistelua.

### **Mikä taitoluistelussa on mielestäsi parasta - mikä saa sinut harjoittelemaan ahkerasti?**

Luistelussa parasta on kaverit ja minut saa harjoittelemaan ahkerasti se, että haluan olla joka päivä parempi.

### **Miten valmistaudut kilpailuihin?**

Valmistaudun kilpailuihin siten, että esimerkiksi ajattelen illalla ohjelmaani.

### **Mitä ajattelet ennen kilpailuohjelman alkua?**

Ajattelen ennen kilpailuohjelman alkua, että hyvin se menee.

### **Millaisia tavoitteita sinulla on?**

Minä haluan oppia kaksoisflipin ja kaksoislutsin.

### **Ikimuistoinen luisteluhetki?**

Ikimuistoinen luisteluhetkeni on kun olin neljäs Myllypuron kisoissa.



## TERVEHDYS

### Sami Sykkö

Työelämäprofessori ja päätoimittaja

Onnea Suomen ensimmäiselle mahtiseuralle!

Olin kuusivuotias, kun näin ensi kertaa televisiosta taitoluistelua. Siellä taisi luistella Pekka Leskinen, Suomen ensimmäinen miesluistelijatähti. Jokin luistelussa lumosi minut heti. Sanoin vanhemmilleni, että haluan aloittaa luistelun.

Se oli elämäni ensimmäinen – ja yksi ratkaisevimmista – päätöksistä.

Isäni alkoi selata puhelinluettelon keltaisia sivuja, sillä siihen aikaan vastaukset ja numerot löytyivät paperille painetuista luetteloista. Mutta kun isäni soitti löytämänsä luisteluseuraan, kävi ilmi, että seuraava harjoitus olisi vasta seuraavalla viikolla. Sanoin isälleni, että soita toiseen seuraan, haluan aloittaa heti!

Isäni valitsi luettelosta seuraavan luisteluseuran, Helsingin Taitoluisteluklubin numeron. Ja nyt tärrpäsi! HTK:n harjoitukset olivat seuraavana päivänä.

HTK harjoitteli Helsingin jäähallissa, ja siellä päädyin valmentaja Pia Saikkosen ryhmään. Hän oli kuvankaunis entinen Suomenmestari ja lentoemäntä, joka oli aloittanut valmentajana vain vähän aiemmin. Heti ensimmäisen tunnin jälkeen oli selvää, että Pia halusi pitää minut ryhmässään ja näki minussa jotain erityistä. Ehkä ne olivat luistimeni – olin saanut serkultani lainaksi punaiset luistimet.

Niin minusta tuli HTK:n luistelija. Emme itähelsinkiläisessä työläisperheessänni tienneet, että juuri HTK oli tuon ajan mahtiseura, ja että siellä olivat parhaat valmentajat ja olosuhteet.

Ja luistelijat! Suomenmestaruuskilpailuissa kaikkien kärkiluistelijoiden perässä luki HTK. Minun seurani dominoi 1970-luvulla koko Suomen taitoluistelua.

Mutta kevään päättyessä sain uutisen: Pia ilmoitti, että siirrymme seuraavaksi kaudeksi Myllypuron taitoluisteluklubiin. Juuri perustetun uuden seuran takana oli Jane Erko, sama voimainen, joka oli perustanut myös HTK:n. Minusta tuli seuran ensimmäinen luistelija.

Rakastin luistelua, mutta inhosin jääkylmää Myllypuron jäähallia. Opin nopeasti uudet askeleet, hypyt, piruetit ja koreografiat Pian tiukassa valmennuksessa. Mutta Myllypurossa jalat olivat aina kohmeessa ja varpaat umpijäässä.

Kun Pia vuosia myöhemmin kertoi, että nyt palaamme HTK:hon, olin riemuissani: pääsisin taikaisin harjoittelemaan Helsingin hienoimpaan jäähalliin, Helsingin jäähalliin.

Yhtenä iltapäivänä puhelin soi kotonani. Soittaja pyysi tulemaan hallille tapaamaan Aatos Erkkoa. Tiesin kyllä Aatoksen. Hän oli Janen mies, ja Suomen mediamaailman rikas ja kuuluisa patruuna – omistihan hän Helsingin Sanomat.

Menin hallille, ja Aatos esittäytyi. Hän kertoi, että seuraavana keväänä Helsingissä järjestetään ensi kertaa maailmanmestaruuskilpailut. Yllättäen Aatos ehdotti, että minä voisin luistella avajaisohjelman pääroolin. Että kiinnostaisiko tehtävä?

No kyllä kiinnosti. Sitten Aatos sanoi, että voisimme hiukan kokeilla koreografiaa. Mutta kukaan ei ollut kertonut, että minun olisi pitänyt ottaa mukaani luistimet.

Luistelukaverini äiti taikoi jostain tyttöjen luistimet, minun koossani. Menin jälle. Teimme Aatoksen kanssa pienen koreografian.

Se muuttui ensin Anuliisa Uotilan käsissä, joka vastasi avajaisien koreografiasta. Sen jälkeen valmentajani Pia Saikkonen laittoi vielä koreografiani uusiksi, ja siihen lisättiin myös kaksoisritti.

Kun maailmanmestaruuskilpailujen avajaiset alkoivat, jäälle luistelivat ensin tytöt, jotka kantivat kisoihin osallistuvien maiden lippuja. Sibelius soi.

Sitten oli minun vuoroni. Olin 12-vuotias, ja hyvin pienikokoinen. Luistelin jäälle ilman kuulutusta tai esittelyä. Minulla oli hieno punainen puku, jonka Esteri Muurimäki oli ommellut. Aloin piirtää jäähän ympyröitä – tuttuja sen ajan pakollisista kuvioista.

Sitten alkoi musiikki. Aloin luistella sen tahtiin, ja se oli ihanaa. Jokainen liike onnistui. Tulkinta oli kohdillaan. Valmentajani itki jään laidalla – hän oli niin ylpeä oppilaastaan.

Yhtäkkiä jäälle lehahti 50 pientä tyttöä sinisissä puvuissaan. Yleisö kohahti, eihän jääareenoilla ollut koskaan nähty yhtä monta esiintyjää samaan aikaan. Muodostelmaluistelu kun keksittiin vasta vuosikymmen myöhemmin.

Numeron kohokohta oli hetki, jolloin tytöt asettuivat ympärilleni. Minä tein Ina Bauer -liukua, ja tytöt muodostivat sydämen, jonka keskelle jäin.

Tuo hetki esitettiin suorassa lähetyksessä televisiossa ja se tallentui kuvaajien filmeille. Kuva

**Minulle tuo esiintyminen, ja kaikki – varsinkin tiukimmat – hetket jäällä antoivat korvaamattomat eväät elämään.**



Julkaistiin Helsingin Sanomissa ja monissa muissa medioissa, ja siitä muodostui ikoninen kuva, joka kertoi suomalaisen taitoluistelun kekseliäisyydestä ja siitä, että Suomi osaa arvokisoissa järjestää katsojille jotain uutta ja yllättävää nähtävää.

Esityksestä muodostui sellainen menestys, että se toistettiin myös maailmanmestaruuskisojen loppunäytöksessä.

Seuraavina vuosina sitä kopioitiin arvokisoissa ympäri maailmaa.

Minulle tuo esiintyminen, ja kaikki – varsinkin tiukimmat – hetket jäällä antoivat korvaamattomat eväät elämään. Kun tanssin muutama vuosi sitten Tanssii tähtien kanssa -ohjelmassa miljoonalle tv-katsojalle, tilanne ja pieni jännitys olivat minulle tuttuja lapsuudesta: tuomareiden ja katsojien edessä on tehtävä minkä osaa. Toista mahdollisuutta ei tule.

Ja ehkä arvaattekin, mikä puku minulla on muistona luisteluvuosista vaatekaapissa? Kyllä, se punainen.

Toivotan Helsingin Taitoluisteluklubille onnea ensimmäisistä 50 vuodesta, ja ennen kaikkea toivon jokaiselle seuran luistelijalle – pienelle ja isommalle – loistavaa tulevaisuutta jäällä ja sen ulkopuolella!

## Kilparyhmä Edustus, 2022–2023



### Edustuksessa luistelevat seuramme edistyneimmät yksinluistelijat.

Ryhmässä harjoittelu on vaativaa, monipuolista ja tavoitteellista. Harjoittelu sisältää jään lisäksi sekä tanssia että monipuolisia lajille ominaisia oheisharjoitteita. Oman kehon tunteminen, tulkinta ja hallinta ovat ensiarvoisen tärkeitä ja luistelijat saavat oman taitotonsansa vaatimaa yksilöllistä valmennusta. Ryhmässä tavoitteena on puhtaat ja laadukkaat kaksoishypyt, kahden ja kolmen kaksoishypyn yhdistelmät, sekä kaksoisakselin että kolmoishyppejen oppiminen ja hallinta.

Kilpailukalenterissa on sekä kotimaisia että kansainvälisiä kilpailuja.

**Anna Bergström** - SM-juniori

**Anton Erkama** - SM-juniori (STLL Nuorten maajoukkue)

**Louise Gylling** - SM-juniori (STLL Nuorten maajoukkue)

**Tessa Hassinen** - Juniori

**Oona Kauppinen** - Juniori

**Saimi Sivonen** - Juniori

**Cecilia Wächter** - Juniori

Vastuuvallmentaja: **Tiia-Riikka Pietikäinen, Heidi Mehto**

Tuntivalmentajat: **Pinja Tauriainen, Saija Martikainen,**

**Minttu Kylliäinen**

Ryhmävastaava: **Annette Gylling**

## Kilparyhmä 1, 2022–2023



### K1-ryhmän harjoittelu on vaativaa, monipuolista ja tavoitteellista.

Oman kehon tunteminen, tulkinta ja hallinta ovat ensiarvoisen tärkeitä. K1-ryhmässä tavoitteena on puhtaat ja laadukkaat kaksoishypyt, kahden ja kolmen kaksoishypyn yhdistelmät, sekä kaksoisakselin oppiminen ja hallinta. Harjoittelu sisältää jään lisäksi sekä tanssia että monipuolisia lajille ominaisia oheisharjoitteita.

Kilpailukalenterissa on sekä kotimaisia että kansainvälisiä kilpailuja.

**Amanda Carlstedt** - Noviisi

**Venla Eronen** - Noviisi

**Oscar Fischer** - Debytantti

**Nea Huolman** - Debytantti

**Noora Lukkari** - A-silmu

**Anilla Marttila** - Juniori

**Saana Suila** - Debytantti

**Nella Sulento** - A-silmu

**Aurora Taxis** - A-silmu

**Claudia Ulundu** - SM-noviisi

Vastuuvallmentaja: **Tiia-Riikka Pietikäinen, Heidi Mehto**

Tuntivalmentajat: **Pinja Tauriainen, Saija Martikainen,**

**Minttu Kylliäinen**

Ryhmävastaava: **Meri Hysrke-Fischer**

## Kilparyhmä 2, 2022–2023



### K2-ryhmän harjoittelu on vaativaa, monipuolista ja tavoitteellista.

Oman kehon tunteminen, tulkinta ja hallinta ovat ensiarvoisen tärkeitä. Ryhmässä tavoitteena on puhtaat ja laadukkaat kaksoishyppy, kahden ja kolmen kaksoishyppyn yhdistelmät, sekä kaksoisakselin oppiminen ja hallinta. Harjoittelu sisältää jään lisäksi sekä tanssia että monipuolisia lajille ominaisia oheisharjoitteita.

**Aava Ahtiainen** - Mini  
**Hugo Carlstedt** - A-silmu  
**Mandi Fischer** - B-silmu  
**Ella Kohila** - B-silmu  
**Kate Lee** - Noviisi  
**Ronja Lehtovaara** - B-silmu  
**Suvi Myrskylä** - B-silmu

**Lydia Pöllänen** - Mini  
**Sahara Sippel** - B-silmu

Vastuuvallmentaja: **Heidi Mehto**  
Tuntivalmentajat: **Tiia-Riikka Pietikäinen, Pinja Tauriainen, Saija Martikainen, Minttu Kylliäinen**  
Ryhmävastaava: **Meri Hyske-Fischer**

## Kilparyhmä 3, 2022–2023



### K3-ryhmässä luistelevat kilpauraansa aloittelevat minit ja aluesarjalaiset.

He harjoittelevat pääosin viisi kertaa viikossa ja harjoituksiin kuuluu jääharjoitusten lisäksi oheisharjoituksia.

K3-ryhmäläiset saavat ensimmäisen kilpaohjelmansa ja aloittavat kilpailemisen kutsu- ja alueellisissa kilpailuissa. Tavoitteena on säännöllisen harjoittelurytmin oppiminen, kaikkien yksöishyppyjen ja akselin hallinta. Harjoittelun painopiste on uuden oppimisessa ja onnistumisen riemussa.

**Sofia Blomqvist** - Mini  
**Sofia Carlstedt** - Mini  
**Filippa Laatio** - Mini  
**Nelli Lukkari** - Mini  
**Isla Mattila** - Mini  
**Anna Ruutu** - Mini  
**Diana Sorsa** - Mini

**Isabella Thoret** - Mini  
**Linnea Tuominen** - Mini

Vastuuvallmentaja: **Tiia-Riikka Pietikäinen, Heidi Mehto**  
Tuntivalmentajat: **Pinja Tauriainen, Saija Martikainen, Minttu Kylliäinen**  
Ryhmävastaava: **Lilli Pöllänen**

# Tytti ja Anton Erkama – luistelun lumoa sukupolvesta toiseen

”Milloin on minun luistelu?”, kysyi kolmivuotias Anton Erkama kun oli aika jälleen kerran lähteä isosiskojen luisteluhaikoihin. Hänen äitinsä Tytti Erkaman ei auttanut muu kuin ilmoittaa myös perheen kuopus luisteluharrastukseen. Innostus ei laantunut vaan Antonista kehittyi yksi Suomen lupaavimmista nuorista luistelijoista.

Tarina sai alkunsa oikeastaan jo paljon aiemmin. Tytin isoäiti piti luistelua vaarallisena eikä antanut Tytin äidin aloittaa luistelua. Lajin lumo ei tästä haihtunut, vaan kun aika oli kypsä, Tytin äiti vei omat tyttärensä luisteluharjoituksiin. Näin lähti käyntiin sekä Tytin ja Antonin että Antonin serkun, Team Fantasticissa tällä hetkellä luistelevan Laran urat luistelun parissa.

Tytti aloitti luistelun 1980-luvulla kotikulmillaan Turussa ensin yksinluistelijana ja myöhemmin Turun Riennon Festa Aboensia -muodostelmaluistelujoukkueessa. SM-tasolla suurimman osan uraansa kilpaillut Tytti osallistui kesäisin HTK:n yksinluisteluleireille, joilla valmentajalegenda Ilkka Varhee opetti hänelle mm. monen kaksoishypyn salat. Vuonna 1996 töiden ja opintojen tuotua Tytin Helsinkiin hän liittyi Rockettesiin.

Tämä tapahtui muuten vuotta ennen kuin Kaisa Arrateig (o.s. Nieminen) aloitti joukkueen valmentajana. ”Rockettes oli jo silloin Suomen parhaita joukkueita, mutta pian alkoi myös luistellullisesti aivan uusi aika. Ruotsista Andrea Dohanylta valmennusoppinsa ammentanut Kaisa toi luisteluun uutta voimaa ja liukua”, Tytti kuvaa. Omina tähtihetkinään hän mainitsee MM-kisojen lisäksi ehdottomasti SM-kisat ja Nordiksen täyden katsomon. Sitä melua ja huumaa ei helposti unohda. Myös kaikki yhdessä tekeminen eri seuroissa ja luistelun kautta tullut laaja ystävä- ja tuttavapiiri ovat ehdottomasti harrastuksen parasta antia. ”Juuri nyt parasta on se että saadaan koko suvun voimin kannustaa Antonia”, hän linjaa.



Tytti Erkama siirtyi Turun Riennosta HTK:n Rockettesiin vuonna 1996. Kuvassa joukkueen Jive-lyhytohjelma kaudelta 1998–1999.

## ”Mä olen siinä kävelyryhmässä”

Antonin ura alkoi Espoon taitoluisteluklubissa, missä hänen luistelutaitonsa tulivat ensimmäisen kerran esiin joulunäytöksen harjoituksissa. Kaikkien yllätykseksi poika osasikin luistella ja liukua pelkän luistimilla kävelyn sijaan. ”Mutta minä olen siinä kävelyryhmässä, siellä kuuluu kävellä”, hän vastasi kun häneltä kysyttiin miksei hän luistele yhtä hienosti harjoituksissa. Seuraavana päivänä lahjakas nuori luistelija siirrettiin kilpaluistelijoiden Pienet tähdet -ryhmään. Musiikkiin luistelun ilo, tulkintakyky ja halu oppia uutta ovat vieneet Antonia eteenpäin ryhmästä toiseen, vaikka hän olisikin halunnut jäädä Pienet tähdet -ryhmään kauniin valmentajan takia.

HTK:hon Anton siirtyi vuonna 2016, kun harjoitusajat sopivat aiempaa paremmin hänen koulunsa rytmiin. Hänen hyvä kehityksensä on jatkunut myös meillä niin, että Suomen Taitoluisteluiliitto nimesi Antonin vuonna 2018 Nuorten Projektiryhmään ja keväällä 2022 nuorten maajoukkueeseen. Tiia-Riikka Pietikäisen valmennuksessa Anton on voittanut SM-noviisien Suomen mestaruuden kaudella 2021-2022 ja sijoittunut junioripoikien sarjassa mitaleille molemmissa SM-valintakisoissa kauden 2022-2023 aluksi sekä saavuttanut STLL:n asettamat ISU:n kansainvälisiin kilpailuihin vaadittavat kokonaispisteet. Kausi sai kultaiset reunat kun Anton voitti noviisien Pohjoismaiden mestaruuden Islannissa helmikuussa 2023.

Nämä ovat saavutuksia, jotka Anton itsekin nimeää tähänastisen luistelu-uransa tähtihetkiksi. Niihin lukeutuu myös nuorten maajoukkuevalintaleiri, missä hän onnistui esittämään kaikki kolmoishypyt sekä 3-3-yhdistelmän. NPR-ryhmässä sekä nuorten maajoukkueessa treenaaminen on ylläpitänyt yhteyttä kilpakavereihin ja hyvää ryhmähenkeä poikaluistelijoiden kesken. Vaatii paljon olla hyvä tyttöjen dominoimassa lajissa.

Moni varmasti miettii, kuinka paljon luistelusta puhutaan Erkamoilla. ”Lähes joka päivä”, sanovat Tytti ja Anton. Mutta puhe liittyy usein arjen asioihin: miten treenit meni, oliko kivaa? Anton sanoo oppineensa itse analysoimaan luisteluaan ja tietää jo ennen valmentajan tai vanhempien kanssa juttelua, missä voi seuraavaa kertaa varten parantaa. Määrätietoinen nuori mies haluaa treenata hyvin ja tehdä parhaansa sekä päästä niin korkealle kuin fyysisesti on mahdollista ennen kuin pitää ruveta keskittymään elämän muihin asioihin. ”Olympialaiset olisi kiva”, hän sanoo.

Antonin vanhemmat haluavat tukea Antonin luistelu-harrastusta ja kehitystä juuri niin kauan kuin intoa riittää. Tytti toivoo, että löytyisi myös kipinä valmentamiseen, sitten kun oma ura on loppuillaan. Hän on itse saanut lajilta paljon myös työelämää varten ja toivoo myös Antonin saavan muun kuin luistelijan kokemuksen lajin parissa.



Anton Erkama oli tyytyväinen luisteluunsa Pohjoismaiden mestaruuskisoissa 2023. Kuva Giuseppe Bodrone

# HTK – muodostelmaa Suomen ja maailman huipulta liki 40 vuotta

Tunnelma Laakso- lahden jäähallissa joulukuun 1984 lopussa oli odottava ja utelias. Alkamassa oli ryhmäkuvioiden kisatapahtuma. Lajin oli kerrottu tarjoavan entisille yksinluistelijoille mahdollisuuden hauskaan jäähdyttelyyn ja harrastajille pääsyn esiintymään ja kilpailemaan, mutta laajemmin sitä ei maassamme vielä tunnettu.

Tämä uusi laji precision skating (suora suomennos tarkkuusluistelu) oli esitelty yleisölle vuoden 1981 taitoluistelun MM-kilpailujen avajaisissa Hartfordissa Yhdysvalloissa. Yhdessä tekemistä, show-elementtejä, näyttäviä asusteita, vahvaa tulkintaa ja ennen kaikkea luistelun iloa huokunut lajitulokas synnytti heti kiinnostusta ja levisikin nopeasti. Ensin laajemmin Pohjois-Amerikkaan ja Kanadaan, ja siitä Japaniin ja Skandinaviaan.

Suomeen laji rantautui taitoluistelun Grand Old Lady Jane Erkon mukana. Hartfordin avajaisia seurattaessaan hän ihastui lajiin niin paljon, että päätti heti tuoda sen omaan seuraansa Helsingin Taitoluisteluklubiin yksilö- ja parilajien rinnalle.

Tästä kului vain muutama vuosi, ja lajissa jo kilpailtiin Suomessa. Lyhyeen historiaansa nähden Laakso- lahden kilpailu oli varsin suosittu: kaikkiaan kisaavia joukkueita oli seitsemän ja luistelijoita yhteensä 128. Kisoihin osallistui myös HTK:n Hopeaparaati-niminen joukkue. Joukkue oli koottu seuran luistelukoulun harrastelijaryhmän luistelijoista ja sen ensiesiintymisen oli ollut seuran joulujuhlassa vain pari viikkoa ennen itse kisoja. Hyvin meni silti! Laakso- lahden kisojen voiton vei Turun Riennon joukkue ohjelmallaan ”Narrit” ja Helsingin Taitoluisteluklubin Hopeaparaatin ”Broadway-paraati” nappasi pronssia.

## Ryhmäkuvioiden muodostelmaluisteluun

Nykyinen nimi muodostelmaluistelu otettiin käyttöön kaudelle 1985–1986, kun HTK:n Leena Jääskeläinen kehitti lajille sitä hyvin kuvaavan suomenkielisen nimen. Laji keräsi nopeasti lisää harrastajia ja uusia joukkueita perustettiin ympäri Suomen. Vuoteen 1986 saakka kaikki joukkueet luistelivat yhdessä sarjassa. Joukkueiden luistelijamäärät vaihtelivat suurestikin eikä ikärajoja ollut. Myös luistelijoiden taustoissa oli isoja eroja. Osa joukkueista koostui samaan aikaan yksinluistelussa kilpailevista luistelijoista, kun toiset kasattiin puhtaasti harrastelijoista ja luistelukoululaisista.

Muodostelmaluistelun ensimmäinen kansallinen loppukilpailu luisteltiin vuonna 1986, jolloin voiton vei HTK:n The Rockets. Seuraavalle kaudelle 1986–1987 joukkueet jaettiin kahteen sarjaan; senioreihin



Monet tämän päivän tutuista elementeistä olivat ohjelmissa jo 1980–1990-luvuilla. Tekninen vaatimustaso oli toki tuolloin vielä vaatimattomampi ja joukkueiden suuresta koosta johtuen kuvioiden toteutukselle oli rajoituksia, mutta myös mahdollisuuksia. Kuvissa Rockettesin Blues-lyhytohjelman kaudelta 1996–1997 ja Revontuli-vapaaohjelman kaudelta 1997–1998.





1. KANSAINVÄLINEN  
MUODOSTELMALUISTELUKILPAILU  
HELSINGIN JÄÄHALLISSA 5.-6.1.90  
INTERNATIONAL PRECISION SKATING COMPETITION

ja junioreihin, ja sarjojen väliseksi ikäraajaksi tuli 14 vuotta. Samalla yksinluistelussa kilpailevat luistelijat rajattiin joukkueiden ulkopuolelle.

Kaudelle 1989–1990 tullessa laji oli kasvanut jo niin suosituksi, että sarjoja tarvittiin kolme. Uudessa minorit-sarjassa luistelivat alle 15-vuotiaat. Kaudesta 2005–2006 alkaen minorisarjan yläikäraja on ollut 13 vuotta.

### Puhvihihoja ja rusetteja

Lajin ensimmäiset kansainväliset kilpailut järjestettiin Ruotsissa joulukuussa 1989 ja niihin osallistui joukkueita useammasta eri maasta. Suomen ja HTK:n juniorijoukkue Stardust pääsi kultafinaaliin saakka. Mitaleille ei suomalaisilla vielä ollut asiaa muuta kuin hopeafinaalissa. Lajia hallitsivat tuolloin kanadalaiset joukkueet.

Nykyisten vaatimusten valossa tuon ajan ohjelmat olivat vielä varsin kevyitä. Luistelu oli verkkaista, ohjelmat teknisesti helppoja ja kuviot yksinkertaisia. Kilpailupuvut olivat nykyistä vaatimattomampia, mutta toisaalta puhvihihoja ja rusettejakin nähtiin. Puvut koristeltiin paljeteilla, eikä strasseista kukaan ollut vielä kuullutkaan. Joukkueen kokoonpanossa saattoi olla jopa 32 luistelijaa. Joukkueilla oli vain vapaaohjelma, ja ohjelmien peruselementtejä olivat blokki, line, piiri, mylly ja läpimeno - samoja elementtejä kuin tänäkin päivänä, tosin huomattavasti yksinkertaisempina versioina. Suuri 32 luistelijan joukkue antoi monia mahdollisuuksia erilaisille kuviolle, mutta asetti toisaalta rajoituksia: esimerkiksi kaksisiipinen mylly oli tehtävä ristiotteessa ja line kahdessa rivissä, jotta ne mahtuivat kaukaloon.



Rockettes juhlii MM-pronssiaan Kroatian Zagrebissa 2004.

### Kilpailukäytäntöjä vakiinnutetaan

Muodostelmaluistelun ensimmäiset SM-kilpailut järjestettiin Turussa keväällä 1991. Tuolloin Suomenmestaruus jaettiin vain juniori-sarjassa, josta HTK nappasi kaksoisvoiton. Suomen mestariksi kruunattiin The Rockets ja nuorempien luistelijoiden Finettes luisteli upeasti hopealle. Tällä ja seuraavalla kaudella juniorisarja oli poikkeuksellisesti muodostelmaluistelun pääsarja Suomessa.

Senioreissa kilpaili vain kaksi joukkuetta, Turun Riennon Festa Aboensia sekä HTK:n Donna di Cello, joten silloisten sääntöjen mukaan kilpailulla ei ollut SM-arvoa. Se ei kuitenkaan himmentänyt HTK:n sarjasta saavuttaman kultamitalin loistoa. Donna di Cellon voittoisa ohjelma oli koostunut Madonnan musiikeista ja esiintymisasuna vihreä korsettimainen puku. Joukkue koostui The Rocketsin ja Finettesin luisteliijoista sekä muutamasta HTK:n yksinluistelijasta. Tuohon aikaan moni muodostelmaluistelija kilpailikin tuplana luistellen sekä senioreissa että junioreissa.

Saman vuoden syksyllä The Rocketsin nimi muutettiin muotoon Rockettes kun joukkuetta täydennettiin Finettesin vanhemmilla luisteliijoilla ja seuraan jäi vain yksi juniorisarjassa kilpaileva joukkue. Tämä oli samalla HTK:n ensimmäisen juniorijoukkueen (Stardust/Finettes) loppu.

### Kansainväliset säännöt kirittävät taitotason nousuun

Kaudella 1992–1993 Kansainvälinen Luisteluliitto ISU vahvisti lajille ensimmäiset kansainväliset säännöt. Muodostelmaluisteluun tuli vapaaohjelman lisäksi toinen, niin sanottu tekninen ohjelma, josta nykyään käytetään termiä lyhytohjelma. Ikärajoja tarkennettiin, eikä alle 12-vuotiailla ollut enää asiaa juniorisarjaan, vaan nuorimmat joukkueet luistelivat minorisar-



Jane Erkkö oli laajasti verkostoitunut myös kansainvälisessä taitoluistelumaailmassa. Tässä vaihtamassa ajatuksia neuvostoliittolaisen huippuluistelijan ja valmentajan Yuri Ovchinnikovin kanssa.

## Jane, suomalaisen muodostelmaluistelun Grand Old Lady

Janen turkin vilahduksia ja parfyymien tuoksua jäähalleilla muistellaan lämmöllä. Jane oli luisteluväen piirissä rakastettu ja arvostettu henkilö, jonka läsnäolo sai luisteliijoista ja joukkueista parhaimmat puolet esiin. Jo pelkkä hänen karismaattinen ja auktoriteettinen olemuksensa sai positiivista pohinää halleilla aikaan. Jos kuultiin edes huhua siitä, että Jane saattaisi liikkua hallilla, kaukalossa ollut joukkue kasvoi saman tien senttitolkulla ylöspäin; ryhti koheni, hartialinja vahvistui, tahti tarkentui ja turha höpinä jäi pois. Joukkue halusi esittää parhaimman version itsestään sen onnekkain sattuman varalta, että Jane saattaisi näkemään vilauksenkaan heidän luistelustaan. Olihan Jane sentään suomalaisen muodostelmaluistelun äitihahmo. Kiitos ja kunnia sinulle Jane, että toit rohkeasti meille lajimme.

jassa. Samalla pienennettiin myös joukkueiden kokoja: junioreissa luistelijoina oli enintään 20 ja seniorijoukkueissa maksimissaan 24 luistelijaa, mikä vei jättikoiset yli 30 luistelijan joukkueet historiaan.

Teknisessä ohjelmassa joukkueen oli vakuutettava tuomaristo teknisestä osaamisestaan: vaadittujen elementtien lisäksi joukkueen oli esitettävä mahdollisimman monipuolisesti askeleita, muodostelmasta toiseen siirtymisiä, käsiotteiden vaihtumista sekä yhtäaikaaisuutta ja esiintymistä. Ja mitä kovemmassa vauhdissa, sen parempi.

Vapaaohjelmissä säännöt sallivat laveammat puitteet. Kiellettyjä olivat akrobaattiset liikkeet ja luistelijoiden nostot sekä yli yhden kierroksen hyyt. Kun koreografiassa huomioitiin vielä ohjelmamusiikille määritelty vähintään kolme erilaista rytmi- ja tempo-osuutta, oli ohjelma muilta osin valmentajan mielikuvituksesta ja luistelijoiden taidoista kiinni.

## Ensimmäiset epäviralliset maailmanmestaruuskilpailut

Sääntöjen myötä syntyi raamit, joiden puitteissa laji alkoi kehittyä entistä vaativampaan suuntaan. Myös harjoittelu muuttui koko ajan monipuolisemmaksi ja vaativammaksi. Jo 1990-luvun puolivälissä HTK:ssa oli muodostelmaluistelulle selkeästi yksinluistelusta erotettu valmennus ja luistelijapolku. Minorit (MiniMints) treenasivat 3–4 kertaa viikossa sekä jäällä että oheisissa, juniorit (Team Fintastic) 4–5 kertaa ja seniorit (Rockettes) 5–6 kertaa.

Laji sai uutta kansainvälistä profilia kaudella 1995–1996, kun ensimmäiset epäviralliset maailmanmestaruuskilpailut – ISU World Challenge Cup – järjestettiin huhtikuussa Bostonissa, Yhdysvalloissa. Rockettesilla oli kunnia päästä Bostonin kisajulisteeseen, jossa sen kuva komeili kahden kanadalaisjoukkueen rinnalla. Itse kisoissa joukkue sijoittui parhaana suomalaisena sijalle viisi.

Kaudella 1998–1999 oli tiedossa taas uusia sääntömuutoksia, kun seniorijoukkueen maksimikoko pieneni edelleen 20 luistelijaan ja lajin englanninkielinen nimi precision team skating muutettiin muotoon synchronized skating. HTK:lle kauden ehdoton kruunu oli kautta aikojen ensimmäinen suomalainen muodostelmaluistelun arvokisamitali, jonka Rockettes saavutti voittaessaan pronssia lajin maailmancupissa Göteborgissa.

## Ohjelmakokoonpano vakiintuu 16 luistelijaan

2000-luvun alkuvuosina ohjelmat monipuolistuivat entisestään, kun esimerkiksi seniorisarjassa piruetti ja liukusarja tulivat uusina elementteinä lyhytohjelmaan, ja nostot ja soololiikkeet sallittiin vapaaohjelmassa. Aluksi ryhmänostossa nostajilla oli sallittua vain yksi käsi hartialinjan yläpuolella, mutta hyvin nopeasti toinenkin käsi sallittiin. Kulmaläpimenosta nähtiin en-

siyritelmät ja avoblokki vakiinnutti paikkansa elementtinä. Joukkueiden vauhti kasvoi ja askeltekniikka terävöityi kausi kaudelta. Ohjelmiin syntyi uutta ulottuvuutta myös kun laulettu ohjelmamusiikki sallittiin kaudesta 2002-2003 lähtien.

Koko muodostelmakansa oli taas uuden ja ihmeellisen edessä, kun siirtymää ISU-arviointiin alettiin opetella. Kaudella 2004-2005 kilpailtiin vielä sekä 6.0- että ISU-arvioinneilla eri kisoissa. Ensimmäisen kerran MM-kilpailut käytiin ISU-arvioinnilla 2005, jolloin Rockettes sijoittui parhaana suomalaisjoukkueena hopealle. Kaudelle 2005-2006 ISU-arviointi otettiin käyttöön myös kotimaisilla kilpajäillä.

Kaudelle 2006-2007 ISU myös pienensi joukkueiden koon nykyiseen 16+4 luistelijaan. Luistelijamäärää oli yritetty tiputtaa jo aiemminkin, ja luistelijat itse vastustivat sitä. Jo vuoden 2004 MM-kisoissa ilmassa leijui joukkuekoon pienentämisen uhka, johon muodostelmaväki otti selkeästi kantaa: kisakatsomoissa ja jäähallin käytävillä ihmisten rinnuksissa näkyi tarroja, jossa luvun 16 päälle oli vedetty punaiset henkselit ja luvun 20 perässä oli huutomerkkejä.

## Suomi muodostelman huippumaaksi

Vuosituhanen vaihe merkkää suomalaisen muodostelmaluistelun valtakauden alkua, kun suomalaisista joukkueista tuli tuttu näky kansainvälisten kisojen palkintokorokkeilla.

Muodostelmaluistelun ensimmäiset MM-kilpailut pidettiin vuonna 2000, joista Marigold IceUnity saavutti upeasti pronssia ja Rockettes luisteli neljänneksi. Seuraavan vuoden kotikisoissa suomalainen muodostelmaväki pääsi nauttimaan astetta kirkkaammasta mitalinhohdosta, kun Rockettes avasi MM-mitalisaldonsa napaten kaulaansa hopeiset mitalit. Vuonna 2008 oli HTK:n ensimmäisen kansainvälisen jättipotin vuoro, kun Rockettes kirkasti MM-mitalinsa kultaiseen Budapestissa maaliskuussa pidetyissä MM-kilpailuissa. Lyhytohjelma "Ave Maria" ja vapaaohjelma "Uhkapeliä Casinolla" olivat jääneet pysyvästi suomalaiseen muodostelmaluisteluhistoriaan.

2000-luvulta lähtien HTK:n joukkueet ovat nousseet korkeimmalle korokkeelle kaikkiaan 14 kertaa: Rockettes juhliessaan senioreiden maailmanmestaruutta vuosina 2008, 2010 ja 2011, ja Team Fintastic puolestaan junioreiden maailmanmestarina vuosina 2020, 2022 ja 2023. Ennen virallisten junioreiden maailmanmestaruuskisojen perustamista Team Fintastic voitti kahdeksan kertaa World Challenge Cup for Juniors / Junior World Challenge Cupin vuosien 2001–2014 välillä.

Maamme timanttisen kovasta tasosta kertoo sekin, että vain muutaman kerran suomalaiset muodostelmajoukkueet ovat palanneet kotiin kansainvälisistä arvokisoista ilman mitalituumisia: seniorit vuosina 2007 ja 2012 ja juniorit vuosina 2018 ja 2019.



HTK:n hattutempun maestrot vuoden 2020 SM-kultamitalien takaa: Milja Sarkkinen (Team Fintastic), Laura Spiridovitch (Finettes) ja Kaisa Arrateig (Helsinki Rockettes)

# Kolme kertaa kolme SM-kultaa

Tiesitkö että Helsingin Taitoluisteluklubi on ainoa seura, joka on voittanut kaikki kolme SM-sarjaa samana vuonna? Helsinki Rockettes kultaa SM-senioreissa, Team Fintastic kultaa SM-junioreissa ja Finettes kultaa SM-noviiseissa.

Upeaksi tämän saavutuksen tekee se, että HTK on onnistunut tässä hattutempussa kolme kertaa: Ensimmäinen kultasuora voitettiin vuonna 2011 Espoossa, toinen 2020 Espoossa ja kolmas 2022 Tampereella.

## Suomen paras muodostelmaluisteluseura

Huippumenestyksen siivittämänä lajin suosio ja harrastajamäärät Suomessa ovat kasvaneet voimakkaasti. Tänä päivänä Suomessa on yli 200 muodostelmajoukkuetta ympäri maan ja lajin parissa noin 4600 kilpailevaa urheilijaa. Kilpasarjoja on kaikkiaan yksitoista, joista kolmessa (SM-seniorit, SM-juniorit ja SM-noviisit) jaetaan SM-mitaleita. Joukkueiden välisiä paremmuuksia ratkotaan kiihkeästi myös kansallisella tasolla, jossa sarjoja on tarjolla niin luistelu-uraansa aloitteleville tulokkaille kuin aktiivisen kilpauransa jo päättäneille Masters-sarjan aikuisillekin.

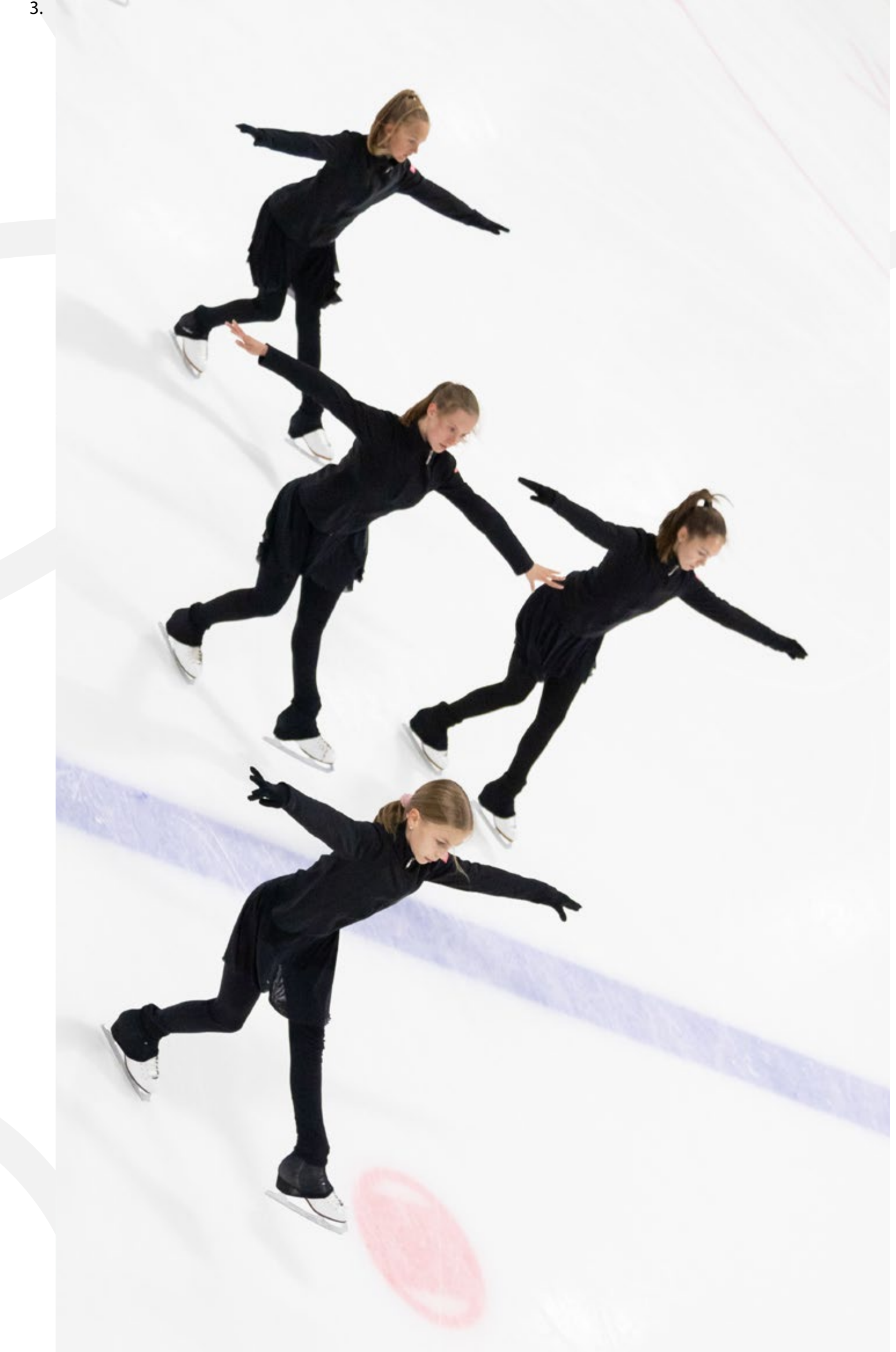
HTK:n kasvu on ollut viime vuosina erityisen vahvaa. Luistelijoiden suuren kiinnostuksen takia seuraamme on perustettu viimeisen viiden vuoden aikana kaikkiaan neljä uutta joukkuetta. HTK:ssa on iloittu mahdollisuudesta vastata kasvaneeseen kysyntään ja siitä, että olemme pystyneet tarjoamaan yhä useammalle nuorelle mahdollisuuden harjoitella kannustavassa ilmapiiressämme ja korkealaatuaisessa valmennuksessaamme.

Kasvua on vauhdittanut seuramme erinomainen kisamenestys. HTK on 2020-luvun menestynein muodostelmaseura Suomessa. Yksikään toinen seura ei ole pystynyt "hattutempuun" eli Suomenmestaruuden voittamiseen kaikissa kolmessa SM-sarjassa samana vuonna, minkä HTK teki ensimmäisen kerran kaudella 2010-2011 ja uudestaan kaksi kautta peräkkäin 2019-2020 ja 2021-2022. Menestys on ollut ainutlaatuista myös kansainvälisellä mittapuulla: Helsinki Rockettes ja Team Fantastic ovat tälläkin hetkellä ISU World Standings for Synchronized Skating Ranking -listauksen paras seniori- ja juniorijoukkue.

Kaudella 2022-2023 HTK:lla on kaikkiaan 10 aktiivista ja kilpailevaa joukkuetta. Huippu-urheilupolun joukkueita on viisi (Helsinki Rockettes, Team Fantastic, Finettes, MiniMints ja MiniSparkles), kilpaurheilupolun Novettes ja harrastepuolella JääLeidit, Best Before, Skylettes ja Team Electric. Muodostelmalla on myös oma kehitysryhmänsä MikroMints. Lisäksi muodostelman elementteihin voivat tutustua kurssiluontoisesti niin pienemmät (Helsinki Rockettes muodostelmakoulu) kuin vähän isommatkin ("Show Synchro" -kurssi) luistelijat.

Tänä päivänä HTK tunnetaan yksilöllisestä ja laadukkaasta muodostelmavalmennuksesta. Seurassamme urheilijoiden fyysinen ja psyykinen hyvinvointi ja kehitys sekä ihmisenä kasvaminen ovat meille valmennuksen prioriteetti ja myös menestymisemme edellytys. Avainroolissa on kannustava ja innostava ilmapiiri sekä pedagogisesti oikeaoppinen lähestymistapa. HTK:ssa valmennuksen pedagoginen osaaminen on erityisen vahvaa: päätoimisilla valmentajillamme on lähes kaikilla joko kasvatustieteen tai psyykkisen valmentamisen opintoja. Meillä uskotaan menestykseen ilon ja positiivisen palautteen kautta – taidolla, tyyllillä ja tahdolla!

1. Kiitos yleisölle! Team Fantastic saapumassa palkintojenjakoon junioreiden MM-kilpailuissa Innsbruckissa maaliskuussa 2022.
2. Muodostelmaluistelun kevätkarnevaalissa HTK:n kaikki joukkueet pääsivät yhtä aikaa jäälle kokeilemaan, miten sujuu esimerkiksi parin sadan luistelijan piiri.
3. Finettes-luistelijoita treeneissä syksyllä 2019.



# Sarjasta ja nimestä toiseen

**Teksti: Salla Häikiö**

Muodostelmaluistelun alkuvuosina nykyisenlaista sarjakokoa ei ollut vaan kaikki joukkueet kilpailivat samassa sarjassa. Voisi siis sanoa, että vuonna 1984 Suomen ensimmäisissä muodostelmaluistelukisoissa kilpaillut HTK:n Hopeaparaatin kilpailusuoritus oli kaikkien nykyisten joukkueidemme historiallinen ensiesiintyminen. Lajin voimakas kehitys ja harrastajamäärien nousu vaikuttivat kuitenkin siihen, että 1980-luvulla sarjakokoa kehitettiin ja sen myötä myös HTK:n joukkueet liikkuvat ensimmäisinä vuosikymmeninä eri sarjojen välillä ja eri nimillä varsin vilkkaasti.

Lajin ensimmäiset loppukilpailut järjestettiin vuonna 1986 ja voiton vei HTK:n The Rockets. Seuraavalla kaudella 1986-1987 sarjakokoa oli jo tehty ja kilpailtiin kahdessa sarjassa, junioreissa ja senioreissa. The Rockets jatkoi seniorisarjassa ja myös juniorisarjassa HTK:lla oli joukkue, jolla ei vielä ensimmäisellä kaudellaan ollut omaa nimeä, vaan käytettiin ainoastaan seuran nimeä. Tämä oli tavallista lajin ensivuosina.

## Senioreiden ensimmäinen Suomen mestaruus

The Rockets voitti seniorisarjan loppukilpailun kolme kertaa peräkkäin vuosina 1988-1990. Kaudelle 1990-1991 joukkue siirtyi juniorisarjaan sen ollessa tuona ja seuraavana kautena Suomen pääsarja sääntömuutosten vuoksi. HTK:lla oli kuitenkin seniorisarjassakin edustaja, Donna di Cello. Samaisen kauden päätteeksi luisteltiin ensimmäistä kertaa SM-kilpailu, mutta senioreilla ei vielä ollut SM-arvoa, koska osallistuvia joukkueita oli vain kaksi. Donna di Cello voitti kuitenkin SM-kisojen yhteydessä järjestetyn senioreiden loppukilpailun.

Seuraavalla kaudella eli 1991-1992 HTK:n senioreita edusti Thunder-niminen joukkue. Joukkueen nimi liittyy syksyiseen esiintymiseen jääkiekko-ottelussa, jossa joukkue luisteli musiikkinaan AC/DC:n "Thunderstruck". Vaikka seniorijoukkueita oli Suomessa edelleen vain kaksi,



Rockettes esiintyi Taitoluistelun EM-kisojen 1993 avajaisissa ja loppunäytöksessä Jorma Uotisen koreografialla. Tarina kertoo, että esiintymisasu aiheutti omat haasteensa.

päätettiin SM-arvo jakaa ensi kertaa myös senioreille. Thunder sai SM-hopeaa 1992, kun voiton vei tiukan taiston jälkeen Turun Riennon Festa Aboensia.

Vuonna 1993 HTK:n joukkueesta tuli senioreiden Suomen mestari Rockettesin voittaessa ensimmäisen seniorisarjan Suomen mestaruutensa. Tämän jälkeen HTK:n seniorijoukkueen nimeä on muutettu vielä kerran, kun vuonna 2017 nimeksi tuli Helsinki Rockettes.

## Juniorijoukkueen nimi vaihtui tiuhaan

Kaudelle 1986-1987 perustettu HTK:n juniorijoukkue vei voiton junioreiden ensimmäisessä loppukilpailussa 1987 ohjelmallaan Circus Parade. Kilpailu oli joukkueelle kauden ainoa kilpailu.

Seuraavalla kaudella eli 1987-1988 juniorijoukkue sai ensimmäisen oman nimensä; Stardust. Stardust siis aloitti HTK:n menestyneiden juniorijoukkueiden janan, joka on johtanut nykyiseen Team Fintasticiin. Stardust-nimi oli kuitenkin käytössä vain vajaan kolme vuotta, kun loppuvuodesta 1989 nimi vaihtui ja oli seuraavat kaudet Finettes. Junioreissa kilpaili yhden kauden verran myös toinen HTK:n joukkue, vuonna 1988 perustettu Mini Mints.

Kaudella 1990-1991 kilpailtiin ensimmäistä kertaa Suomen mestaruudesta ja The Rockets otti tämän historiallisen mestaruuden. HTK sai peräti kaksoisvoiton juniorisarjassa, kun The Rockets voitti kultaa ja Finettes hopeaa. Seuraavalle kaudelle 1991-1992 The Rockets ja Finettes yhdistettiin Rockettesiksi ja seuralla oli jälleen vain yksi juniorisarjassa kilpaileva joukkue. Stardust ja Finettes -nimillä kilpailleen juniorijoukkueen saldoksi tuli neljä loppukilpailuvoittoa ja yksi SM-hopea.



Rockettes koulubussissa matkalla hotellilta jäähallille Minneapolisin Snowflake International-kilpailuissa 1993.

Rockettesin kausi 1991-1992 oli menestys, sillä se voitti jokaisen kilpailun, johon se osallistui. Kansainvälisen Luisteluliiton ISU:n kongressin 1992 merkittävien sääntömuutosten jälkeen Rockettes siirtyi takaisin seniorisarjaan kilpailtuaan kaksi kautta juniorisarjassa. Syksyllä 1992 HTK:n uusi juniorijoukkue nimettiin Team Fintasticiksi. Seuraavaa junioreiden Suomen mestaruutta odotettiin vuoteen 2001 asti, jolloin Team Fintastic voitti myös ensimmäisen JWCC-kilpailun eli junioreiden epävirallisen maailmanmestaruuden.

## Minoreista lajin kolmas sarja

Kaudelle 1989-1990 laji oli kasvanut niin suosituksi, että Suomeen perustettiin minorisarja senioreiden ja junioreiden rinnalle. Ensimmäinen minoreiden loppukilpailu järjestettiin samalla kaudella. HTK:n ensimmäinen minorijoukkue oli Mini Mints. Kausilla 1989-1994 HTK:ssa oli myös kakkosminorijoukkue Ice Fairies. Vuonna 1999 perustettu Finettes luisteli minoreissa kolme kautta ennen kuin minorisarja vuonna 2002 jaettiin kahtia minoreihin ja noviiseihin. Viidentoista vuoden ajan MiniMints oli HTK:n ainoa kilpaileva minorijoukkue kunnes kaudelle 2017-2018 sen rinnalle perustettiin PepperMints.

## Noviiseista SM-sarja vasta kaudesta 2009-2010

Uusien sarjojen perustaminen ei ole edennyt Suomessa ikäjärjestyksessä, sillä noviisisarja perustettiin vasta minorisarjan jälkeen, kaudelle 2002-2003. Finettes-niminen joukkue on luistellut HTK:ssa vuosien varrella niin junioreissa kuin minoreissakin, mutta HTK:n noviisijoukkueelle nimi vakiintui kaudesta 2002-2003 alkaen. SM-sarja noviiseista tuli kaudesta 2009-2010 alkaen. Ensimmäisistä SM-kisoista Finettes nappasi hopeaa ja sen jälkeen kolme peräkkäistä mestaruutta vuosina 2011-2013. Kaudella 2018-2019 seuran perustettiin myös toinen SM-noviisijoukkue, Novettes.

## Entisten Rockettes-luistelijoiden JääPrinsessat

JääPrinsessat oli HTK:n vuonna 2001 perustama ensimmäinen ns. jäähdyttelyjoukkue, joka koostui pääosin entisistä Rockettes-luisteliijoista. Joukkueen debyyttiohjelma oli Carmen, ja se esitettiin isolla karaktäärillä mahdollisimman kliseisesti.

Aluksi "sessojen" kilpailusarjana oli avoin sarja, jossa nimen mukaisesti luisteli monenikäistä ja -tasoista joukkuetta. Joukkue määrän kasvaessa avoin sarja jaettiin vuonna 2004 kansallisiin senioreihin ja junioreihin sekä tulokkasiin, ja prinsessat kilpaili siitä lähtien kansallisissa senioreissa.

Koreografiat teki alkuvuosina Kaisa Nieminen jääprinsessojen "avustuksella", mutta joukkue harjoitteli pääasiassa omin avuin ilman valmentajaa. Yhden koreografian (musiikkina mm. Nauravaa kulkuria) joukkue väsäsi kokonaan ihan itsekin, mikä kuitenkin havaittiin vähemmän toimivaksi ratkaisuksi. Vuodesta 2007 lähtien joukkuetta valmensi valmentajauransa aloitellut Milja Sarkkinen, joka samalla myös luisteli joukkueessa. Vuoden 2012 jälkeen prinsessat trenasi vielä neljä kautta omaksi ilokseen ilman kilpailemista Miljan, Helena Tienhaaran, Linnea Tammisen ja Mia Mannisen valmentamina. Muodostelmaluistelun 30-vuotisjuhlan kunniaksi JääPrinsessoilta nähtiin vielä upea show, joka oli koostettu Rockettesin vanhoista, menestyksekkäimmistä ohjelmista.

### HTK:n joukkueet in memoriam:

Stardust/Finettes, juniorit (1986–1991)

Ice Fairies, minorit (1989–1994)

Donna di Cello, seniorit (1990–1991)

Thunder, seniorit (1991–1992)

Minettes, minorit (1996–1997), ei kilpaillut

JääPrinsessat, avoin sarja (2001–2004), kansalliset seniorit (2004–2016)

Stardust, tulokkaat (2004–2005), kansalliset juniorit (2005–2011)

JääTähdet, kansalliset seniorit (2005–2008)

Re-Run, kansalliset seniorit (2016–2020), ei kilpaillut

PepperMints, minorit (2017–2022)



Kauden 2003-2004 vapaaohjelma "Evita" on yksi Rockettesin legendaarisimmista ohjelmista, jolla voitti myös MM-pronssia.



## Tiesitkö että...

**Hei hei traastuit...** kajahtaa jäähallissa hetkeä ennen kuin Helsinki Rockettes astuu kisajälle. Huuto kuultiin ensimmäisen kerran kaudella 1987–1988 Töölössä, jossa Heli Backman #36 oli ystävineen iltaseikkailulla.

Sanoilla itsessään ei ole suurta sanomaa, vaan huudon merkitys muodostuu yhteenkuuluvuuden tunteesta.

“Muistan itse, kuinka hieno tunne oli aikanaan Rockettesiin päästyäni opetella sitä huutoa, ja päästä huutamaan sitä!”, kertoo Taija Romppanen #136.

“Mikä ilo oli siirtää pitkää perinnettä eteenpäin ja opettaa huutoa uusille joukkueen jäsenille. On mahtavaa, että samaa huutoa huudetaan edelleen: muutama sukupolvi Rockettes-luistelijoita ei ollut vielä edes syntynyt silloin, kun huuto on keksitty.”

Kuvassa Heli Backmanin (keskellä) ja Taija Romppasen (oikealla) lisäksi Rockettes-alumni Riikka Ristola #38 (vasemmalla)

# Helsinki Rockettes

Taito, tyyli ja tahto ovat SM-seniorijoukkueemme Helsinki Rockettesin perusta. Joukkue on perustettu vuonna 1984 ja luistelee nyt 39. kauttaan. Aluksi joukkue kilpaili nimellä HTK-Rockets tunnettua tanssiryhmää mukailen, mutta vuosien saatossa nimi on muovautunut nykyiseen muotoonsa: HTK-Rockets, The Rockets, Rockettes. Vuonna 2017 joukkueen nimeen lisättiin “Helsinki” erottamaan Rockettes Amerikan-kaimastaan.

Joukkue on ollut monessa lajinsa ensimmäinen. Rockettes on Suomen vanhin muodostelmaluistelujoukkue, joka perustettiin Helsingin Taitoluisteluklubin precision-ryhmäksi kaudella 1984–1985. Kun ensimmäinen Suomen Taitoluisteluliiton (STLL) järjestämä muodostelmaluistelun loppukilpailu käytiin vuonna 1986, voitto kirjattiin The Rocketsin nimiin. Jo ensimmäisinä vuosina joukkue matkusti Kanadaan kilpailumatkalle oppimaan lajista sen syntysijoilla: joukkue oli ensimmäinen STLL:n lähettämä virallinen edustusjoukkue kansainvälisessä kilpailussa Lavalissa 1989. Kun muodostelmaluistelulle myönnettiin SM-arvo, The Rockets voitti Suomen ensimmäisen SM-kullan vuonna 1991. Ensimmäinen suomalaisjoukkue kansainvälisen muodostelmaluistelukilpailun voittajana oli Rockettes 1992 Helsingissä. Ensimmäinen suomalaisjoukkueen saavuttama muodostelmaluistelun ISU:n arvokisamitali oli Rockettesin pronssi ISU World Challenge Cupissa 1999 Göteborgissa. Rockettes on myös ensimmäinen ja toistaiseksi ainoa suomalainen seniorijoukkue, joka on voittanut maailmanmestaruuden kaksi kertaa peräkkäin.

Rockettes on kolminkertainen maailmanmestari ja kaiken kaikkiaan 11-kertainen MM-mitalisti. Suomen mestaruuden joukkue on voittanut 14 kertaa ja lisäksi sillä on neljä voittoa muodostelmaluistelun loppukilpailusta ajalta ennen SM-arvoa. Rockettesilla on ainoana suomalaisjoukkueena mitali kaikista neljästä järjestetystä muodostelmaluistelun PM-kilpailusta.

Kaudesta 2019–2020 alkaen järjestetyissä ISU Challenger Series -kilpailuissa Helsinki Rockettes on maailman ainoana seniorijoukkueena voittanut kaikki kilpailunsa (viisi), joihin se on osallistunut. Kaudella 2022–2023 joukkue voitti koko ISU Challenger -sarjan ylivoimaisella yli 15 pisteen erolla seuraavaan.

Rockettes on laajentanut luistelua rullaluistimille. Ensimmäiset rullaluistimensa joukkue hankki vuonna 1991 ja niillä esiinnyttiin muun muassa yleisurheilun EM-kilpailuiden 1994 avajaisissa sekä muotinäytöksissä. Myöhemmin joukkue on esiintynyt yleisurheilun MM-kilpailuissa 2005, Cheekin jäähyväiskonsertissa sekä helsinkiläisen asianajotoimiston 120-vuotisjuhlaillallisella. Rullaluistinshow on nähty myös Urheilugaalassa.

### Lähes 250 Rockettes-luistelijaa

Rockettesin perinteenä on antaa jokaiselle joukkueessa luistelevalle oma numero. Numero annetaan, kun joukkueeseen pääsee ja aina saapumisvuotena aakkosjärjestyksessä. Kun numeroinnit tehtiin 2000-luvun puolivälissä reilun parinkymmenen kauden jälkeen, numeron saaminen edellytti myös sitä, että luistelija on ollut mukana kilpailussa. Niinpä joukkueen alkuvuosilta on joitakin luistelijoita, jotka ovat kylläkin päässeet joukkueeseen, mutta lopettaneet hyvin pian kesken kauden, joten numeroa ei heille annettu. Tällä hetkellä joukkueen numeron on saanut 249 urheilijaa.

Joukkueen riveistä on ponnistettu vaativiin valmennustehtäviin moneen suomalaiseuraan ja maailmalle. Esimerkkejä ovat Saga Krantz #115 (Haydenettes USA), Mirjami Penttinen #45 (Team Unique HSK), Laura Spiridovitch #178 (Team Fintastic), Milja Sarkkinen #127 (Team Fintastic), Siiri Eskelinen #175 (Dream Edges Kaari) ja Eeva Sunnari #118 (Visiting ISU coach).

### Valmentajat kautta aikojen

Rockettesilla on on ollut neljä pidempiaikaista valmentajaa: Seija-Maria Tuukkanen (1984–1989), Outi Kunnas (1985–1992), Pia Linnonmaa (1992–1997) ja jo yli 25 vuotta joukkuetta valmentanut Kaisa Arrateig os. Nieminen (1997 alkaen). Lisäksi joukkuetta ovat valmentaneet edellä mainittujen kanssa Virve Noiva (1984–1985), Anu Jääskeläinen (1984–1985 ja 1991–1992) sekä Meri Pirhonen #47 (1996–1997).

### Koreografoita Broadway-paraatista Sielunmessuun

Rockettesin mieleenpainuvat koreografiat on monesti tehty taiteellisessa yhteistyössä. Vuonna 2015 valmentaja Kaisa Arrateig pyysi koreografi Reija Wäreän suunnittelemaan ohjelmia. Ansoitunut Wäre tekee koreografoita musikaaleihin, näytelmiin ja oopperoihin, niin artisteille kuin Kansallisbalettiin. Teatterissa hän on usein myös teoksen ohjaaja.

2010-luvun alussa jäätanssin maailmanmestari ja olympiakisojen pronssimitalisti Maurizio Margaglio toi näkemyksensä ja kokemuksensa ohjelmiin.

Kausina 2000–2002 joukkue teki yhteistyötä Susanna Rahkamon kanssa. Jorma Uotisen kanssa joukkue puolestaan pääsi tekemään yhteistyötä kaudella 1992–1993 Taitoluistelun EM-kisojen Helsinki 1993 avajaisnumeron ja loppunäytöksen yhteydessä.

## Tiesitkö että...

Joukkueen tunnus on Taito, tyyli, tahto - Skill, Will, Elegance. Englanninkielinen käännös sloganille on jäljitetty 2010-luvun taitteeseen. Oi Rockettes -huuto keksittiin vuonna 2003. Tarina kertoo, että Johanna “Tede” Teivaisen #138 ystävä pelasi käsipalloa ja käsipallojengin “Oi Arsenal” -huuto oli niin hauska, että luistelijat päättivät mukaila huudosta oman ja keksiä siihen sanat.



### Joukkueessa kaudella 2022–2023:

Helgeson Ella, Hetta Lumi, Kaarto Erika, Kaarto Petra, Kettunen Essi, Keränen Maria, Korpio Inka, Kuusela Trine, Latvala Roosa, Lehtinen Linnea, Levijärvi Aava, Lindström Wilma, Nikkilä Mette, Nyqvist Peppi, Sarkola Indra, Siivikko Roosa, Soukola Fanny, Suila Milja (A), Tikkinen Eveliina, Vainiomäki Ella, Vesa Vega ja Viitanen Petra (C)

### Joukkue perustettu: 1984

**Sarja:** SM-seniorit

**Lyhytohjelma:** Breathe

**Vapaaohjelma:** Requiem – Sielunmessu



## TERVEHDYS

### Kaisa Arrateig

HTK:n Muodostelmaluistelun huippulinjan johtaja

Onnittelut 50-vuotiaalle! Pidän HTK:ta perinteikkäänä seurana, ja nyt huomaan, että olen itse ollut jo puolet taipaleesta mukana.

Kun tulin Helsingin Taitoluisteluklubiin valmentamaan, olin vielä vuotta aiemmin kilpaillut Rockettesia vastaan. Valmennettavani olivat hyvin paljon itseni ikäisiä ja kaltaisia. Koska minulla ei ollut pitkää kokemusta, auktoriteettini perustui omaan kokemukseen luistelijana ja rohkeuteen lähteä tekemään asioita omalla tavallani.

Matkaan mahtuu monia koreografioita: Tulilinnusta lähdettiin vuonna 1997, mieleen nousee rakkaita teemoja, kuten Fantasia, Evita, Heaven or Hell, Why ja nyt 2023 teemoina Breathe ja Sielunmessu. Näihin kausiin mahtuu onnistumisia, menestymisiä, taidokkuutta ja aivan valtavasti positiivista.

Lukuisista tähtihetkistä haluan mainita erikseen MM-kotikisojen kullan, hopean ja pronssin vuosina 2011, 2001 ja 2019. Niitä ei ole kokenut vain joukkueen kanssa, vaan yhdessä yleisön kanssa. Täpötäydessä jäähallissa onnistumisesta on tullut monelle tärkeä juhla!

Kaikki ei aina ole ollut kultakehyksin reunustettua: välillä on ollut epäonnea ja joskus punainen lanka on ollut kadoksissa. Mukana on kuitenkin koko ajan ollut aivan huikeita tyyppejä.

Olen saanut valmentaa luistelijoita, jotka haluavat olla entistä parempia ja harjoitella tosissaan ja hyvällä fiiliksellä. Luistelijoiden lisäksi valmentajakollegat, huoltajat, joukkueenjohtajat ja HTK:laiset ovat korvaamattomia, ei tämä ole yhden naisen show.



Valmentajaa palkitsee arki, joukkueen kehittyminen ja se, että perustekeminen on maittavaa. Kun harjoittelussa on iloa ja fiilistä, luistelijoina voi haastaa uudella tekemisen tasolla.

Vuosien varrella muodostelmaluisteluun ovat tulleet nostot ja kuolemanspiraalit, ja luistelijat ovat niin taidokkaita, että heitä voi verrata jäätanssin huippuihin. Laji vaatii luistelijalta parhaita ominaisuuksia eri taitoluistelulajeista, tanssista, teatterista ja ilmaisusta. Silti paraskaan muodostelmaluistelija ei ole mitään yksin, ilman yhtä hyviä joukkuekavereita.

Jos luistelijat saavuttavat lajitaitojen lisäksi yhdessä tekemisen taidot, he saavat sellaiset opit, joilla menestyään myöhemmin myös lajin ulkopuolella. Se on hienoa.

Vaikka laji on muuttunut, seuratoiminta on säilynyt ja ilman seuratoimintaa suomalaiset muodostelmaluistelijat eivät olisi maailman huippua. Aina on löytynyt seurasydäntä, jolla asioita pyöritetään. Toivon, että kipinä säilyy ja innostumme edelleen tekemään yhdessä.

Haaveni on, että onnistuisimme saamaan taloudellista tukea yrityksiltä tai muualta tähän lähes ammattimaiseen urheiluun. Tuella voisimme mahdollista sen, että urheilijoiden kokonaiskuormitusta voisi rajoittaa ja urheilijat voisivat keskittyä urheiluun.

HTK:ssa toimintaympäristönä hyvää on se, että valmentajaan luotetaan ja valmennustyötä tuetaan. Näen, että se tuottaa jatkossakin hyviä taitoja ja synnyttää menestystä, jolla pysymme Suomen ja maailman huipulla.

# Rockettes – kerran, aina

Naistenpäivänä 8.3.2015 taidemuseo Ateneumiin Helsinkiin kokoontui joukko entisiä Rockettes-luistelijoita allekirjoittamaan ja perustamaan Suomen ensimmäisen, virallisen muodostelma- ja taitoluistelun alumnyhdistyksen.

Rockettes on Suomen vanhin ja yksi menestyneimmistä muodostelmaluistelujoukkueista. Joukkueen matka alkoi kaudella 1984–85, kun Helsingin Taitoluisteluklubi ry kokosi seuran ensimmäisen joukkueen. Itsenäisellä Rockettes-alumni ry:llä on sama tavoite kuin joukkueellakin – edistää suomalaisen muodostelmaluistelun riemukulkua. Rockettes-alumni ry:n tarkoituksena on ylläpitää Rockettes-kulttuuria sekä suomalaisen muodostelmaluistelun kehitystä ja kasvua.

Meillä on selkeä tavoite: tuemme Rockettesin toimintamahdollisuuksia ja suomalaista muodostelmaluistelua, sekä luomme asiantuntijaverkoston, joka edistää jäsentemme mahdollisuuksia opiskella ja menestyä työelämässä.

Luisteleminen ei ole estänyt Rockettes-joukkueen jäseniä kouluttautumasta, vaan Rockettesin riveistä on kasvanut monen alan taitajia, kuten lääkäreitä, asianajajia, opettajia, diplomi-insinöörejä, kaupallisten alojen osaajia, media-ammattilaisia sekä liikunnan ja hyvinvoinnin edistäjiä.

## **Muodostelmaluistelussa 16 luistelijasta kasvaa yksi. Tuo yksi ei synny sattumalta. Se on kaiken lähtökohta, päämäärä.**

— **Elina Paasonen, Rockettes-alumni ry:n perustajajäsen ja ensimmäinen puheenjohtaja**

Alumnit jakavat vuosittain tukistipendin Rockettes-joukkueen aktiiviurheilijalle. Stipendi kohdistetaan urheilijan kausimaksuihin. Alumni tukistipendin ovat saaneet Rockettes-luistelijat: Minna-Maaria Hooli #206, Eveliina Tikkinen #222, Trine Kuusela #225, Elina Leppänen #226, Nea Lahtinen #212, Nona Vihma #203, Vega Vesa #241.

Rockettes-alumni ry kokoaa yhteen joukkueessa vuosien saatossa luistelleet yli 200 luistelijaa sekä joukkueen toimintaa tukeneet ihmiset. Rockettes-alumni ry:n varsinaisiksi jäseniksi voivat liittyä kaikki ne, jotka ovat jossain vaiheessa elämäänsä luistelleet Rockettesin riveissä. Kannattajajäseneksi voi ryhtyä kuka vain, joka kokee yhteisen asiamme omakseen.

**Samassa rivissä vuodesta 1984.**

**Rockettes-alumni ry**



## **Carita Himberg** Rockettes #1 vuosina 1984-1990

Taitoluistelu oli rakkain harrastukseni, ja aloitin sen HTK:n luistelukoulussa 4-vuotiaana vuonna 1976. Kun HTK toi uuden lajin Suomeen ja ensimmäistä muodostelmaluisteluryhmää oltiin perustamassa vuonna 1984, olin onnellinen, kun tulini valituksi mukaan. Joukkueemme The Rockets debytoi samana vuonna Laaksoalahden hallissa pidetyssä kilpailussa Hopeaparaati-ohjelmalla. Sijoituimme kolmansiksi. Pukumme olimme saaneet lainaksi yksinluistelijoiden näytösasuista. Osalla meistä oli tummansiniset ja osalla vaaleansiniset puvut, jotka oli koristeltu hartioista ja helmasta hopeisella tarrateipillä.

Muodostelmaluistelun tunnettuus lisääntyi kausi kaudelta ja yhä useammat seuramatkat alkoivat perustaa omia joukkueitaan. Harjoittelun ja kilpailujen ohella esiinnyimme tapahtumissa kuten Helsingin jäähallissa HIFK:n otteluiden erätauoilla, ulkojäillä rusettiluisteluissa sekä monissa talviriehoissa. Esiintymiskokemus karttui ja laji sai näkyvyyttä. Oli ainutlaatuista olla mukana luistelijana lajin kehityspolulla. Taitojen kasvaessa askelsarjojen, kuvioden, liukujen ja piruettien vaikeus ja luovuusaste kasvoi. Ohjelmat ja puvut muuttuivat entistä näyttävämmiksi ja persoonallisemmiksi. Meitä valmensivat innostavat, osaavat ja ihanat valmentajamme Outi Kunnas ja Seija-Maria Tuukkanen.

Onnellisina muistoina mieleeni ovat jääneet kotimaan kilpailut, erityisesti Turussa, jossa saavutimme useina vuosina kultaa. Bussimatkoillamme kilpailuihin monella meistä soi korvalappustereosta Alice Cooper ja Roxette ja yhteishen-

keä kohotimme railakkaalla laululla ja tanssilikkein. Näihin aikoihin, vuonna 1987 otimme käyttöön myös Helin, Rockettes-luistelija #36 esittelemän ja legendaariseksi muodostuneen "Hei hei traasutit" -kannustushuudon. Joukkue käyttä tätä kannustushuutoa yhä edelleen.

Yksi huippuhetkestä oli esiintyminen ISU:n maailmanmestareiden ja olympiavoittajien taitoluistelugaalassa vuonna 1988 Helsingin jäähallissa.

Sydämeni pomppaili, kun huomasin, että ihailmani Katarina Witt jäi oman harjoitusvuoronsa jälkeen hetkeksi seuraamaan harjoitustamme. Roksu-urani yksi rikkaimmista kokemuksista oli matkamme Kanadaan vuonna 1989 Laval International -kilpailuun. Siihen aikaan matkustaminen ei ollut vielä kovin yleistä ja lentomatka oli valtaosalle joukkueestamme ensimmäinen Atlantin yli. Lavalissa me kaukaa saapuneet suomalaiset saimme sydämellisen vastaanoton. Majoituimme kanssakilpailijoiden perheissä, ja oli jännittävä kokemus tutustua kanadalaiseen arkeen. Kaimani Caritan, Rockettes numero #35 kanssa olimme samassa perheessä. Itse kilpailussa saavutimme 6. sijan.

Luistelu on antanut minulle hienon urheilulajin ja upeita joukkuekavereita, joiden parissa kasvoin nuoruudessani yksilönä mutta ennen kaikkea joukkueen jäsenenä. Kiinnostus Roksuja ja lajin kehittymistä kohtaan on jatkunut alumnina. Asuessani monta vuotta ulkomailla seurasin ihailien ja ylpeyttä tuntien Roksujuhluhuikeaa menestystarinaa maailman huipulle. Lajista ihastui myös tyttäreni, joka Suomeen muutettuaan aloitti luistelun, ja löysi mieluisan harrastuksen ja myöhemmin kilpaurheilulajin muodostelmaluistelusta. On ollut ilo kohdata kansani samaan aikaan luistelleita Roksu-äitejä, joiden tyttäret ovat päätyneet lajin pariin. Luistelusta syntyi arvokkaita ystävyysuhteita. Lokakuussa täytin itse 50 vuotta ja mukana merkkipäivää juhlistamassa olivat rakkaat ystävät Meri #47 ja Heli #36.

Kaikkia, jotka Rockettes-joukkueessa ovat vuosikymmenten aikana luistelleet tai tänään siihen kuuluvat, yhdistää yhteinen tavoite, sitoutuminen, innostus ja sydämessä sykkivä intohimo yhdessä oppia, kehittyä ja loistaa jäällä - taidolla, tyyllillä ja tahdolla. On suuri kunnia olla RCKT#1.





## Elina Paasonen

Rockettes #77 vuosina 1993–2002

Kasvoin kirjaimellisesti aikuiseksi Rockettesin riveissä. En ainoastaan kerryttänyt vuosia ja kokemuksia, vaan kiloja ja senttejä. Olin 13-vuotias, kun liuin kisajälle ensimmäistä kertaa yhtenä joukkueen jäsenistä.

Nykyvalossa – ja rehellisyyden nimissä – olin vasta lapsi. Vuonna 1993 ei ollut tavatonta, että seniorijoukkueessa oli 13–15-vuotiaita luistelijoita. Enää moinen ei tulisi kuuloonkaan, eikä olisi tullut keväällä 2002, jolloin lopetin yhdeksän kautta ja yhdeksänsataatuhatta muistoa ja oppia rikkaampana luistelu-urani.

Mitä tapahtui noina yhdeksänä kautena? Joukkueen kilpaileva koko putosi 24:stä 20:een, helmat pitenevät, me suomalaiset saimme kurottua kiinni pohjoisamerikkalaisten etumatkan ja ylsimme ensimmäistä kertaa edelle. Nousimme historiallisesti mitaleille vuosina 1996–1999 käydyissä World Challenge Cup -kilpailuissa, kuten myös MM-jäällä Helsingin ensimmäisissä kotikisoissa 2001. Mahtuipa mukaan myös historian hirvein Rockettes-puku, ystävien kesken nimeä persikkaperse kantava vapaa-ohjelma-asu, joka on sittemmin ollut lähinnä polttarikäytössä.

Luistelemissa Rockettesin riveissä on se hienous, että tiedät tasan tarkkaan, missä muut menevät, vaikkeet näkisi heitä. Tiedät ja tunnet, missä he menevät. Tiedät ja luotat, että jokainen heistä tekee aina parhaansa. Kyse ei ole vain sinusta, vaan isommasta joukosta, josta kasvaa yksi. Aina se ei tapahdu helpolla tai itsestään, joskus koko joukkue on luisumassa ulos yhteiseltä kartalta, kuten keväällä 1997, jolloin tarvitsimme kipeästi uutta valmentajaa Ranskaan muuttaneen Pia Linnonmaa-Bottén työn jatkajaksi.

Näin jälkikäteen voi sanoa, että se oli pienestä kiinni, roikkui useammassa sattumassa. Katastrofi oli käsillä. Luoksemme lennätettiin kanadalainen valmentaja, jolla ei ollut minkäänlaisia mahdollisuuksia selvitä. Hän ei saanut meistä mitään otetta, pystyinyt tarjoamaan minkäänlaista toivoa tai suuntaa tulevastä. Hän paini aivan eri sarjassa kuin me, joilla on aina ollut vahva tahto ja vankkumaton itseluottamus. Hän taisi olla ehdolla valmentajaksemme kaksi päivää. Teimme nopeasti selväksi, että joko hän lähtee tai tulevan kauden voi unohtaa.

Se oli ensimmäinen kerta, kun Kaisa Arrateig (tuolloin Nieminen) astui mukaan meidän kuvaamme. Olimme kilpailleet luistelijajaisa vastaan. Nyt hänestä tuli tunnustelujen ja siirtymävaiheen jälkeen valmentaja-Kaisa. Ja sitä hän on yhä edelleen meille jokaiselle. Valmentajavaihdos on heittämällä suurin muutos Rockettes-historiassa, joka osui omille luisteluvuosilleni.

Vaikka viimeisestä kilpailustani on jo ikuisuus, Rockettes on ja tulee aina olemaan palanen identiteettiäni. Olen hyödyntänyt hallilla oppimaani kaikkialla, erityisesti työelämässä. Jäällä syntyneet ystävyysuhteet ovat elämäni sitkeimpiä. Voin huoletta sanoa aikalaistemme yhteisellä suulla, että olemme valtavan ylpeitä siitä, mitä seuraavat polvet ovat saavuttaneet ja minne ne ovat lajia vieneet. Yhtä aikaa säilyttäen perinnön, jonka me aikanamme saimme, ja jonka aikanamme luovutimme eteenpäin.

Kerran, aina.



## Taija Romppanen

Rockettes #136 vuosina 2002–2008

Joo! Se oli vastaukseni 4-vuotiaana, kun vanhempieni kysyivät, haluaisinko luistelukouluun, josta oli ilmoitus paikallislehdessä. Lapasleikki oli lempijuttuni luistelukoulussa, josta kasvoin pehmeän polun kouluikäiseksi

Myllypuron taitoluisteluklubin MTK:n harrastajaryhmäläiseksi. Kun olin 9-vuotias, postissa tuli kirje, jossa kerrottiin seuraan perustettavasta uutuudesta, muodostelmaluisteluminoreista. Minorijoukkue kasattiin tietyn ikäisistä ja tasoista harrastajaryhmäläisistä. Niinpä minusta tulikin pioneeri MTK:n minori, ja sisälläni syttyi sanoinkuvaamaton palo ja intohimo lajiin kohtaan. Kolmen ensimmäisen minorivuoden aikana koin jumboksi jäämisen tunteen kymmenkunta kertaa, eräänlainen saavutus kai sekin. Jumbosijat jäivät vihdoin historiaan, kun saimme uudet valmentajat. Eräänä iltana tulim harkoista kotiin, ja kerroin innoissani, kuinka meidän uusin valmentajamme on luistellut jossain "Smurffien kuuloisessa joukkueessa". Se "Smurffien kuuloinen" joukkue oli Rockettes.

Yhdeksän vuotta myöhemmin minun oli kunnia päätyä joukkueeseen nimeltä Rockettes, jossa luistelin vuodet 2002–2008. Niihin vuosiin mahtui kautta aikain suosikkiohjelmani Evita, ja paras muistoni onkin MM-viikkomme Zagreb in keväällä 2004. Unohtumattoman tähtihetken koin Cup of Berlinissä 2008 palkintopallilla seistessäni. Se oli muodostelmaluisteluhistoriassa ensimmäinen kerta, kun Rockettes-kapteeni seiso i korkeammalla pallilla kuin legendaarisen huippujoukkueen Team Surprisen kapteeni. Muutamaa kuukautta myöhemmin koin MM-kisoissa saman tilanteen ja tähtihetkestäni sen kirkkaimman.

Rockettes-vuoteni olivat lajissa suurten tuulten aikaa. Taso nousi kohisten vuosi toisensa perään. Rockettesin treenisykli kehittyi ja muotoutui, tavoitteellisuus ja nälkä olla aina vain parempi kasvoivat. Tuona aikana muodostelmaelementit pääsivät vielä oikeuksiinsa. Lajiin tulivat uusina parinostot, ryhmänostot, piruetit, avoblokki ja liukusarja. Sukupolveni opetteli joukkueena kaiken tuon tyhjistä. Luistelijämäärää yritettiin pudottaa kaksi kertaa 20:sta 16:een. Jälkimmäisellä kerralla se tapahtui. Alkuun 16 luistelijan kokoonpano ohjelmassa tuntui ihan raukalta, mutta siihen tottui. Olen kilpaillut MM-kilpailuissa sekä 6.0- että ISU-arvioinneilla, niiden siirtymävaihe oli kasvukipuinen. Sääntömuutostahkoamisen kausina 2004–2006 kaikki opetelivat uutta, niin valmentajat, joukkueet kuin tuomaritkin. Sitä säättöä en kaipaa yhtään. Päätä tuli hakattua seinään niin monta kertaa sukupolveni auratessa tietä ISU-arviointiin, että pukukopissa meille muotoutuikin voimaantumisläppä "me kostamme tälle lajille". Osa meistä "kostaa" lajille olemalla sen parissa tiiviisti mukana nykypäivänäkin. Minä olen nyt lajiveteraanina kovan luokan penkkiurheilija muodostelmakatsomossa, ja nautin siitä todella. Olen myös usein mukana talkoissa ja olen ajautunut vapaaehtoishommiin seurahallitukseen asti. Omassa arjessani minun henkireikäni on olla osa lajimme kypsää ikänaisyhteisöä ja luistella HTK:n masters-joukkueessa Best Beforessa.

Minä olen joukkuesielu, olenhan kuulunut joukkueeseen 32 vuotta. Työelämässä minulle onkin nimetty yhdeksi tärkeäksi vastuualueekseni tiimihenki. Jäähallin ulkopuolisessa elämässä tiimihenki on hämmästyttävän paljon suurempi haaste kuin jäähallin sisäpuolella. Koen, että lajitaustani myötä minulla on taito antaa palautetta, mutta vielä suurempi taito osata ottaa palautetta vastaan. Se on muodostelmaluistelun ansiota, kuten moni muukin minussa ihmisenä jalostunut ominaisuus. Olen saanut kokea suuret kasvun paikat ja oppia selviytymään niistä. Rikkaasta tosiystäväpiiristäni ja kokemusskaalastani jumboksi jäämisestä aina maailmanmestaruuteen asti saan kiittää lajiani. Olen onnen tyttö.



## Kristina "Kissa" Herbert

Rockettes #155 vuosina 2006–2012

Tieni Rockettesiin vei päiväkotikäisen kasvusta Nurmijärven Taitoluistelijoiden NTL:ssä, viiden Etelä-Vantaan Taitoluistelijoiden EVT:ssä luisteltujen juniorivuosien kautta. Rockettesissa tapahtui keväällä 2006 yksi sukupolvenvaihdos, ja meitä aloitti seitsemän uutta luistelijaa joukkueessa. Samaan aikaan kilpailevan joukkueen koko muuttui 20:stä 16:een. Heti ensimmäisellä kaudellani uusia pakollisia elementtejä olivat piruetti sekä liukusarja, jossa koko joukkueen oli esitettävä sama liuku. Aloimme tehdä Biellmann-liukuja.

Rockettes-elämä imaisi heti mukaansa. Edellisen sukupolven legacy tunnettiin joukkueessa vahvana, ja joukkueen historiaa, tapaa tehdä ja toimia, kunniotettiin sekä kannettiin ylpeydellä mukana. Joukkueen pitkäaikaisimmat urheilijat opettivat meille uusille, mitä Rockettesissa luistelu merkitsee. Ensimmäinen seniorikauteni päättyi kuitenkin karvaisiin kyyneliin, kun jäimme ulos MM-kisakoneesta pienellä marginaalilla.

Seuraavaan kauteen lähettäessä päätimme olla parempia kuin koskaan. Treenasimme loputtomasti perusluistelutaitoa ja hioimme toisiltamme pienimpiäkin yksityiskohtia liikkeissämme samankaltaisiksi. Tavoitetasomme oli korkealla. Samaan aikaan kanssamme aloitti psyykkisestä valmennuksestamme ja fysiikka-harjoittelusta vastannut Matti Henttinen. Hän toi mukanaan ajatuksia sekä treenimuotoja maailmalta muilta huippu-urheilijoilta ja eri lajeilta, mm. Kanadan olympiaohjelmasta. Treenasimme yhdistelemällä eri treenimuotoja, jotka rautautuivat vasta vuosia myöhemmin myös laajemmin ison yleisön trendilajeiksi. Henttinen yhdisti myös lajinomaista harjoittelua fysiikkatreeneihimme, kuten nostoja osana voimaharjoittelua.

Kaudesta 2007–2008 tuli kultainen Rockettesille. Lyhytohjelmamme herkkä, koskettava ja yleisön usein täysin hiljentävä "Ave Maria" toimi oivaltavana vastinparina viihteellisemmälle vapaaohjelmallemme "Uhkapeliä casinolla". Voitimme kaudella kaikki kilpailut, johon osallistuimme. Rockettesin historian merkkipaaluun piirtyi kansainvälinen Cup of Berlin -kilpailu, jossa joukkue voitti ensimmäistä kertaa ruotsalaisen kilpasiskomme, menestyneimmän joukkueen Team Surprisen, sekä Budapestin MM-kilpailut, jossa voitimme Rockettesille ensimmäisen maailmanmestaruuden.

Keväällä 2009 jäimme jälleen ulos MM-kisakoneesta. Meitä edellisen vuoden mestareita ei ollut ollut tarkoitus muiden kilpakumppanien saada kiinni, mutta näin vain kävi – ja taas pienellä marginaalilla. Valmistautuessamme uuteen kauteen asetimme uuden päämäärän: halusimme olla ensimmäinen suomalainen joukkue, joka voittaa kaksi kertaa peräkkäin maailmanmestaruuden. Siihen asti tuplavoittoon oli pystynyt vain Ruotsin Team Surprise.

2009–2010 lyhytohjelmamme oli hypnotisoiva, koneen lailla toiminut "Harem's Secret". Vapaaohjelma oli kakkosvaihtoehto teeman osalta, kun Rebecca-musikaalin musiikkeja emme onnistuneetkaan saamaan. Lyhytohjelma toimi usein kauden aikana ylivoimaisesti, kun taas vapaaohjelma teetti paljon töitä. Kahden kauden tähtäimemme oli kirkas ja valmistauduimme ensimmäiseen välitavoitteeseen kesän korkean paikan leirillä Ranskassa. Kauden kova työ palkittiin MM-edustuksena. Myös MM-kilpailuihin Coloradon Springsiin lähdimme ajoissa tottuksemme ohuempaan ilmaan ja optimoidaksemme kilpailukuntomme. Vietimme USA:ssa unohtumattoman MM-kisaviikon ja luistelimme Rockettesille toisen maailmanmestaruuden.

Jälkikäteen kopissa on puhututtanut lyhytohjelmastamme saamamme yhden pisteen vähennys liian teatraalisesta asusta. Sattumaa tai ei, tätä edelsi lyhyt tuomari-kohtaaminen kisaviikolla shuttle bus -kuljetuksessa, jossa tuomarin suusta kuului sanat joukkueoverillemme: "...one deduction". MM-suorituksemme olivat kuitenkin sellaiset, että niistä oli varaa vähentää piste, eikä voitto jäänyt tästä kiinni.

Ensimmäinen välietappi saavutettu 2-vuotissuunnitelmasta! Seuraava kausi 2010–2011 sisälsi kovat panokset: kevään MM-kilpailut järjestettäisiin kotihallissamme Helsingin jäähallilla, jossa kaikki Suomen seniorijoukkueet tavoittelivat samaa unelmaa.

Valmennustiimimme liittyi jäätanssija ja olympiamitalisti, italialainen Maurizio Margaglio. "Mauri" opetti perusluistelua eri tyylillä kuin Kaisa, mikä rikasti ja avasi eri näkökulmaa omaan taitoon. Mauri haastoi meitä liu'ussa, painopisteessä ja vauhdin tuotossa. Perusluisteluharjoitteisiin lähdettiin ilman alkuvauhtia ja ne tehtiin laidasta laitaan ja aina päättyyn asti. Käytimme kaiken tilan ja harjoitusajan hyödyksi. Maurin ja Kaisan kanssa aloitimme ensimmäistä kertaa rakentaa ohjelmia ensin koreo-

grafian osalta, jonka jälkeen vasta lisäsimme vaaditut askeleet mukaan.

Vaikka ensimmäisellä maailmanmestaruudella ja sen kultaisen kauden ohjelmilla on aina erityinen paikka sydämessäni, on urani ehdoton huippuhetki kuitenkin juuri nämä koti-MM-kilpailut Helsingissä. Valmistauduimme kauden päätavoitteeseen kaikin mahdollisin tavoin: teimme ja kokeilimme paljon erilaisia mentaaliharjoitteita sekä harjoittelimme erilaisia poikkeustilanteita, kuten sitä ettemme välttämättä kuulisi musiikkia ohjelman aikana yleisön reagoinnista johtuen. Lunastimme lopulta yhdellä omalla suosikkivapaaohjelmalla "Heaven or Hell":llä SM-kilpailuissa Suomen mestaruuden ja edustuksen MM:ssä.

En ikinä unohda koppimusiikkiamme Eye of the Tigeria, jonka tahtiin marssimme MM-kilpailuissa harkkahallin pimeydestä täpötäyteen hornankattilaan kisa-jälle areenan puolelle. Meidät kruunattiin kotiyhteisön edessä kolmannen kerran maailmanmestareiksi. Voitimme ensimmäistä kertaa suomalaisena joukkueena kaksi peräkkäistä mestaruutta. Kaksivuotissuunnitelmamme toteutui, ja jälleen sekä Rockettesin että suomalaisen muodostelmaluistelun historiaan kirjattiin uusia virstanpylväitä.

Lopetin huippu-urheilu-urani Göteborgin MM-kilpailuihin keväällä 2012. Rockettes-vuodet ovat olleet elämäni tärkein korkeakoulu ja rakentaneet identiteettini hyvinkin vahvasti. Sain kunnian luistella Helsinki Rockettesissa kausilla 2006–2012, jonka jälkeen olen toiminut viimeiset 10 vuotta joukkueen mukana joukkueenjohto-, huolto- ja viestintätehtävissä, sekä välillä myös valmennustehtävissä. Edelleen vertaan joukkueena toimimistamme nykyiseen työelämään: olen opinut ja kokenut, miten hyvä tiimi parhaimmillaan toimii, mitä hyvä johtaminen on, ja mistä syntyy menestyvä, itseohjautuva tiimi, joten rima työelämän tiimejä kohtaan on korkealla.

Luistelu yhdistää – sen kautta olen saanut elämäni rakkaita ystäviä, mutta myös kaikki taitoluistelun laji-ihmiset kohtaan erilaisella, lämpimällä tutunomaisella tunteella.

Kerran, aina.



## Nona Vihma

Rockettes #203 vuosina 2014–2022

Kun muistelen vasta päättynyttä luistelu-uraani, ajatuksissani vilisee ihania hetkiä ja tunteita vuosien varrelta. Tähtihetkiksi nousevat ne, jotka olen kokenut ensimmäistä kertaa: ensimmäiset senioreiden MM-kisat Kanadan Hamiltonissa 2015, ja kotiyleisön pauhu ja tunnelma MM-kisoissa Helsingissä vuonna 2019.

Vanhempani veivät minut ensi kertaa luisteluharjoituksiin Malmin jäähallille vuonna 2008. Siitä päivästä lähtien olen luistellut viikoittain lukuisia tunteja aina kevääseen 2022. Olen luistellut yhteensä 14 vuotta, ja niistä jokaisen HTK:ssa. Rockettesissa luistelin kahdeksan kautta.

Mieleepainuvimmat ohjelmat urallani ovat kaudelta 2015–2016. "Why"-lyhytohjelmamme tarina kosketti ja sitä oli ihana luistella, sillä ohjelmassa oli soljuva ja liukuva tyyli, joka kantoi koko ohjelman läpi. Mikä flow!

Vapaaohjelmamme Journey to the Moon oli ensimmäinen Reija Wäreän koreografia, ja lyhytohjelman täydellinen vastakohta. Se oli kaikkea muuta, kuin mitä olimme tottuneet tekemään.

Muistan, kun Reija kertoi tavoitteekseen tehdä jotain, mitä ei oltu ennen nähty muodostelmaluisteluohjelmissa. Uusi lähestymistapa vaati luistelijoiltaikin entistä enemmän: ohjelma sisälsi tiukkoja liikkeitä ja kulmia, eikä ohjelma ollut luistelijalle helppo eikä looginen. Siinä käytettiin aiempaa enemmän eri tasoa ja liikkeessä ja erilaisia linjoja sekä paljon suunnanmuutoksia. Matka kuuhun oli myös fyysisesti rankka luistella, sillä vapaaohjelmat olivat tuolloin pidempiä kuin nykyään. Myöhemmin luistelun yhdistäminen Reijan koreografioihin oli helpompaa, kun tiesimme, mitä hän hakee ja osasimme antaa kaikille ideoille ja liikkeille mahdollisuuden. Reijakin ymmärsi myöhemmin paremmin joukkueen vauhdin ja liu'un. Maininnan arvoinen ohjelma on myös viimeisen kauteni 2021-2022 lyhytohjelma Femme Fatale, joka oli täydellinen yhdistelmä vauhdikkuutta, hauskuutta ja naisellisuutta.

Muodostelmaluistelu kehittyi luisteluvuosieni kuluessa paljon ja perusluistelun vaatimustaso nousi: twissel-sarja tuli ensin pakolliseksi sarjaksi avoblokkiin, ja myöhemmin omaksi elementiksi. Liukusarjojen vaatimukset kiristyivät ja nostojen määrä kasvoi vapaaohjelmissa. Uutta olivat myös luovat elementit. Kilpailullisesti uutta toivat myös Kansainvälisen Luisteluliiton ISU:n Challenger-sarja ja sen kilpailut.

Pukukopissa ovat viimeisen kahdeksan vuoden aikana puhututtaneet niin ulkomaan kilpailujen pisteytys kuin korona vaikutuksineen. Olemme jutelleet tammikuussa 2020 alkaneesta valmentajakohusta, lajin eettisyydestä sekä naisurheilun rahoituksesta. Kestoaiheita ovat olleet säännöt, tuomarointi, maa-joukkuevalinnat sekä lajin tulevaisuus. Arjessa tärkeät keskustelut ovat koskeneet myös eväitä, hyviä yöunia sekä sitä, minkä merkkisiä sukkaa käytetään. Toki myös siviilielämän yhdistämistä luisteluun.

Kopissa soi musiikki laidasta laitaan. Kuuntelimme Kaija K:ta, Karri Koiraa, räppiä, erilaisia klassikoita ja teknojuytä verkassa. Koppimusavalintani oli usein Gettomasan Lössi.

Joukkueen kanssa olen saanut avoimesti jakaa kaikki tunteet ja saanut vertaistukea ja näkökulmia asioihin. Olen oppinut aikataulutusta, sosiaalisia taitoja ja ongelmanratkaisua. Olen oppinut nauttimaan pienistä hetkistä, ja saanut ystäviä sekä kokemuksia, joita en olisi saanut muualla. Luistelu on minulle edelleen rakas urheilumuoto, joka tuo ihmisiä ympärilleni. Luistelu on minulle myös itsensä toteuttamisen väline ja työ.



## Muodostelmaluisteluakatemia 10 vuotta

2012 perustettu Rockettes Akatemia oli ensimmäinen muodostelmaluisteluakatemia. Akatemiaryhmissä on luistellut jopa satoja huippuluistelijan alkuja sen kymmenvuotisen toiminnan aikana. Akatemian tarkoituksena on tarjota polku seuran motivoituneille luistelijaille aina minori-ikäisestä Helsinki Rockettesiin ja maailman huipulle asti. Toiminnan tavoitteena on varmistaa Helsinki Rockettesin ja suomalaisen muodostelmaluistelun pysyminen huipulla ja mahdollistaa lajin kehitys.

Muodostelmaluisteluakatemiaan kuuluu viisi ryhmää: akatemian edustusjoukkue Helsinki Rockettes, Team Fantastic -luistelijoiden RCKT-Akatemia, Finettes-luistelijoiden PRE-Akatemia, MiniMints-luistelijoiden Mestarihautomo ja MiniSparkles-luistelijoiden Säihke. Akatemiatoiminnan lisäksi Novettes-luistelijaille järjestetään lisävalmennusta pienryhmissä.

Akatemian toimintaperiaatteena on järjestää lisävalmennusta ikäluokalle, jolla on potentiaalia siirtyä seuraavaan sarjaan. Akatemia-ryhmiin valitaan kullakin kaudella valmennustiimin sopivaksi katsoma määrä urheilijoita. Valintakriteereissä korostuvat ko. ikäluokan parhaimmiston kuuluminen sekä edistyminen lajille tärkeissä ominaisuuksissa. Luistelijavalinnoissa arvostetaan lisäksi sinnikästä ja positiivista harjoitteluasennetta.

Akatemiassa luistelijat huomioidaan ennen kaikkea yksilöinä. Pienryhmäopetus mahdollistaa tiiviimmän vuorovaikutuksen valmentajan ja urheilijan välillä sekä jokaisen henkilökohtaisen kehitysvaiheen ja yksilöllisten oppimistapojen tukemisen.



HTK:n taival junioreissa alkoi alkuvuodesta 1987, kun ensimmäinen juniorijoukkue perustettiin. Se kilpaili viisi kautta menestyksekkäästi nimillä Stardust ja Finettes, mutta sääntömuutokset ikärajoissa ja joukkuekoossa aiheuttivat sen, että joukkueen tarina päättyi ensimmäisiin SM-kilpailuihin 1991. Joukkueen kanssa juniorisarjassa kilpailivat myös MiniMints kaudella 1988–1989 ja The Rockets kaudella 1990–1991. Vuonna 1992 perustettiin Team Fintastic.

Team Fintastic on kuulunut alusta asti Suomen parhaisiin juniorijoukkueisiin. 1990-luvun SM-kilpailuissa se luisteli kaksi SM-hopeaa, kolme SM-pronssia ja jäi vain kahdesti mitalisijojen ulkopuolelle. Muodostelmaluistelun PM-kilpailuissa joukkue edusti Suomea kolmasti ja oli joka kerta mitaleilla.

Kaudella 2000–2001 Kaisa Arrateig (silloin Nieminen) aloitti Team Fintasticin vastuvalmentajana, ja siivitti heti ensimmäisellä kaudellaan joukkueen Suomen mestariksi. Team Fintastic tuli huipulle tyyllillä ja voitti vuonna 2001 myös ensimmäisen epävirallisen junioreiden maailmanmestaruuden (World Challenge Cup for Juniors) Neuchâtelissa Sveitsissä. Jatkoa seurasi heti perään, sillä joukkue voitti Suomen mestaruuden myös vuonna 2002.

Seuraavaa himoittua WCCJ-voittoaan Team Fintastic joutui odottamaan vuoteen 2007 saakka. Silloin Team Fintastic kesti ennakkosuosikin paineet ja voitti Nottinghamissa toisen epävirallisen maailmanmestaruutensa. Epävirallisissa MM-kisoissa (World Challenge Cup for Juniors / Junior World Challenge Cup) mestaruuksia on kertynyt kahdeksan, joista kuusi peräkkäisinä vuosina 2007–2012. JWCC-kultaa tuli vielä 2014.

# Team Fintastic – just fantastic

Joukkue voitti hopeaa junioreiden virallisissa MM-kisoissa 2013 (Helsinki), 2015 (Zagreb) ja 2017 (Mississauga). Vuodesta 2017 eteenpäin viralliset junioreiden MM-kilpailut on järjestetty vuosittain, vain vuonna 2021 kisat peruttiin koronan takia.

Vuosina 1999–2001 joukkueessa itse luistellut Milja Sarkkinen aloitti joukkueen valmentajana kaudella 2017–2018. Vuosina 2020, 2022 ja 2023 Team Fintastic voitti Suomen mestaruuden.

Ensimmäisen virallisen junioreiden maailmanmestaruutensa Team Fintastic voitti Nottinghamissa vuonna 2020 ja jatkoa mestaruudelle seurasi koronavuoden jälkeen myös vuonna 2022 Innsbruckissa. Innsbruckin kilpailut muistetaan siitä, että joukkueessa riehui koronaepidemia juuri ennen MM-kisoja, ja siitä että Venäjän joukkueet suljettiin pois kaikista ISU:n alaisista kisoista Venäjän hyökättyä Ukrainaan.

Laura ”Spiri” Spiridovitshin aikakausi Team Fintasticin valmentajana alkoi vuonna 2022 - ja millä tavalla! Joukkue jatkoi upeaa kultaputkeaan ja voitti kaudella 2022–2023 sekä Suomen- että maailmanmestaruudet, molemmat kolmatta kertaa peräkkäin. Kausi oli muutenkin todella kultainen: Team Fintastic osallistui kaudella yhteensä seitsemään kilpailuun, joista se ei hävinnyt yhtään. Meriittilistalle kirjattiin myös junioreiden ISU Challenger -sarjan voitto.”

Team Fintasticin luistelijana Spiri oli kaudet 2005–2008. Mahtaakohan joukkueessa juuri nyt luistella joku, joka myöhemmin saa sen valmennettavakseen?

## Team Fintastic valmentajahautomona

Team Fintasticin valmentajat kautta aikain edustavat suomalaisen muodostelmaluistelun ehdotonta huippua. Nykyisin Helsingin luistelijoiden muodostelmaluistelun päävalmentajan toimiva Anu Oksanen (o.s. Jääskeläinen) valmensi Team Fintasticia sen ensimmäisellä kaudella 1992–1993. Pia Linnonmaa oli joukkueen valmentajana vuosina 1993–1997. Nykyinen Helsingfors Skridskoklubbenin päävalmentaja Mirjami Penttinen (o.s. Paakkanen) valmensi joukkuetta vuodet 1997–2000. Myös HL:n jäätassin päävalmentaja Maurizio

Margaglio sekä HTK:n yksinluistelun päävalmentaja Tiia-Riikka Pietikäinen ovat toimineet Team Fintasticin valmennustiimissä.

## Team Fintastic tänään

Helsingin Taitoluisteluklubin SM-juniorijoukkue Team Fintastic on maailman menestyneimpiä muodostelmaluistelun juniorijoukkueita ja edustanut Suomea Team Finlandina yhtäjaksoisesti jo 18 vuotta - tähänkään ei ole kukaan kotimaisista kilpakumppaneista pystynyt.

Luistelun ilo, huipputaitavuus, yhdessä tekeminen, korkeat tavoitteet sekä hyvä ja positiivinen ilmapiiri ovat joukkueen toiminnan perusta.

Upea ja näyttävä laji tarjoilee kilpakentillä suuria elämyksiä ja jännittäviä hetkiä, mutta menestyksen taustalla on määrätietoinen ja pitkäjänteinen päivittäinen harjoittelu. Taidokas joukkue hallitsee niin tekniikan kuin esittämisenkin upeasti. Joukkueen harjoitusohjelmaan kuuluu luistelun lisäksi fysiikkatreenejä, balettia, lajisaleja sekä psyykkisiä harjoituksia.

Team Fintastic -joukkueen tavoitteena on SM-kulta ja MM-mitali. Luistelijat ovat lajitaidoissa ikäluokkansa huippua, mentaalisesti vahvoja yksilöitä, joiden menestyksen rakennuspalikkana ja motivaattorina toimivat halu kehittyä ja menestyä sekä hyvä joukkuehenki. Team Fintasticissa harjoittelu ja urheilullisuus ovat elämäntapa.

## Tiesitkö että...

Joukkue virittäytyy kisasuoritukseen Katri Helenan, Lea Lavenin, Paula Koivuniemen ja Marion Rungin tunnetuksi tekemä Hittiputken eli hittarin tahtiin.  
Tom tom tom tom tom tom - Nyt soiton kuulen...



***Vuosi 2022 oli maaginen:  
30 vuotta täyttänyt  
joukkue voitti sekä  
maailman- että Suomen  
mestaruudet!***



**Joukkueessa  
kaudella 2022–2023:**

Airola Inka, Arminen Vilma, Dankov Daniela,  
Hamström Edith, Heinonen Irene, Jaakonsaari Katariina,  
Jaatinen Iiris, Karp Minea, Karvonen Lotta, Kivimäki Kiira,  
Kolehmainen Elina, Koskimäki Saaga, Kujala Tyyne,  
Kuosma Nea, Kyber Joanna (C), Laitinen Moona,  
Oksanen Elsa, Ollikainen Henna, Ollikainen Sofia,  
Pieninkeroinen Ada (AC), Pitkänen Pinja, Reiman Viivi (AC),  
Ruohela Ines, Sundberg Lara, Vuorikallas Anni

**Joukkue perustettu: 1992**  
**Sarja: SM-juniorit**  
**Lyhytohjelma: Thunderbird**  
**Vapaaohjelma: Human – the world within**



Kysyimme Fintasticin aiemmalta valmentajalta Milja Sarkkiselta erityistä valmennusmuistoa.

## Glitteriä maskiin

Tammikuussa 2020 olimme kilpailumatkalla Euroopassa, ensin Zagrebissa ja sitten Göteborgissa. Pysyäksemme koko reissun ajan kisakunnossa, kiinnitimme erityistä huomiota hygieniaan ja terveellisiin elämäntapoihin. Göteborgissa oli luistelijoiden illallistapahtuma ennen kisaa, ja kuulimme huhua, että jossain joukkueessa oli vatsatautiä liikkeellä. Puoliksi vitsillä joku ehdotti, että käyttäisimme illallisella kasvomaskeja – sopisivathan ne myös Anestesia-vapaaohjelmaamme ikään kuin teemapukeutumisenä. Otimme maskit käyttöön, glitterillä ja strasseilla koristeltuna, tietenkin. Emmepä osanneet arvata, että pian ja parin seuraavan vuoden ajan kasvomaskeja käyttäisivät ihan kaikki ja joka paikassa! Itse asiassa on aika kylmäävää, että maailmanlaajuisen pandemian kynnyksellä voitimme MM-kisan sairaalateemaisella vapaaohjelmalla!

HTK teki kaudella 2020-2021 paluun kansallisiin senioreihin, kun Skylettes liukui kisäjälle.

Skylettes sai alkunsa kansallisesta seniorijoukkueesta, joka siirtyi kokonaisuudessaan HSK:sta HTK:hon keväällä 2020. Skylettesin kisadebyytti oli timanttisen vahva ja heti ensimmäisessä kansallisten senioreiden valintakilpailussaan marraskuussa 2020 joukkue kiilasi hopealle ohi monen tunnetun kilpakumppanin. Harmillisesti kausi 2021–2022 jäi kuitenkin koronapandemian takia tyngäksi ja etenkin aikuisurheilijoiden harjoittelu ja kilpaileminen oli kaudella lähes olematonta. Kansallisten sarjojen 3. kilpailussa joukkue saavutti kansallisten senioreiden neljännen sijan 2022 ja 2023.

Skylettes kuuluu seuramme harrastepolun joukkueisiin. Tässä porukassa luistelu on hauska harrastus ja treenaamisessa korostuu luistelun ilo ja hyvä fiilis sekä yhdessä onnistuminen ja toisten joukkueen jäsenten kannustaminen. Skylettes-luistelijoilla on usein pitkäkin kilpaura takanaan joko kansallisella tai SM-puolella, ja tavoitteena on oman luistelutaidon ja muodostelmataitojen ylläpitäminen ja kehittäminen – kilpailuja kuitenkin unohtamatta! Joukkue osallistuu kauden aikana seura-, kutsu-, liiton alaisiin kilpailuihin ja mahdollisuuksien mukaan myös kansainvälisiin kilpailuihin tavoitteenaan onnistuneet kisasuoritukset ja mitali kansallisten sarjojen loppukilpailussa.

Skylettesin vastuvalmentajana ovat toimineet sekä Emma Ibisi että Laura Järvinen. Kaudella 2022–2023 joukkue harjoittelee ja kilpailee Sanna Tervalan valmennuksessa.



### Joukkueessa kaudella 2022–2023:

Andersson Kia, Björklund Corinne, Harain Katariina, Hyppönen Kaneli, Johansson Julia, Kaansalo Katariina, Kalliomäki Laura, Korpela Anni, Kortessalo Daniela, Lindroos Heidi, Lipasti Venla, Martikainen Tia, Noronen Pauliina, Näätänen Veera, Pietikäinen Emilia, Poutiainen Nette, Salonen Aino-Siiri, Simonen Emma, Tarjamo Rosa, Tuovinen Maija, Turtiainen Marika, Vähävirta Sani

**Joukkue perustettu:** 2020  
**Sarja:** Kansalliset seniorit  
**Vapaaohjelma:** Fight or Flight

## Tiesitkö että...

Ensimmäisen Skylettes-kauden 2020 pukuja päästiin pandemian vuoksi käyttämään vain kerran. Skylettes uudisti Venom-ohjelman puvut ja luisteli niissä kauden 2022-2023 kisoihin.

Kansallinen juniorijoukkueemme Team Electric perustettiin kaudelle 2020-2021. Joukkueen vastuvalmentajana toimi tuolloin Emma Ibisi ja kauden teema oli "Raknarök – the last one standing". Team Electricin debyyttikausi alkoi vahvasti, kun joukkue luisteli kauden ensimmäisessä valintakilpailussa hopeaa. Harmillisesti tuo kilpailu jäi koronapandemian johdosta samalla myös kauden viimeiseksi. Kansallisten sarjojen 3. kilpailussa joukkue saavutti kansallisten junioreiden hopeaa 2022 ja 2023.

Team Electricin tavoitteena on jo perustamisestaan asti ollut tarjota junioreille luistelijoille hauska harrastus ja turvallinen harrastusympäristö oman luistelutaidon ja muodostelmataitojen kehittämiseen. Harjoittelun perustana on ilo ja toisten joukkueen jäsenten kannustaminen. Team Electric osallistuu seura-, kutsu- ja liiton alaisiin kilpailuihin sekä mahdollisuuksien mukaan ja yhteisesti sopien myös kansainvälisiin kilpailuihin. Joukkueen tavoitteena on onnistuneet kilpailusuoritukset sekä mitali kansallisten sarjojen loppukilpailussa.

Kaudella 2021-2022 joukkueen valmennuksesta vastasivat Nona Vihma ja Ringa Rihtamo. Kaudella 2022–2023 joukkueen vastuvalmentajana toimi Susanna Pajari.



### Joukkueessa kaudella 2022–2023:

Ekholm Vilhelmiina, Hakomäki Lumi, Halenius Essi, Hiekkanen Emilia, Järveläinen Mimi, Kaipainen Sanni, Kekkonen Aava, Kekkonen Elsa, Kummu Nelli, Käsnänen Stella, Lukkari Frida, Mylius Erika, Mylläri Nelli, Mäki Veera, Nilsson Riina, Näivö Anni Emilia, Näivö Laura, Piilola Hertta, Räisänen Ronja, Salomaa Emilia, Sibakov Susanna, Talso Emma, Valtavaara Jenna, Ångerman Jessica

**Joukkue perustettu:** 2020  
**Sarja:** Kansalliset juniorit  
**Vapaaohjelma:** The wind whispers to those who listen

**Oletko kuullut Team Electricin tsemppihuutoa? "Hei hei Electric me ollaan semi chic, me tultiin tänne loistamaan ja ehkä jopa voittamaan. Electric hoitaa, revii siitä!"**

Finettes perustettiin vuonna 1999, kun HTK:ssa oli paljon minori-ikäisiä luistelijoita ja heistä oli tarpeen muodostaa kaksi joukkuetta: Vanhemmista luistelijoista tuli Finettes ja nuoremmat jäivät Mini Mintsiiin. HTK:n ensimmäisellä juniorijoukkueella käytössä ollut mainio Finettes-nimi otettiin samalla uudelleen käyttöön, ja niin Finettes aloitti uuden elämän.

Finettes kilpaili minoreissa kausilla 1999–2002 saavuttaen kultafinaalin 4. sijan 2000 sekä hopeaa 2001 ja 2002. Finettes ja Mini-Mints kilpailivat tuolloin samassa sarjassa, mutta kutsukilpailuissa kuten aluemestaruuskilpailussa saattoi olla jako minoreihin ja miniminoreihin. Kilpailujärjestelmää muokattiin vuonna 2002, jolloin minorisarja jaettiin kahdeksi eri sarjaksi, jotka nimettiin noviiseiksi ja minoreiksi. Näin Finettesistä tuli noviisijoukkue.

Noviisien kultafinaalissa Finettes oli joka vuosi mitaleilla, ja kultafinaalin voitto kirjattiin joukkueelle vuosina 2006 ja 2009. Noviisarjan luistelijoiden taidot ja joukkueiden lukumäärä nousivat vuosien aikana sellaiselle tasolle, että sarjalle myönnettiin SM-arvo kaudesta 2009–2010 alkaen. Suomen mestaruuden Finettes on voittanut seitsemän kertaa.

Kaudelle 2018-2019 seuraan perustettiin myös toinen SM-noviisijoukkue, Novettes.

### Finettes Suomen ja maailman huipulla

Finettes on menestyksellä SM-noviisisarjassa kilpaileva muodostelmaluistelujoukkue. Joukkue harjoittelee viitenä päivänä viikossa, yhteensä noin 15 tuntia. Harjoittelu on monipuolista ja sisältää jääharjoitusten ohella balettia, tanssia, kehonhuoltoa ja lajinomaista fyysistä harjoittelua.

Vuosittain Finettes tähtää SM-kilpailujen mitalisijoille ja kolmissa viimeisimmissä SM-kilpailuissa Finettes saavuttikin upean Suomen mestaruuden: 2020 ja 2022 Laura Spiridovitshin ja 2023 Nina Sandsundin valmennuksessa. Joukkue voitti Suomen mestaruudet myös 2013 ja 2015, jolloin joukkueen vastuuvallmentajana toimi Milja Sarkkinen. Milja valmensi Finettesiä vuosina 2012-2019. Helena Tienhaara toimi Miljan äitiysloman sijaisena kaudella 2013-2014 ja Kaisa Arrateig puolestaan kaudella 2015-2016.

Kaisa Arrateig onkin Finettesin pitkäaikaisin valmentaja ja toimi Finettesin vastuuvallmentajana vuosina 2000-2012. Hänen valmennuskautenaan Finettes vakiinnutti paikkansa SM-noviisien kärkikastissa Suomessa ja voitti Suomen mestaruuden vuosina 2011 ja 2012.

Joukkue tavoittelee menestystä myös kansainvälisillä areenoilla. Viime vuosina Finettes on ollut tuttu näky sekä Ranskan Rouenissa luisteltavan French Cupin että aiemmin noviisien epävirallisina maailmanmestaruuskisoina pidetyn, Ruotsin Göteborgissa luisteltavan Leon Lurje Trophyn palkintopalleilla.

## Tiesitkö että...

Finettes valmistautuu kopissa kisasuoritukseen Tapani Kansan R-A-K-A-S-biisin ja siihen itse tekemänsä sanoituksen tahtiin.

Finettes-niminen joukkue on kilpaillut junioreissa, minoreissa sekä noviiseissa.



### Joukkueessa kaudella 2022–2023:

Alhopuro Nelly, Halme Lara, Hiekkänen Minea, Koirikivi Sanni, Kurkinen Emmi, Kurkinen Silja, Kuusela Priya-Sofia, Laine Vilma, Lehti Lotta, Markkula Emilia, Mélarit Isa, Mutanen Veera, Niemelä Wilma, Niskanen Iia, Nyqvist Lilja, Oksanen Eevi, Peijari Mea, Pelvo Aada, Riipinen Iina, Rossi Heta, Salmenkaija Irina, Silvennoinen Elvi, Sädevirta Henna, Tieaho Ines, Toivanen Lotta, Vanhanen Mathilda, Vasamo Iina, Vidal Emilia, Vuori Saimi

**Joukkue perustettu:** 1999

**Sarja:** SM-noviisit

**Vapaaohjelma:** The Ghost of the Internet

# Terveisiä Pekingistä!



HTK:ssa muodostelmaluistelua ei viedä maailmalle pelkästään kansainvälisen kisamenestyksen vaan myös konkreettisen yhteistyön kautta. Marras-joulukuussa 2017 muodostelmaluistelun valmentajamme Laura Spiridovtsh (Spiri) vieraili Pekingissä kiinalaisten kutsamana auttamassa alueen koulujen muodostelmajoukkueita lajin alkeiden pariin.

Matkan aikana Spiri vieraili kolmella koululla ja tutustui lähemmin neljään joukkueeseen, joiden luistelijat olivat valtaosin noin 8–14-vuotiaita. Spirin tehtävänä oli paitsi esitellä lajia Pekingin alueen opettajille, joiden tehtävänä on perustaa joukkueita omiin kouluihinsa, myös kertoa valmentajille muodostelmaluistelusta lajina ja omasta valmennusfilosofiastaan.

Joukkueiden kanssa Spiri pääsi myös varsinaisen valmennuksen pariin niin jälle kuin oheisiin. Spiri ja joukkueet myös esiintyivät yhdessä erilaisissa vanhemmille, valmentajille ja muille sidosryhmille järjestetyissä tapaamisissa ja näytöksissä, ja kutsuvieraiden joukkoon kuului jopa Kiinan opetusministeri. Myös median edustajia oli kutsuttu paikan päälle useampana päivänä. Esimerkiksi Kiinan valtakunnallisen TV-kanavan urheilutoimitus teki Spirin vierailuista päälähetykseen näytävän jutun.

## NOVETTES

Seuramme kilpaurheilupolkuun kuuluva SM-noviisijoukkueemme Novettesin luistelijat treenaavat ahkerasti ja asenteella, samalla kuitenkin toistensa seurasta nauttien. Taitava ja iloinen joukkue hallitsee niin tekniikan kuin esittämisenkin upeasti. Joukkueen harjoitusohjelmaan kuuluu luistelun lisäksi fysiikkatreenejä, balettia, tanssia, akrobatiaa sekä psyykkistä valmennusta.

Novettesin tavoitteena on menestyä SM-sarjan kilpailuissa, saavuttaa SM-kilpailupaikka ja saada kokemusta myös kansainvälisiltä kilpailuilta. Toiminnassa korostuu luistelijoiden ilo harjoitella ja kyky toimia osana joukkuetta sekä määrätietoinen ja vastuullinen harjoittelu. Novettes-luistelijat nauttivat luistelemisesta, harjoittelusta ja kilpailemisesta tavoitteellisesti, ja kehittyvät urheilijana kohti Finettesiä ja junioritasoa ominaisuuksiltaan, luistelullisesti ja esittämisessä.

Joukkue perustettiin keväällä 2018, kun seura halusi tarjota entistäkin useammalle minori-ikäen ylittäneelle luistelijalle mahdollisuuden jatkaa luistelua tutussa seurassa ja valmennuksessa myös noviisi-ikäisenä. Novettes kilpaili ensimmäisen kerran kau-

della 2018–2019. Joukkueen nimi Novettes löytyi yleisöehdotusten joukosta, jonka tytöt itse yhdessä valmennuksen kanssa itselleen valitsivat. Ensimmäisellä kaudellaan joukkue muodostui lähes kokonaan seuran omista luistelijoina ja vastuuvallmentajana toimi Laura Spiridovtsh. Debyyttikaudellaan joukkue jäi ohjelmallaan "Beauty of the Gypsies" täpärästi SM-finaalin ulkopuolelle, mutta nappasi hopeafinaalissa ensimmäisen sijan.

Sittemmin joukkueen vastuuvallmentajina ovat toimineet Emma Ibsi ja Hanna Kunelius. Kaudella 2022–2023 joukkueessa vastuuvallmentajana toimii Riikka Paasonen. Joukkueen ohjelman teema on "In the spotlight". Keväällä 2023 HTK:n hallitus päätti joukkueen toiminnan lopettamisesta kuluvaan kauteen, syynä SM-noviisitasolle siirtyvien luistelijoiden määrän merkittävä vähentyminen.

Kiitos, Novettes, kaikista niistä unohtumattomista hetkistä, joita olette meille tarjonneet!



## Tiesitkö että...

Novettes-joukkueen nimi syntyi aikanaan seuran sisäisen nimikilpailun tuloksena. Voittajaehdokkaan keksi nykyisten Team Fintastic- ja Finettes-luistelijoiden isoäiti.

### Joukkueessa kaudella 2022–2023:

Ahopelto Helmi, Harjumäki Mila, Heikkinen Viivi, Honkonen Sohvi, Koeppel Merikukka, Kuronen Emma, Lehtinen Julia, Merta Alissa, Mälkiä Emma, Partanen Eedit, Pesonen Sofia, Salmenautio Olivia, Ståhlberg Lumi, Suomalainen Inka, Swartz Keira, Vikström Sofi, Wartiovaara Emilia

**Joukkue perustettu: 2018**  
**Sarja: SM-noviisit**  
**Vapaaohjelma: In The Spotlight**



### Joukkueessa kaudella 2022–2023:

Allaix Emma, Anttila Alissa, Arhinmäki Venla, Hamström Lina, Hellerup Isabel, Holmberg Emma, Jortikka Oona, Koskenohi Kiia, Koskinen Aino, Kotiranta Mai, Kuosma Kira, Lammi Aino, Mandelin Minea, Meklin Maija, Metsä-Heikkilä Linnea, Mustonen Matilda, Newton-Kolehmainen Kendra, Niemi Noa, Niskanen Aava, Nylund Aada, Pajari Nella, Puumalainen Milja, Rönkkö Emilia, Sipiläinen Siiri, Tapanila Helmi, Tuominen Emilia, Ylikangas Isla

**Joukkue perustettu:** 1988

**Sarja:** Minorit

**Vapaaohjelma:** Ripaus taikaa

*”Muistan kun Saga otti minut MiniMintseihin vaikka en osannut yhtään luistella. Kahden treenin jälkeen kysyin, milloin saadaan tietää ketkä nousee Finettesiin?”*

Martina Timonen, RCKT #208

**Teksti: Verna Kotiranta** – Mini Mints esiintyi HTK:n kevätkuuhlassa 1988. Joukkueen ensimmäinen kilpailukausi oli 1988–1989, jolloin se kilpaili ohjelmalla ”Tie a Yellow Ribbon” junioreissa, sillä minorisarjaa ei vielä ollut olemassa. Sellainen perustettiin seuraavalle kaudelle, ja siitä lähtien joukkue on luistellut minoreissa. Ensimmäisessä minoreiden loppukilpailussa 1990 Mini Mints oli kolmas. Joukkueen nimen kirjoitusasu on vaihdellut Mini Mints, MiniMints, Minimints, Mini-Mints, mutta lempinimi ”Mintut” pysyy.

HTK:ssa on ollut MiniMintsin rinnalla myös toinen minorijoukkue, Ice Fairies (1989–1994) ja PepperMints (2017–2022). Kaudella 1996–1997 Mini Mintsiä ei ollut, mutta oli muodostelmakoululaisista koottu joukkue Minettes, joka ei kuitenkaan kilpaillut.

MiniMints on saavuttanut historiansa aikana runsaasti menestystä osaavien valmentajiensa johdolla. Minoreiden loppukilpailun / kansallisten sarjojen 3. kilpailun joukkue on voittanut vuosina 1994, 2004, 2006, 2007, 2015, 2016, 2017 ja 2020. Muista kausista poiketen vuonna 2005 minoreilla ei ollut valtakunnallista päätöskilpailua, vaan kauden kolmaskin kilpailu käytiin kolmessa lohossa. MiniMints voitti oman lohkokilpailunsa. Joukkueen vastuvalmentajina ovat toimineet sen historian aikana muun muassa Pia Risku, Marika Tolvanen, Merja Palkama, Anu Jääskeläinen, Pia Linnonmaa, Kaisa Nieminen, Saga Krantz, Katri Mäkelä, Mia Manninen, Anni Kröger, Pia-Sofia Pokkinen, Milja Sarkkinen, Laura Spiridovitsh, Melissa Lähde ja Nina Sandsund.

Valmentaja Milja Sarkkisen mukaan MiniMintsin harjoittelukulttuurissa tapahtui iso harppaus ”taikajuomakaudella” 2014–2015. Taikajuoma oli voittoa koreografia, jossa eri osa-alueet loksahdivat kohdalleen. Miljan johdolla tapahtunut tavoitteellinen harjoittelu tuotti tulosta ja joukkue sai puumerkinsä jääaikalmaansa myös vuosina 2016 ja 2017. Miljan työtä jatkoi menestyksekkäästi vuonna 2017 Laura ”Spiri” Spiridovitsh, itsekin MiniMints-joukkueen kasvatti. Spirin johdolla Mintut saavuttivat minoreiden loppukilpailun hopeaa 2019 ja voiton 2020 sekä minoreiden aluemestaruudet vuosina 2018 ja 2020.

”Kun aloin valmentamaan MiniMintsiä, tuntui kuin olisi tullut kotiin. Monet tutut rutiinit olivat edelleen voimissaan, ja joukkueessa oli samanlainen iloinen ja reipas tunnelma, kuin vuosina 1999–2002, jolloin luistelin itse MiniMintseissä. Vaikka ihmiset olivat vaihtuneet matkan varrella moneen kertaan, MiniMints oli kulttuuriltaan edelleen pirskahtelevan iloinen ja energinen porukka”, Spiri muistelee.

Spirin siirryttyä Team Fintasticin valmennusjoukkoihin keväällä 2021, MiniMints-valmentajana toimi yhden kauden ajan Melissa ”Mellu” Lähde, hankin entinen MiniMints-luistelija ja HTK:n kasvatti. Kesällä 2022 Mintut saattelivat Melissan äitiysvapaalle ja joukkueen puikkoihin astui valmentaja Nina Sandsund.

Kisoihin Mintut lähtevät aina tositaroituksella. Ennen Minttujen kilpailusuoritusta jään laidalta kajahtaa joukkueen oma, jo 1990-luvun lopussa käytössä ollut tsemppihuuto, ”shake shake MiniMints, ticitico bumbum.”

1990-luvulla (ja 2000-luvun taitteessa) muodostelmaluistelujoukkueilla oli tapana huutaa kisan aikana myös muita huutoja. Kisa-suorituksen jälkeen jokaiselle kilpailevalle joukkueelle huudettiin katsomosta ”Hey MiniMints, how do you feel? Tähän eri joukkueilla oli erilaisia vastauksia, kuten ”We feel good, always feel so good!”

Nämä huudot ovat unohtuneet vuosien varrella, mutta hyvä fiilis on jäänyt. Harjoituksissa pidetään hauskaa kivojen joukkuekaverien kanssa. Samalla tavoitteena on kerryttää mahdollisimman monipuolinen perusta tuleville luisteluvuosille SM-joukkueissa. Luistelua tukeviin oheisharjoituksiin kuuluu muun muassa balettia, tanssia, akrobatiaa, kehonhuoltoja ja liikkuvuutta.

MiniMints-luistelijoita on kutsuttu tulevaisuuden Rockettes-luistelijoiksi, eikä suotta. Nykyisistä Helsinki Rockettes -luistelijoista entisiä Minttuja ovat Lumi Hetta, Essi Kettunen, Inka Korpio, Linnea Lehtinen, Wilma Lindström, Mette Nikkilä, Milja Suila ja Vega Vesa.

## Tiesitkö että...

MiniMintsin harjoittelukulttuurissa tapahtui iso harppaus voittoailla ”taikajuomakaudella” 2014–2015.

Tulokasjoukkueessamme MiniSparklesissa luistelea 22 luistelijaa kaudella 2022–2023. He harjoittelevat innokkaasti neljä–viisi kertaa viikossa, eikä Sparkkujen harjoituksissa kipinää ja säpinää puutu. Valmentajana toimii energinen Satu Nylund. Harjoituksissa keskitytään perusluistelutaitoihin, muodostelmaluistelun kuvioihin sekä hyppyjen, piruettien ja liukujen harjoitteluun. Oheisharjoituksissa harjoitellaan monipuolisesti liikuntataitoja ja joukkueella on viikoittain myös tanssia.

MiniSparkles perustettiin vuonna 2010, kun muodostelman kehitysryhmästä Muokkatimanteista ja luistelukoululaisista haettiin muodostaa oma joukkueensa. Tavoitteena oli perustaa tavoitteellisesti harjoitteleva tulokasjoukkue, josta olisi helppo ponnistaa minorijoukkue MiniMintsiin. Aloite tuli päävalmentaja Kaisa Arrateigilta.

MiniSparklesissa on tavoitteena saavuttaa hyvä perusluistelutaito ja oppia muodostelmaluistelun perusteet sekä löytää yhdessä tekemisen riemu.

”Sitoutumisen ja yhteenkuuluvuuden kannalta on suuri ero, luistellaanko harrastusryhmässä vai joukkueessa, joten hommaa riitti. Pienten valmentajaksi hyppääminen oli luontevaa ja superpalkitsevaa”, kertoo Tiina ”Tintti” Aalto. Hän aloitti uuden joukkueen valmentajana yhdessä Taija Romppasen ja Kristiina Suurkuukan kanssa 2010.

Joukkueen nykyisen valmentajan Satu Nylundin tavoin valmentajista moni on luistellut Rockettesin riveissä, kuten Siiri Eskelinen, Pia-Sofia Pokkinen, Heta Haikonen, Linnea Tamminen, Laura Spiridovitch ja Emma Ibsi. Ennen Satua joukkuetta valmensi Melissa Lähde, joka kilpaili Team Fintasticissa.

Alusta asti harjoituksissa keskityttiin perustaitojen harjoitteluun ja jokaisen luistelijan omien taitojen kehittämiseen sekä edistymiseen yhdessä joukkueena. Ennen kaikkea opeteltiin harjoittelemaan ja olemaan pieniä urheilijoita. Ohjelmissa keskityttiin selkeisiin peruselementteihin, joita ovat piiri, rivi, blokki, läpimeno, mylly sekä sopivan haastaviin askeliin. Ohjelmia yleensä vaikeutettiin kauden aikana, kun luistelijoiden vauhti lisääntyi ja taidot karttuivat.

Sparkut olivat pitkään Helsingin Taitoluisteluklubin muodostelmajoukkueiden kuopus ennen MikroMintsiin perustamista. Treeneissä opeteltiin asioita ikätasoisesti leikkien avulla ja säilyttämällä toistuvat rutiinit. Herkkyyksia otettiin huomioon ja esimerkiksi liikkuvuuden kehittämiseen keskityttiin paljon joukkueen alkuvuosina.

Joukkueen perustamisvaiheessa luistelijoita oli 18. Ensimmäisenä keväänä joukkue harjoitteli ohjelman Mörkö Mainio, ja esitti sen yleisesti violeeteissa, maltillisesti paljettikoristelluissa kilpailupuvuissa. Kaikki myöhemmät teemat löytyvät joukkueen verkkosivujen historia-osioista [www.minisparkles.fi](http://www.minisparkles.fi).

MiniSparklesissa luistelijat saavat ensikosketuksen paitsi kilpailuihin, myös kilpailumatkoihin. Tintti Aallon mukaan kisat ovat pienten kisareissuilla vähän toissijainen juttu, koska muuta jännitettävää on niin paljon ja moni on ensimmäistä kertaa yötä ilman vanhempiaan. ”Onneksi joukkueen ihanat huoltajat ovat osanneet toimia tilanteessa kuin tilanteessa!”, hän kiittää.

Joukkue on kehittynyt vuosien varrella taitavaksi kilpailijaksi: MiniSparkles voitti kultaa muodostelmaluistelun tulokkaiden Tulokas 2 -ryhmässä kauden 2021–2022 päätöstapahtumassa Vantaalla.

Tulokasjoukkueessa opitaan yhdessä tekemisen riemu ja luistelun ilo. Kaikki asiat koetaan ihan ekaa kertaa — kuitenkin yhdessä.



### Joukkueessa kaudella 2022–2023:

Aaltonen Olivia, Blomqvist Ellen, Cai Aino, Grönholm Isabella, Hjelt Kristiina, Ihaniemi Sara, Jaatinen Elle, Kivelä Sofia, Koskenranta Aava, Lättilä Loviisa, Madanat Victoria, Marjosola Isla, Marklund Madison, Mikkola Mona, Nyman Ursula, Paetau Tove, Pääkkönen Jessica, Savolainen Minea, Sipiläinen Emma, Vartiainen Isla, Ventelä Olivia, Vikström Edith, Ynnilä Linnea

### Joukkue perustettu: 2010

**Sarja:** Tulokkaat

**Vapaaohjelma:** Poju – Et koskaan lennä yksin

## Tiesitkö että...

Ennen kisoja ja esiintymisiä joukkue kohottaa tunnelmaa huudolla, jonka Taija toi joukkueeseen: MiniSparkles taikasana, jäällä on vain yksi vana – jee!

Jään laidalla sparkkuja kannustaa maskotti Pingu.

Best Beforen tarina lähti itämään Tikkurilan jäähallin katsomossa kevättalvella 2016, kun muutama vanha joukkueoverus istui katselemassa kansallisen puolen kisoja. Penkkiurheillessaan he näkivät muutaman mastersjoukkueen luistelun, ja innostuivat sarjasta oitis. Siitä se idea sitten lähti laukalle. Rockettes-alumnien iltamassa mastershaave vahvistui entisestään, ja pian jo olikin esitetty HTK:n hallitukselle pyyntö mastersjoukkueen perustamisesta. Lista kiinnostuneista mastersluisteilijoista oli valmis, ja valmentajakin oli jo kiikarissa. Best Before on aina ollut hyvin omatoiminen joukkue.

Huhtikuussa 2016 HTK:n hallitus päätti, että seuraan perustetaan mastersjoukkue. Hallitus kutsui tulevaa joukkuetta työnimellä "Overdue". Tästä hallituksen antamasta herttaisesta työnimestä sitten jalostui joukkueen lopullinen nimi.

Best Beforessa luistelea muodostelmaluistelun kovan luokan kunniakkaita konkareita. Bestisten omat aktiivivuodet osuvat pääosin 1990- ja 2000-luvuille värikkäin luistelutaustoin. Joukkueesta löytyy monta jo minoreina yhdessä luistellutta Bestistä sekä monta Rockettes-veteraania. Helsingin lisäksi luistelutaustoja löytyy aina Jyväskylästä Joensuuhun ja Tikkurilasta Turkuun asti.

Best Before on yhteen hioutunut ikänaisjoukkue, joka on luistelijoilleen paras loppusijoituspaikka ja yhteisö. Joukkue nauttii luistelusta, toisistaan ja kisojen tuomasta minori-innosta. Best Beforessa treenataan laadukkaasti, mutta rennosti. Joukkueessa kytee pieni yhteinen kilpailijasielu, mutta hyvä joukkueovereitaan arvostava yhteishenki ja joukkue-elämä ovat suorittamista ja kilpailumenestystä tärkeämpää Bestiksille. Suotavina sivuseikkoina mainittakoon kumminkin, että Best Before on saavuttanut kolme loppukilpailumitalia (pronssia 2018, hopeaa 2022 ja 2023) ja kaksi aluemestaruutta (2017 ja 2019). Niiden väleihin mahtuu myös valintakisavoittoja sekä mitaleita ulkomailta asti, joista toki Best Before on hajamielisen ylpeä.

Saunomisesta pitävänä ja ekologisena joukkueenakin Best Before on tunnettu. Pukujen uusiokäyttöön, varusteiden maltillisuuteen ja halpojen junalippujen bongailuun panostetaan tässä joukkueessa. Onnellista uusiokäyttöä joukkueella on ollut myös valmentajissa, kun Ringan siirryttyä toisiin muodostelmiin, Best Beforen valmentajaruoriin tuli takaisin joukkueen ensimmäinen valmentaja Heta.

## Tiesitkö että...

Jäällä kisaohjelmaa edeltävässä tsemppi-piirissä kevennetään tunnelmaa turkulaisvitsillä.

**Best Beforen oma huuto: "Parasta ennen, parasta aina, parasta juuri nyt!" kiteyttää joukkueen mentaliteetin oivasti.**



### Joukkueessa kaudella 2022–2023:

Forsblom Pilvi, Grönlund Nanna, Helander Maarit, Holopainen Pia, Ihalainen Johanna, Järvinen Laura, Kirkkopelto Miia, Kuitunen Eeva, Lappalainen Varpu, Larmo Anna, Laurila Katariina, Lähdeniemi Henna, Malinen Hanna, Malinen Tiina, Marjamäki Essi, Martelius Katariina, Nylund Satu, Otranen Sanna, Pääkkö Päivi, Romppanen Taija, Rytönen Laura, Sakki Anniina, Vaalasranta Anna, Vistiaho Milla  
Valmentaja: Heta Haikonen (aiemmat valmentajat: Heta Haikonen, Ringa Rihtamo)

**Joukkue perustettu: 2016**

**Sarja: Masters**

**Vapaaohjelma: Best beat - mä haluan olla Bestis**

## Tiesitkö että...

Joukkueen maskotti Kentsu käy kirjeenvaihtoa Best Beforen maskotti Kenvelon kanssa ja omistaa myös mittavan kisapukukokoelman.

JääLeidit (JL) perustettiin Konalassa tammikuussa 2004. Joukkueeseen siirtyi muutamia luistelijoita ETK:n aikuisjoukkueesta, mutta useimmilla ei ollut muokka- tai edes yksärिताustaa. JääLeidit oli aluksi puhdas harrasteryhmä ja treenaaminen aloitettiin Emmi Pakkalan johdolla aivan perusteista: peruspotkua eteenpäin rivissä. Osa ei osannut oikein edes luistella ja taaksepäin meneminen oli iso juttu.

JääLeidit-nimi valittiin aikoinaan tiukan äänestyksen tuloksena. Muita ehdotuksia oli mm. Ice Breakers ja MaxiMints. Ensimmäinen ohjelma luisteltiin HTK:n tapahtumassa Pirkkolassa maaliskuussa 2004 Paula Koivuniemen Aikuinen nainen -kappaleen tahtiin. Esitys oli useimmille ensimmäinen kerta luistimilla yleisön edessä ja tietysti jännitti. Jännitystä ei helpottanut, että jossain kohtaa CD hyppäsi muutaman tahdin yli ja ohjelmaa jatkettiin kuin ei mitään olisi tapahtunut.

Pauliina Heikkilä (nyk. Viinikanoja) tuli ensin Emmin apuvalmentajaksi ja otti pian leideistä vastuun useammaksi vuodeksi. Ensimmäinen kilpailuohjelma oli Tom Jonesin She's a Lady, mutta ensimmäiset varsinaiset kisapuvut tehtiin vasta seuraavalla kaudella (2006–2007) Poker Night -ohjelmaa varten. Kaudella Pauliinan apuvalmentajana toimi myös leidiä nykyinen valmentaja Riikka Paasonen. Ikimuis-toinen Vaasan kisamatka vuonna 2009 Bond-teemalla oli kamala. Ohjelma meni ihan penkin alle ja kotimatalla tilausbussi hajosi kaksi kertaa ja kotona oltiin vasta seuraavana aamuna.

Kilpailumatkat ovat tietenkin ikimuistoisia ja ulkomaille lähdeittiinkin Satu Kuokkasen valmennuksessa vuonna 2012 Leipzigiin. Tuliaisina oli hopeamitali Eye of the Tiger -teemalla. Se kirkastui kullaksi Heta Haikosen valmennuksessa Berliinissä vuonna 2015 Dolly Partonin tahtiin. Tätä seurasi ikimuis-toinen Tanssii leidiä kanssa -kausi (2015–2016), jolloin mitalihanat avautuivat ensimmäistä kertaa kunnolla. Joukkueen ilo ja riemu oli käsinkosketeltavaa, kun ohjelman tunnusbiisi alkoi soida kerta toisensa jäl-keen palkintojenjaoissa. Kaudella saavutettiin historialliset 6 mitalia. Sittemmin joukkue on luistellut useampia Leidi-teemaisia ohjelmia, kuten Lei Lei Leidit, FC JL ja viimeisimpänä Ladies` Latin Party.

Leideissä jokainen joukkueen jäsen on arvokas omana itsenään vahvuuksineen ja heikkouksineen. Joukkueessa viihdytäänkin yleensä vuosikaudet ja vuosien saatossa monet leidit ovat esimerkiksi lap-sen saamisen jälkeen palanneet hyvin nopeasti takaisin riviin. Joukkueesta on tullut monelle kuin toi-nen perhe, jonka kanssa voi jakaa arjen ilot ja surut. Mitä elämässä tapahtuukin, joukkuekaverit ovat vieressä ja tukevat.



## Tiesitkö että...

Joukkueen nuorin luistelija on 29-vuotias ja vanhin 68-vuotias.

### Joukkueessa kaudella 2022–2023:

Amper Laura, Avonius Niina, Flink Mona, Halttunen Kirsi, Heino Stiina, Helminen Vilja, Holopainen Hanna, Junninen Kiia, Juutinen Sara, Korhonen Anne, Kortelahti Susanna, Laiho Sanna, Meriläinen Katja, Moisio Heidi, Puumalainen Sanna, Ranta Anu, Roine Susanna, Rossilahti Heidi, Saini Paula, Santanen Heidi, Tuomala-Valtanen Kaisa, Tuomela Anni, Vanne Elina, Vidal Anna, Voutilainen Emilia ja Wadén Kiia

**Valmentaja:** Riikka Paasonen (aiemmat valmentajat: Emmi Pakkala, Pauliina Heikkilä, Satu Kuokkanen, Heta Haikonen ja Satu Nylund).

**Joukkue perustettu:** 2004

**Sarja:** Aikuiset

**Vapaaohjelma:** Ladies` Latin Party



## TERVEHDYS

### Anu Oksanen (os. Jääskeläinen)

Muodostelmaluistelun päävalmentaja, Helsingin Luistelijat, Marigold IceUnityn ja Musketeersin vastuvalmentaja.

Paljon on säilynyt muistoja pitkältä HTK-ajaltani; niin omalta yksinluistelijauralta aivan seuran perustamisesta lähtien kuin myöhemmin valmentaja-ajalta yksinluistelun ja muodostelman puolella. Tässä muutamia.

Kukkaistytönä olo arvokisoissa ja mestareiden näytöksissä. Jännitystä kuka osuu kohdalle, kenelle kukkakimppu annetaan. Roskattytönä vierivän appelsiinien hienovarainen (ei tod...) noukkiminen. Ensimmäinen rooli näytöksessä, jonka nimeä en koskaan muistanut; se oli skunkki... Vilkutus ja huuto isille kesken esityksen. Aamuherätykset ja kuviotunnit. Hesan hallin kahviossa hengailu. Munkkipossu ja pillimehu. Itkut laidalla kesken epäonnistuneen kisasuorituksen. Oulan ja Aslan kanssa näytösohjelmakilpailujen dominointi. Glide along -esitys EM-avajaisissa. Tikkurilan kesäleirit ja vierailevat valmentajat. Valmentajani Anuliisa sekä Ilkka, Tuula ja Eija-Riitta. Kokelaiden Suomenmestaruus. PM-matkat. Ensimmäinen onnistunut kolmoishyppy Helsingin jäähallilla. Biellmanin piruetti. Snoopy-maskotti. Matka Colorado Springsiin Janen ja Aatoksen johdolla. Säkijärvenpolkka Broadmoorin näytöksessä. Oman kaveriporukan, "B-jengin" näytös- ja joulujuhlaesitykset. Viimeiseksi jäänyt näytöskilpailuohjelmamme "Valovuosien takaa". Mikä panostus. Seuran ensimmäisen precision-ryhmän Hopeaparaatin valmentajana ja marssittu ohjelma. Veikeä poikajoukko, joita valmensin. Rockettesin Säkijärven polkka ja ensimmäinen suomalaisten kansainvälisen kisan voitto. Team Fintasticin perustaminen. Lyhytohjelma ja "uimarenkaalla" merkitty luistelija. Ihania matkoja ja hetkiä. Mutta myös itkua ja kokoontumisia seurasta poislähtöni jälkeen, kun oli muutoksen aika.

Osa luistelijoina tulee edelleen hallilla vastaan erilaisissa rooleissa. Osa luistelijakavereista ja valmentajista on jäänyt elinikäisiksi ystäviksi, osaksi arkea ja elämää.

Kiitos ystävät, luistelijat, kollegat ja vanhemmat. Muistoja riittää. Hallilta löytää edelleen

Anu Oksanen (os. Jääskeläinen)



# Nauti luistelun ilosta, aloita luistelukoulusta!

*Toimintamme alkuaikoina Helsingin jäähallissa aloitti toimintansa myös kaunoluistelun lastentarha, johon osallistui jopa sata lasta. Olemme järjestäneet myös kuntoluistelua kotirouville ja luistelutaitokursseja jääkiekkoilijoille.*



# Luciat Jääpuistossa

Muodostelmaluistelijamme, nuoret lahjakkaat yksinluistelijamme sekä pienet luistelukoululaisemme esiintyivät yhdessä Jääpuistossa Helsingin Rautatientorilla Lucian päivänä vuosina 2018 ja 2019. Illat huipensi yli 50 nuoren lumoava Lucia-aiheinen yhteisesitys. Luciana joulutapahtumissa luisteli Indra Sarkola. Hänet saattoivat jälle muodostelmaluistelujoukkueet Helsinki Rockettes ja Team Fintastic.

Ja vaikka paikalla oli maailman huippujoukkueita, Lucian päivänä emme kilpailleet, vaan nautimme valon ja joulun tiais-ta upeassa ympäristössä. Esityksen lisäksi yleisö pääsi nauttimaan ilmaisesta yhteisluistelusta ja luistelukoulusta.

**Tarina kertoo, että Lucia-asujen silittäminen oli pienoinen urakka. Koko toimisto oli niin höyryssä, että ohikulkijat tulivat tarkistamaan palaako siellä.**



# Kavereita luistelu- koulusta

**Lumi, Mette ja Vega eivät luistelukoululaisina arvanneet, että hauska harjoittelu veisi nuorten maailmanmestareiksi. Kävimme Paloheinän jäähallissa, josta kaikki alkoi. Millaiset muistot HTK:n luistelukoulusta jäi?**

Kun Team Fintastic voitti nuorten MM-kultaa Iso-Britannian Nottinghamissa keväällä 2020, palkintokorokkeella tuulettivat kaverukset, jotka ovat luistelleet yhdessä jo vuodesta 2010. Helsingin Taitoluisteluklubin luistelukoulu toi tytöt aikanaan ekaluokkalaisina yhteen.

“Luistelukouluun teki aina mieli mennä, koska siellä oli kivaa. Leikittiin ja harjoittelussa oli mukana erilaisia mielikuvia, kuten että nyt vaikka lasketellaan,” kertoo **Vega Vesa**.

“Minäkin odotin jäälle pääsyä joka kerta innolla”, kertoo **Lumi Hetta**. Hänen lempileikkinsä oli “Kuka pelkää jäämiestä”, koska siinä pääsi luistelemaan hippaa karkuun lujaa.

## Kypärä päähän ja luistimet jalkaan

HTK:n luistelukoulussa lapset jaetaan ryhmiin, jotta eri taitotasolta aloittavat lapset voivat harjoitella samalla jäällä.

“Ryhmät erottuivat, sillä jokaisella oli luistimessa erivärinen nauha tai rautalanka. Kun osasin ensimmäisen ryhmän asioita, sain harjoitella välillä toisessa ryhmässä”, Vega kertoo.

Hän oli ollut ringette-luistelukoulussa, joten suojavarusteeksi löytyi ristikkokypärä, mutta yhtä hyvin toimii pyöräilykypärä.

“Aloitin luistelun markettiluistimilla, ja ne piti pian vaihtaa oikeisiin taitoluistimiin, jotka ostettiin käytettyinä.”



“Minun luistelukoulu-lookkiini kuului modikas kokovalkoinen fleeeceasu, kaunis kypärä ja liian pitkät teräsuojat”, nauraa Lumi. Hän aloitti HTK:n luistelukoulun 5-vuotiaana ja jatkoi yksinluistelun kehitysryhmässä.

## Luistelukoulusta yksinluisteluun tai joukkueeseen

Luistelu ei aina vie mukanaan heti ensimmäisellä kerralla. **Mette Nikkilä** muistaa, että oli kaatunut luistelukoulussa ja ilmoittanut, että touhu saa loppua siihen.

“Jokin luistelussa kuitenkin viehätti, sillä aloitin luistelukoulun uudestaan ja innostuin.”

Kun seuraan perustettiin muodostelmaluistelun tulokasjoukkue MiniSparkles, Lumi ja Mette siirtyivät sinne ja Mette pyysi luokkakaveriaan Vegaa mukaan joukkueeseen.

“Joukkueessa luistelu on kivaa, kun on kaverit ympärillä”, Mette toteaa.

Kolmikon luistelu jatkui minorijoukkue MiniMintseissä, SM-noviisijoukkue Finettesissä ja SM-juniorijoukkue Team Fintasticissa. Treenaminen ja maailmanmestaruuden tavoittelu jatkuvat SM-seniorisarjassa Helsinki Rockettesin rivissä.

Uudet kaveritarinat saavat alkunsa luistelukouluissa, ja mukaan voit ilmoittautua Helsingin Taitoluisteluklubin verkkosivuilla.



# Seuratyötä suurella sydämellä

On sanottu, ettei yksikään suomalainen urheiluseura pyörisi ilman vapaaehtoisten panosta. Äitien ja isien, muiden sukulaisten sekä lajin uskollisten fanien rooli ja sitoutuminen on ollut korvaamatonta myös HTK:n matkalla.

HTK:n toiminnan ensiaskeleista lähtien Jane Erkkö ymmärsi, että luistelijoiden vanhempien mukana olo seuran hallitus- ja johtotyössä oli luontevaa ja oikeastaan myös välttämätöntä. HTK:n ensimmäiseen johtokuntaan valittiin Jane Erkkö, puheenjohtaja ja jäsenenä Sirkka Salomaa, Esteri Muurimäki, Arto Koskinen, Anuliisa Numminen ja sihteerinä Eila Jansson – luistelijoiden vanhempia kaikki Anuliisaa lukuun ottamatta, joka toimi valmentajana.

Janen tavoitteena oli kuitenkin saada hallitukseen mukaan myös muita seura-aktiiveja ja lajista kiinnostuneita asiantuntijoita. Janen johdolla seuran toiminta organisoitui erilaisiin asiantuntijatoimikuntiin, kuten tekninen toimikunta (tuomarit), valmennustoimikunta, kilpailutoimikunta ja harrastustoimikunta.

Vanhempien rooli hallituksissa on jäänyt elämään tähän päivään asti ja seuramme toiminta pyörii edelleen erilaisten toimikuntien kautta, mutta ulkopuolisten asiantuntijoiden hyödyntäminen seuratyössä on jäänyt.

## Talkootyötä rakkaudesta lajiin

Seuran talkoohenki on ollut vuosien saatossa vahva ja tuottoisa. Seuraväelle vuoden kohokohta oli HTK:n oma näytös, joita järjestettiin joko keväisin tai syksyllä aina 1990-luvun loppupuolelle saakka. Näytökset yhdistivät luontevasti seuran luistelijat ja heidän vanhempansa, ja tarjosivat yhteistä tavoitteellista tekemistä. Näytöksissä esiintyivät kaikki seuran luistelijat, ja vanhempien rooli esimerkiksi näytösten rakentamisessa ja puvustuksissa oli tärkeä. ”Lumikki ja yhdeksän kääpiötä”, ”Liisa ihmemaassa”, ”Ressun matka maailman ympäri”, ”Mustanaamio pelastaa Helsingin” ja ”Pähkinänsärkijä” – kaikki näytöksiä, jotka ovat jääneet elämään eri sukupolvien muistoihin.

HTK:n vapaaehtoisten aikaa on riittänyt talkoiluun taitoluistelun parissa myös oman seuran ulkopuolella jo seuran ensiaskeleista lähtien. 1970- ja -80-luvuilla taitoluistelukisoja ei vielä

yleisemmin televisioitu, joten Kansainvälisen Luisteluliiton ISU:n maailmanmestarien näytöskiertueet tarjosivat suomalaisille mahdollisuuden nähdä taitoluistelulajien huippuja ympäri maailman. HTK:n vapaaehtoiset olivat Suomen Taitoluisteluliiton pyynnöstä ja Jane Erkon johdolla järjestämässä kiertueen näytöksiä Suomessa useampaan otteeseen. Estradille pääsivät myös oman seuramme tähtiluistelijat, esimerkiksi kevään 1979 näytöksessä esiintyivät HTK:n Kristiina Wegelius, Susan Broman, Elise Ahonen ja Anu Jääskeläinen. Näytökset olivat valtavan suosittuja, ja suomalaiset taitoluistelufanit matkustivat Helsinkiin kauempaakin maakunnista niitä katsomaan.

Tänä päivänä HTK on tullut tunnetuksi luotettavana kisajärjestäjänä, jonka järjestämissä kisoissa yksityiskohdat on mietitty, asiat hoituvat ja tunnelma on hyvä. Vapaaehtoisemme ovat myös tarjonneet osaamistaan muiden seurojen ja kilpailujen käyttöön. Esimerkiksi toimimalla Helsingin vuoden 2023 taitoluistelun EM-kilpailujen ensiaputiimissä ja tarjoamalla useammalle taitoluistelu-seuralle teknistä tukea konekisojen järjestämisessä.

## ”Aamun Pirkkola peruttu”

Jos näytökset ja tapahtumat tarjosivatkin sitä hohdokkaampaa talkootyön puolta, valtaosa vapaaehtoisten ajasta upposi arjen pyörittämiseen. ”Kannusta, kuljeta ja kustanna” piti paikansa jo menneinä vuosina. Aina ei arjen apuna ole kuitenkaan ollut moderneja välineitä ja käytäntöjä. Ennen kännyköiden, exceleiden, myclubien, teamsien ja intranettien aikaa toimintaa suunniteltiin kynän ja paperin avulla, ja tieto kulki välillä kirjaimellisesti jalan.

Yli 2000-luvun alkupuolella seuran jäävuorolista oli paperinen, jossa eri ryhmien ja joukkueiden vuorot sekä harjoituspaikat oli merkitty värikoodein. Paperiset jäävuorolistat ripustettiin jäähallien ilmoitustauluille kaikkien nähtäväksi, ja jaettiin treenien yhteydessä myös suoraan luistelijoilta. Mikäli äkillisiä muutoksia tuli, saattoi autoon rattiin hyppääminen ja luistelijoiden infoaminen henkilökohtaisesti olla ainut tapa tiedottaa, eikä seuran henkilökunnallatai valmentajilla ollut tähän aina aikaa tai mahdollisuutta. Seuramme historia tuntee tapauksen, jossa aikatauluvastaavan roolissa ollut vapaaehtoinen on yön pimeydessä ajanut luistelijan kotiovelle ja tiputtanut postiluukusta sisään käsin kirjoitetun lapun ”Aamun Pirkkola peruttu”.

## Tiesitkö että...

muodostelmaluistelun SM-kisojen kiertävä Instagram-tili on syntynyt HTK:n aloitteesta. HTK vastasi vuoden 2018 muodostelmaluistelun SM-kisojen järjestämisestä ja kerättyään kisatilille yli 700 seuraajaa tarjosi tilin käyttäjätunnuksia seuraavan vuoden SM-kisajärjestäjä VG 62 -seuran käyttöön. Tänä päivänä tilillä on yli 2200 seuraajaa ja käyttäjätunnusten kierrättämisen ansiosta se tarjoaa makupaloja SM-kisojen tähtihetkistä ja tunnelmista useamman viime vuoden varrelta.





***“Seuran ja tyttöremme harrastuksen vuoksi olemme saaneet ystäväpiirin, jonka kanssa vietetään kisaviikonloppujen lisäksi vaput ja uudetvuodet ja lomailaan yhdessä. Uskon että yhteys säilyy senkin jälkeen kun tytöt lopettaa luistelun.”***

*Virpi Korpio*



## Ainutlaatuinen taitoluistelu-yhteisö

Yksi vapaaehtoistyön tulos oli seuramme tarkoituksen ja arvojen määrittely vuonna 2017. Työ perustuu HTK:laisten ajatuksiin, sillä lähes 300 luistelijaa, vanhempaa ja seuran valmentajaa vastasi Seurakulttuuri-tiimin valmistelemaan kyselyyn. HTK:n tarkoitus korostaa yhdessä tekemisen merkitystä ja yhteistä vastuutamme nuorten urheilijoiden kasvatuksesta ja kehityksestä.

HTK:n tarkoitus: Olemme ainutlaatuinen taitoluistelu-yhteisö. Tarjoamme kannustavan ja inostavan ympäristön kehittyä urheilijana ja kasvaa ihmisenä.

HTK:n arvot: Arvostus, Avoimuus, Tahto ja Tavoitteellisuus

### Lue lisää arvoistamme

Yhdessä tekeminen onkin edelleen se vapaaehtoisia ja kannustajia yhteentuova asia oli sitten kyse kilpailujen tai seuran tapahtumien järjestämisestä tai yhteisestä tekemisestä kisamatkojen yhteydessä. Vapaaehtoisilla on monia rooleja: joukkueenjohtajat, huoltajat, joukkueiden viestintä- ja somevastaavat, varainkeruu- ja fanituotevastaavat, valokuvaajat, kisapukuvastavat. Yhtäkään kilpailua ei luistella ilman kilpailunjohtajaa, koppiemoja, musiikinsoittajaa, ensiapuhenkilöitä, kisoimistoa, katsomovahteja tai talkookahvilan pyörittäjiä - vain muutamia avainrooleja mainitaksemme.

Oman ammattiosaamisen antaminen seuran käyttöön vapaaehtoistyön muodossa on tärkeää myös seuran jatkuvan kehityksen kannalta. HTK:n hallitus ja sen toimikunnat perustuvat edelleen vapaaehtoisuuteen.

HTK:n vahva seurahenki välittyy myös kisakatsomoissa. Monelle fanille kisamatka kansainvälisiin kisoihin yhdessä tutun kannustusporukan kanssa on yksi vuoden kohokohdista, joita muistellaan pitkään.



## HTK:n puheenjohtajat

Jane Erkko 1972-1985

Irja Stening 1985-1987

Jane Erkko 1987-1990

Mirja Nenonen 1990-1991

Tuire Numminen 1991-1993

Ari J. Aalto 1993-1996

Teuvo Korhonen 1997-1998

Kirsi Mettälä 1999-2003

Jean Borgström 2003-2011

Juha Timonen 2011-2017

Petri Toivanen 2017-2019

Pasi Lehtinen 2019-



### Maaliskuussa Helsingissä pidettävien taitoluistelun maailmanmestaruuskilpailujen järjestelyt ovat käynnissä yötä päivää.

Asiantuntijat suunnittelevat parhaillaan mm. Helsingin jäähalliin tehtäviä tilapäismuutoksia ja tulospalvelussa käytettäviä tietokonesysteemejä.

Virallisine harjoituksineen kilpailut kestävät lähes kaksi viikkoa. Varsinaiset kilpailut alkavat maanantaina 7. maaliskuuta ja päättyvät seuraavana sunnuntaina.

Järjestäjät odottavat kisoihin noin viittä sataa luistelijaa ja valmentajaa. Lisäksi kisoja seuraa 300–400 eri tiedotusvälineiden toimittajaa.

Syksyn mittaan järjestettävät kotimaiset kilpailut ovat

kisakoneiston testitilaisuuksia. Yksi testaus oli viikonvaihteen kansallinen juniori- ja seniorikilpailu. Sen pakolliset kuviot ja lyhyt ohjelma luisteltiin Myyrmäen jäähallissa ja vapaa ohjelma Helsingin jäähallissa.

Nämä hallit ovat myös kisa-aikoina maaliskuussa. Kuviot luistellaan Myyrmäessä ja muut osat Helsingissä. Lisäksi Tikkurilan jäähalli on luistelijoiden harjoitteluhallina.

Helsingin jäähallissa puretaan taitoluistelukisojen tieltä erilaisia jääkiekkoilijoiden tarvitsemia rakennelmia, mm. jäähy- ja vaihtoaitiot. Tilalle rakennetaan kuuluttamot, musiikkistudiot ja tuomariston työskentelytilat. Lisäksi mm. päätypleksit poistetaan.

Nykyisten vaihtoaitioiden seutuville rakennetaan luistelijoiden "kiss and cry" -paikaksi kutsuma tila, johon luistelija suorituksensa jäl-

keen menee valmentajansa kanssa odottamaan tuomarien pisteitä. Siinä sitten itketään tai jaetaan onnen suukoja.

Kansainvälisten sääntöjen vuoksi poistetaan tai peitetään kaikki hallissa nykyisin olevat mainokset. Ainoat mainokset tulevat olemaan kaukalon laidoissa ja ne on hoitanut kansainvälinen taitoluisteluliitto.

### Yhteistyö pelaa, äänentoisto ei

Kisajärjestäjien yhteistyö eri hallien henkilöstön kanssa on sujunut hyvin. Sen sijaan esimerkiksi Myyrmäen hallin äänentoistolaitteet eivät tyydytä luistelijointa.

Samoin kisaväki toivoo, että Tikkurilaan saataisiin kisoihin mennessä alas jäätä kohti suunnatut kovaääniset. Musiikki ja äänentoisto ovat taitoluistelussa merkit-

täviä tekijöitä. Kisoja varten joudutaan musiikkia nauhoittamaan tuhansia kasetteja.

Suuri urakka tulee kisojen aikana olemaan myös luistelijoiden kuljetukset majapaikan ja kolmen jäähallin välillä. Väkeä rahdataan hallista toiseen kerran tunnissa.

### Viiden miljoonan talousarvio

MM-kilpailujen budjetti on tämän hetken tilanteen mukaan viisi miljoonaa markkaa. Menoista suurimman osan vie joukkueiden majoitus ja ruokailu. Siihen menee kisojen budjettipäällikön Heikki Kähärin arvion mukaan 40 prosenttia budjetista.

Tulopuolella kisajärjestäjillä on kolme rahanlähdettä, kansainväliset tv-sopimukset, mainossopimukset ja pääsylipputulot. Televisiointi- ja

mainossopimukset on tehnyt kansainvälinen taitoluisteluliitto.

— Jos hyvin käy, saamme pääsylipuilla katettua 30 prosenttia menoista, Kähäri sanoo. Pääsylippujen myynti on jo käynnissä ja Kähärin mukaan hyvillä paikoilla haluavien on syytä ryhtyä toimiin pian. Nyt ovat myynnissä lippupaketit ja mikäli lippuja jää, aloitetaan tammi-kuun alussa yksittäislippujen myynti.

Tähän mennessä on yli 20 prosenttia lipuista jo myyty. Myös ulkomaille lähetettyjen lippujen myynti on käynnistynyt ja turisteja on odotettavissa ainakin Yhdysvalloista, Kanadasta ja Englannista.





## Tiesitkö että...

HTK:laiset vanhemmat ja vapaaehtoiset ovat aikanaan lahjoittaneet muodostelmaluistelun SM-sarjojen ja minoreiden mestareille jaettavat Jääaika-maljat?

Wesa Lappalainen oli perustamassa Jääaika ry:tä, jonka tarkoitus oli selvittää jääajan jakoa ja kustannuksia ja jossa vanhemmat tekivät talkootyötä. Kertyneet varat käytettiin lopulta myös upeiden kiertopalkintojen hankintaan.



## Helsingin Taitoluisteluklubi jakoi 50-vuotisjuhlassaan seuraavat kunniamerkit

**Järjestölliset ansiot**

**Kultainen:** Petri Toivanen

**Hopeinen:** Riikka Aahe, Satu Jaatinen, Marko Laaksonen, Carita Lehtola, Mika Laitinen

**Pronssinen:** Katriina Lindström, Kirsi Pettilä, Riikka Ristola, Virpi Korpio, Timo Airisto, Heli Backman, Anniina Bergström, Eero Eloranta, Sari Fairchild, Satu Kaski, Tuija Malinen, Aki Prihti, Anna Tapio, Timo Vaaajoensuu

**Työntekijät, kultainen:** Tiia-Riikka Pietikäinen

Lisäksi Helsinki Rockettesin luistelijat palkittiin pronssisilla ansiomerkeillä vuoden 2022

MM-pronssimitaleista sekä Team Fantastic -luistelijat junioreiden maailmanmestaruudesta 2022.



# Yhden taitoluistelutuomarin tarina – Hely Abbondati

Jane ja Aatos Erko pitivät tärkeänä, että kansainvälisiin kilpailuihin osallistuvilla oli mukana oma kansainvälisen tason tuomari. He aktivoivat tuomarikoulutukseen monia oman luiselu-uran lopettaneita luistelijoita. Tavoitteena oli saada seuraan tärkeää sääntö- ja teknistä asiantuntemusta, mistä oli suuri hyöty valmennukseen ja harjoitteluun. Sama tarve on säilynyt läpi vuosikymmenten, vaikka tuomarointi onkin muuttunut ajan saatossa.

Yksi Janen värväämä tuomari oli Hely Abbondati (ent. Rainesalo). Seuraavassa otteita hänen mielenkiintoisesta uratarinastaan:

”Sain Janelta puhelun, jossa hän kysyi, olisinko kiinnostunut tuomaritoiminnasta ja osallistumisesta tuomarikurssille. Niinpä he järjestivät ensimmäisen tuomarikurssin, jonka kouluttajana oli Herr Kahle Saksasta. Hän kehotti Erkoja kannustamaan minua kouluttautumaan kansainväliseksi tuomariksi, joksi minut sitten nimitettiin maailman nuorimpana vuonna 1971.

Vuonna 1972 olin tuomarina Praque Skate -kilpailussa. Siellä tuomarina oli myös entinen moninkertainen Italian mestari ja kaksien olympialaisten (1964 ja 1968) edustaja Giordano Abbondati. Kilpailu oli hänelle ensimmäinen ja minulle kolmas kansainvälisenä tuomarina.”

## **Mikä on ollut lajin arvostelussa mielestäsi keskeisin muutos?**

”Koko arvostelujärjestelmä muutettiin vuonna 2004 Salt Lake Cityn olympialaisten (2002) skandaalin jälkeen. Olin mukana uuden järjestelmän suunnittelutyössä ja sitten opettamassa sitä ympäri maailmaa seminaareissa.

Tällöin tuomaripaneelin lisäksi otettiin käyttöön tekninen paneeli, jossa on yleensä kaksi valmentajataustaista teknistä spesialistia ja tekninen kontrolleri, joka puolestaan on yleensä taustaltaan tuomari. Mukaan arvosteluun tuli myös teknisten suoritusten videotarkistus. Tuomarit antavat laatu pisteet eri elementeistä, jotka tekninen paneeli oli identifoinut ja lisäksi he antoivat pisteet viidestä eri komponentista, joilla ilmaistiin ohjelman taiteellisuutta. Uusin muutos tuli kesällä 2022, jolloin komponenttien lukumäärää vähennettiin viidestä kolmeen. Mielestäni tämä vähentää yksityiskohtaisen palautteen antamista luistelijoille.”

## **Olet työskennellyt lajin parissa pitkään. Olisiko joku yksittäinen tapahtuma, jonka haluaisit nostaa erityisesti?**

Ilman muuta tuomariurani ikimuistoinen kilpailu oli Helsingissä 2009 pidetyt EM-kisat, joiden naisten sarjan ylituomarina minulla oli kunnia olla. Ikimuistoisesta siitä teki se, että Laura Lepistö voitti Suomelle kaikkien aikojen ensimmäisen kultamitalin naisten sarjassa. Myös Ari-Pekka Nurmenkari onnistui hienosti lyhytohjelmassaan. Haluan myös mainita vuoden 1993 EM-kisat, joissa Oula Jääskeläinen luisteli elämänsä lyhytohjelman. Aivan mahtavat kotikisat.

## **Mitä HTK ja taitoluistelu on sinulle merkinnyt?**

Laji on merkinnyt minulle valtavan paljon, se on antanut runsaasti ystäviä eri puolilta maailmaa. Olen saanut matkustaa Suomen tuomarina, ISU:n nimittämänä ylituomarina, teknisenä kontrollerina tai OAC:na (tuomareiden työskentelyä arvioiva Officials Assessment Commission) ympäri maailmaa. Olen ollut jopa Pohjois-Koreassa heidän Olympikomiteansa kutsumana pitämässä tuomarikurssia heidän tuomareilleen 2002 Salt Lake Cityn olympialaisten aikana.

- Vuonna 1992 olin Suomen tuomarina Albertvillen olympialaisissa
- Vuonna 1994 olin Lillehammerissa ISU:n Taitoluistelukomitean jäsenenä
- Vuonna 2006 minulla oli kunnia toimia Torinon olympialaisten pariluistelun ylituomarina ja 2010 Vancouverin olympialaisissa OAC:na.

## **2006 Torinon talviolympialaisissa HTK-taustainen Hely Abbondati oli pariluistelun ensimmäinen suomalainen ylituomari sitten 1930-luvun.**



Hely in action



Tuomarit tutkivat tarkkaan miten kuviot onnistuivat jäällä.

## Tuomariaitiossa on tiukat paikat

***Katkelmä HTK:n vuoden 1996 julkaisusta, jossa kuvataan tuomarointia 6.0-arviointijärjestelmällä 1990-luvulla.***

”Muodostelmaluistelu on arvostelulaji. Tuomarit ilmaisevat mielipiteensä joukkueen osaamisesta ja ohjelman suorittamisesta pisteiden avulla. Arvosteluskaala on 0.0–6.0 pisteen välillä. Käytännössä juniorisarjassa vakiintunut skaala on noin 3.0–5.0 ja senioreissa 3.5–6.0 välille. Arvostelu tapahtuu kahden arvosanan avulla. Lyhytohjelmassa arvostellaan ”vaaditut liikkeet” ja ”esittäminen”, vapaaohjelmassa ”tekniset ansiot” ja ”esittäminen”.

Tuomarit tekevät tarkkoja muistiinpanoja suoritetuista kuviosta, ohjelman puhtaudesta, virheistä, teknisestä vaikeudesta, esittämisen yhtäaikaaisuudesta ja ohjelman kokonaisuudesta. Myös ohjelmien omaperäisyys ja kokonaisuus vaikuttavat. Erityisesti seniorisarjassa kilpaillaan jo niin taitavilla ja monimuotoisilla esityksillä, ettei tuomareiden työtä kannata kadehtia. Monet muodostelmaluistelutuomarit ovat jäätanssituomareita, sillä muodostelmaluistelutuomareita ei ole Suomessa riittävästi. Useat tuomarit eivät ole itse koskaan luistelleet muodostelmassa.”

## Tuomarointia 2020-luvulla – mikä kaikki on muuttunut

Teksti: Anna Vaalaranta



### Arviointijärjestelmän muutos

Arviointijärjestelmän muutos 6.0-järjestelmästä ISU-arviointijärjestelmään oli suuri muutos. Ennen tuomarin tehtävänä oli laittaa luistelijat/parit/joukkueet paremmuusjärjestykseen ja pisteet olivat vain järjestykseen asettamisen väline. Tuomareita piti olla aina pariton määrä, ja tuloslaskennassa laskettiin majoriteetteja eli esimerkiksi kenellä oli eniten ykkössijoja. Majoriteettien perusteella määräytyi sijoitus kussakin kilpailuosiossa.

Nykyään tuomari ei vertaa kilpailijoita toisiinsa, vaan arvioi kunkin suoritettujen elementtien säännöissä määritettyjen kriteerien perusteella asteikolla -5...+5 ja arvioi lisäksi ohjelman osa-alueet universaalia skaalaa käyttäen asteikolla 0.25–10. Tuomari ei siis enää arvostele, vaan arvioi. Tekninen paneeli tekee oman työnsä määrittäessään suoritettujen elementtien ja niiden vaikeustason. Tästä kokonaisuudesta muodostuu kilpailijan pistesaalis.

Merkittävä ero järjestelmissä on siinä, ettei tuomarin tarvitse eikä pidäkään muistella, mitä kilpailussa aiemmin luistelleet ovat tehneet. Jokaista suoritusta arvioidaan vain suhteessa arviointikriteereihin ja universaaliin skaalaan. Samalla tuomarin työskentelystä muodostuu kilpailijalle yksityiskohtainen palaute, kun se 6.0-järjestelmässä typistyi kahteen numeroon.

### Tuomareiden tausta

Muodostelmaluistelun tuomareista valtaosalla on nykyään taustalla oma luistelu-ura muodostelmaluistelijana. Toki on myös pitkän linjan tuomareita, joiden oma tausta on taitoluistelun muissa lajeissa. Uudet muodostelmatuomarit ovat kuitenkin jo pitkään, ainakin koko 2000-luvun, olleet muodostelmataustaisia.

### Lajin kehittyminen

Vuosien saatossa muodostelmaluistelu on kehittynyt todella paljon ja elementit sisältöineen ovat muuttuneet, mikä on omalta osaltaan vaikuttanut myös tuomarin työhön. Suomessa joukkueiden lukumäärä on kasvanut ja uusia sarjoja on perustettu. Meillä on nykyisin noin 200 joukkuetta ja 11 kilpailusarjaa, jotka kattavat koko skaalan aloittelijoista maailman parhaisiin. Tuomarointavaa siis riittää. Tämä on suomalaisen muodostelmatuomarin valttikortti, jota emme ehkä itse tule ajatelleksi. Suomalainen tuomari onkin hyvin kokenut ja monissa liemissä keitetty siinä vaiheessa, kun hänestä tulee kansainvälinen tuomari.

# HTK:n Suomen mestarit

	SM-SENIORIT	SM-JUNIORIT	SM-NOVIISIT
1966		N Berit Linsen (HJK)	
1967		N Anuliisa Numminen (HJK)	
1968			
1969		N Arja Wuorivirta (HJK)	
1970	N Anuliisa Numminen (HJK)	N Tarja Säde (HJK)	N Kristiina Wegelius (HJK)
	M Pekka Leskinen (HJK)		
1971	N Tarja Säde (HJK)	N Tarja Näsi (HJK)	N Tarja Näsi (HJK)
	M Pekka Leskinen (HJK)		
1972	N Tarja Näsi (HJK)	N Susan Broman (HJK)	N Taina Virtanen (HJK)
1973	N Hannele Koskinen		
1974	N Susan Broman	N Kristiina Wegelius	N Nina Kontiola
			M Panu Aalto
1975		N Taina Virtanen	N Tiina Harjunpää
	M Pekka Leskinen		
1976	N Niina Kyöttinen	N Nina Kontiola	N Päivi Nieminen
		M Antti Kontiola	
1977	N Kristiina Wegelius	N Maria Lowin	N Riitta Kivioja
			M Petteri Kärjä
1978	N Hannele Koskinen	N Pia Snellman	N Marika Tolvanen
	M Antti Kontiola	M Petteri Kärjä	M Ville Härđ
		PL Maija ja Pekka Pekkala	
1979	N Susan Broman	N Päivi Nieminen	N Anu Jääskeläinen
	M Antti Kontiola	M Petteri Kärjä	M Ville Härđ
		PL Maija ja Pekka Pekkala	
1980	N Pia Snellman	N Lotta Isaksson	N Susanna Peltola
	M Antti Kontiola	M Petteri Kärjä	M Oula Jääskeläinen
		PL Maija ja Pekka Pekkala	
1981	N Kristiina Wegelius	N Susanna Peltola	
	M Antti Kontiola	M Oula Jääskeläinen	M Kalle Pakkala
1982	N Kristiina Wegelius	N Seija-Maria Tuukkanen	
		M Oula Jääskeläinen	
	PL Maija ja Pekka Pekkala		
1983	N Kristiina Wegelius		N Kati Perokorpi
	M Antti Kontiola	M Oula Jääskeläinen	
1984	N Susanna Peltola		
	M Antti Kontiola	M Sami Sykkö	
	PL Maija ja Pekka Pekkala		
1985	N Elise Ahonen	N Tiia-Riikka Pietikäinen	
	M Oula Jääskeläinen	M Janne Kivimäki	M Kalle Mauriala
	PL Maija ja Pekka Pekkala		
1986	M Oula Jääskeläinen		
1987	N Tiia-Riikka Pietikäinen		
	M Oula Jääskeläinen		
1988			
1989		N Miia Pulkkinen	
1990			
1991		JT Pia-Maria Gustafsson - Antti Grönlund	
		ML The Rockets	

	SM-SENIORIT	SM-JUNIORIT	SM-NOVIISIT
1992		ML Rockettes	
1993			M Mikko Voutilainen
		JT Pia-Maria Gustafsson - Antti Grönlund	
	ML Rockettes		
1994			M Joni Juvonen
	JT Katri Kuusniemi - Juha Sasi	JT Pia-Maria Gustafsson - Antti Grönlund	JT Pia-Maria Gustafsson - Antti Grönlund
	ML Rockettes		
1995		M Joni Juvonen	
			JT Laura Kasila - Juha Valkama
1996	JT Katri Kuusniemi - Jamie Walker		
1997			
1998			M Antti Aalto
	ML Rockettes		
1999	ML Rockettes		
2000			
2001	ML Rockettes	ML Team Fintastic	
2002		M Mikko Minkkinen	
		ML Team Fintastic	
2003			
2004			
2005			
2006			
2007		ML Team Fintastic	
2008	ML Rockettes		
2009			
2010	ML Rockettes	ML Team Fintastic	
2011	ML Rockettes	ML Team Fintastic	ML Finettes
2012	ML Rockettes		ML Finettes
2013			ML Finettes
2014			
2015			ML Finettes
2016			
2017		ML Team Fintastic	
2018			
2019	ML Helsinki Rockettes		
2020	ML Helsinki Rockettes	ML Team Fintastic	ML Finettes
2021			
2022			M Anton Erkama
	ML Helsinki Rockettes	ML Team Fintastic	ML Finettes
2023		ML Team Fintastic	ML Finettes
	41	39	28

HTK:n mestarit 108  
Yhteensä 122

HJK 14



## Historiikin kokoamisessa on käytetty mm. seuraavia lähteitä:

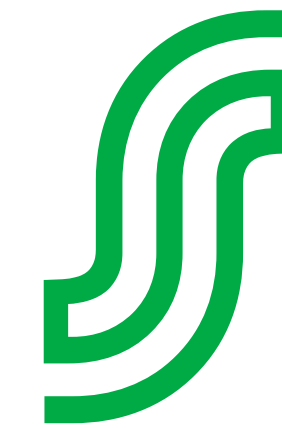
Salomaa, Sirkka: "Huipulle hyvässä seurassa". Artikkelijulkaisussa "Helsingin Taitoluisteluklubin lehti" (1999)  
Julkunen, Jorma: "Mikkelin Palloilijat 90 vuotta. Muutoksen tuulet 1950–1970. Osa 1 Kaunoluistelua, lentopalloa." (2021)  
Johansson, Heidi Maaria: "Muodostelmaluistelu. Teoksessa Puomies, Anu: Tähtiä jäällä – Tarinoita taitoluistelusta" (2008)  
Tiina Aallon haastattelu  
Pirkko Elon arkistot  
TAHTO - urheilumuseon arkisto : HJK / HTK pöytäkirjat, julkaisut, näyttösten materiaalit  
Wegelius Yrjö: Tintti Wegeliuksen luistelu-uran koosteet, kuvat ja tekstit  
Erkko Jane: seuratoiminnan alkua, valmentajia ja kilpailu- ja harjoitusmatkoja koskevat arkistot  
TAHTO / Suomen Taitoluisteluliitto ry ; tallenteet, koosteet ja arkistot, kv.kilpailut ja näyttökset  
Muodostelmaluistelu valloittaa -julkaisu, HTK, 1996  
Helsingin Taitoluisteluklubin kausijulkaisut eri vuosilta  
Helsingin Taitoluisteluklubin 40-vuotisesta ja Helsinki Rockettesin 20-vuotisesta historiasta kertovat artikkelit.  
Helsingin Taitoluisteluklubin seuratoimijoiden haastattelut  
Helsingin Taitoluisteluklubin ja Helsinki Rockettesin kuva-arkistot

## Valokuvien osalta erityiskiitos seuraaville:

Getty Images  
Giuseppe Bodrone  
Santtu Jaakkola  
Antti Lehto  
Kuvaiskot, Museovirasto  
Ville Levijärvi  
Magnumkuva  
Elina Paasonen  
Skate Synchro Photo  
Jukka Sundberg  
Urheilumuseo  
Wikipedia  
Historiikkityöryhmä ja kuvissa esiintyvät henkilöt

*Historian havinasta johtuen kuvakrediteissä saattaa olla pientä epätarkkuutta. Kerro jos huomaat tarkennettavaa tai sinulla on lisätietoja.*

# Tämän historiikin tekemisen ovat mahdollistaneet



KISAKALLIO

Aktia



HAILYS

EVERSHEDS  
SUTHERLAND

ISLET



ladyt

maxivision



PJ MAA PARTNERS



PROPS

RANTALAINEN

RELAIS

REVENIO



TIMATKAT

